การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

สุกัลยา พรหมเอื้อ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2550

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

บทคัดย่อ

ของ

สุกัลยา พรหมเอื้อ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2550

สุกัลยา พรหมเอื้อ. (2550). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3* สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ไพศาล อั๋นประเสริฐ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (2) เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน ของโรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2549 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก

A CONSTRUCTION OF A TEACHING PACKAGE ON GUIDANCE ACTIVITY FOR EDUCATIONAL AND CAREER DEVELOPMENT OF THIRD LEVEL - SECONDARY STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

SUKUNLAYA PROMAUE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology

at Srinakharinwirot University

May 2007

Sukunlaya Promaue. (2007) A *Construction of a Teaching Package on Guidance Activity for Educational and Career Development of Third Level – Secondary Students.* Master Project , M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Master Project Advisor : Inst. Paisarn Unprasert.

The purpose of this research were : (1) to construct a teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students, (2) to assess the opinions of the teachers and the students towards the teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students. The sample group used in this study were simple randomly from the teachers in the third level – secondary students each group consisted of 5 teachers and the students in the third level – secondary students each group consisted of 30 students of Chumchonwatsadej School in Changwat Pratumthanee in the academic year 2006. The research instrument were the teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students and the assessment of the opinions of the teachers and the students towards the teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students. The data were analyzed by means and standard deviation.

The results of the study were as follows :

1. The opinion of the teachers in the third level – secondary students towards the teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students were high.
2. The opinion of the students in the third level – secondary students towards the teaching package on guidance activity for educational and career development of third level – secondary students were high.

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

สุกัลยา พรหมเอื้อ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของ สุกัลยา พรหมเอื้อ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(อาจารย์ไพศาล อั๋นประเสริฐ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศวร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์ไพศาล อั๋นประเสริฐ)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา สู้รักษา)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ชูชาติ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ไพศาล อั้นประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา สู้รักษา และ อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร มณีศรีขำ และ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ให้ความกรุณาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ให้ด้วยความรักและความเมตตาเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ และอาจารย์ดารัตน์ ยินดีพบ โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่ และช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และขอขอบใจนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่จันทร์ปรุง พรหมเอื้อ ที่ให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย และให้กำลังใจ รวมทั้งให้การศึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณยาย คุณน้า และทุกๆ คนในครอบครัวพรหมเอื้อ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ เอกจิตวิทยาการแนะแนวทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นคุณงามความดีของบิดามารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

สุกัลยา พรหมเอื้อ

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 บทนำ……1

ภูมิหลัง……1

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า……2

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า……2

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า……3

ประชากร……3

กลุ่มตัวอย่าง……3

นิยามศัพท์เฉพาะ……3

กรอบการศึกษาค้นคว้า……5

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า……6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง……7

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวัยรุ่น……9

ความหมายของวัยรุ่น……9

ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น……10

ธรรมชาติของวัยรุ่น……11

การแบ่งช่วงพัฒนาการของวัยรุ่น……12

ทฤษฎีพัฒนาการของวัยรุ่น……13

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……18

ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……18

ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……19

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……19

เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……19

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……20

แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……20

ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……21

การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน……21

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน……22

ความหมายของชุดการสอน……22

ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว……23

หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน……24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

2 (ต่อ) ส่วนประกอบของชุดการสอน……25
ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน……26
คุณค่าของชุดการสอน……27
ประโยชน์ของชุดการสอน……28
การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน……28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน……29
งานวิจัยต่างประเทศ……29
งานวิจัยในประเทศ……30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว……31
ความหมายของการแนะแนว……31
ความสำคัญของการแนะแนว……32
ความหมายของกิจกรรมแนะแนว……33
หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว……33
ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว……34
ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว……35
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว……35
การกำหนดหัวข้อกิจกรรมแนะแนว……36
เทคนิคการสอนกิจกรรมแนะแนว……37
การประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว……37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว……38
งานวิจัยต่างประเทศ……38
งานวิจัยในประเทศ……39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา……40
ความหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา……40
ความสำคัญของการแนะแนวด้านการศึกษา……41
จุดมุ่งหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา……41
แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา……42
แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา……43
ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา……45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

2 (ต่อ) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา……..46
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ……..47
ความหมายของการแนะแนวอาชีพ……..47
ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ……..48
หลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพ……..49
จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ……..50
ทฤษฎีการเลือกอาชีพ……..51
แนวทางการจัดบริการแนะแนวอาชีพ……..53
การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา……..54
จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา……..55
หลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา……..55
กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา……..57
แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ……..58
ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ……..59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ……60
งานวิจัยต่างประเทศ……60
งานวิจัยในประเทศ……..61

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า……63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง……63
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า……64
การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ……64
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล……71

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล……72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล……72
การวิเคราะห์ข้อมูล……72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล……72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ……..……..……..79

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..……..……79

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..……..……79

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า……..……..…79

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า……..……80

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า……..……..80

การวิเคราะห์ข้อมูล……..……81

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล……..……..81

การอภิปรายผล..……83

ข้อเสนอแนะ……..……..…85

บรรณานุกรม..……..……88

ภาคผนวก……..……..95

ภาคผนวก ก……...96

ภาคผนวก ข……..342

ภาคผนวก ค……..377

ภาคผนวก ค……..379

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์……..……..……...382

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง……70

2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม……..73

3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ……..74

4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม……..76

5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ……..77

6 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม หลักสูตรดี…มีคุณค่า……..345

7 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม เรียนอย่างเซียน……346

8 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน……..347

9 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม สู้เพื่อฝัน……348

10 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ……349

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

11 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน.....350

12 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก.....351

13 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน.....352

14 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม ทักษะของฉัน.....353

15 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ.....354

16 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม จะไปทางไหนดี.....355

17 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร.....356

18 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า.....357

19 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ.....358

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

20 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก.....359

21 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์.....360

22 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า.....361

23 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนอย่างเซียน.....362

24 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน.....363

25 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สู้เพื่อฝัน.....364

26 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ.....365

27 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน.....366

28 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก.....367

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

29 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน.....368

30 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทักษะของฉัน.....369

31 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ.....370

32 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม จะไปทางไหนดี.....371

33 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร.....372

34 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า.....373

35 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ.....374

36 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก.....375

37 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์.....376

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาพการณ์ปัจจุบัน การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้นมีความหลากหลายอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การประกอบอาชีพและค่านิยมในการครองชีพ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ และการปรับตัวของประชากรเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นวัยที่สำคัญในการวางรากฐานให้กับตนเอง เพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนอันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต การที่จะไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จในชีวิตได้นั้นเป็นเรื่องยากยิ่งที่จะเลือกทิศทางที่เหมาะสม ดังนั้น กระบวนการแนะแนวจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งส่งเสริมบุคคลในทุกช่วงวัยของชีวิต โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียนให้รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีศีลธรรม จริยธรรม มีทักษะทางชีวิตสามารถพัฒนาตนและสังคมได้เต็มตามศักยภาพ การแนะแนวจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนโดยองค์รวม ทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ ให้เป็นบุคคลที่สามารถบูรณาการความคิด ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมและเทคโนโลยีเข้าสู่วิถีชีวิตไทยได้อย่างเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการแนะแนวจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)ขึ้นเพื่อเป็นแผนแม่บทในการดำเนินงานแนะแนวให้กับสถานศึกษา โดยเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ. 2545 : 2) และในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ การแนะแนวด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรระบบการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล วิธีการและเทคนิคในการศึกษาเล่าเรียน การวางแผนเลือกการศึกษาต่อ ตลอดจนทราบถึงคุณสมบัติที่สถานศึกษาต่างๆ กำหนดไว้ การแนะแนวด้านการงานและอาชีพ เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บุคคลได้รู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสามารถ รู้จักการวางแผนการศึกษาและอาชีพให้สอดคล้องกัน ได้ทราบแหล่งข้อมูลทางอาชีพ คุณสมบัติประจำตัวของผู้ประกอบอาชีพ รายได้และโอกาสในการประกอบอาชีพและวิธีการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ การแนะแนวด้านชีวิตและสังคม เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บุคคลได้รู้จัก เข้าใจบุคลิกภาพของตนเอง เข้าใจพฤติกรรมบทบาท การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในครอบครัว และบุคคลทั่วๆ ไป ตลอดจนสร้างเจตคติในการพึ่งพิงตนเอง

ดังนั้นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องสอนกิจกรรมแนะแนว โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จจังหวัด

ปทุมธานี เป็นโรงเรียนที่ทำการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมีการสอนกิจกรรมแนะแนวในทุกระดับชั้น จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนวและนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความต้องการการแนะแนวในเรื่องวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ การวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต กล่าวคือ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ยังไม่ทราบว่าตนเองต้องปฏิบัติตนอย่างไรถึงจะทำให้ได้คะแนนสอบที่ดีและเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจะสามารถศึกษาต่อที่ไหนได้บ้าง ต้องเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองเลือกได้อย่างไร เมื่อจบแล้วสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง และควรเลือกอาชีพอย่างไรให้เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน

ดังนั้น วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ การวางแผนการศึกษาต่อและการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียนได้คือ การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพให้กับนักเรียน โดยการสร้างชุดการสอน เพราะชุดการสอนจะช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) ขึ้นมาเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทาง และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูแนะแนวสามารถนำกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปจัดกิจกรรมแนะแนวต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพในการเรียนและการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดีขึ้น อีกทั้งยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ได้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูแนะแนวในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูจำนวน 20 คน และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 276 คน ประจำปีการศึกษา 2549 โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 15 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน) และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 90 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน) ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรโดยวิธีการจับฉลาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาด้านศึกษาและอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการสอนกิจกรรม การวัดและการประเมินผล แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ เพื่อสอนกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพแต่ละชุดประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อในการจัดกิจกรรม และแบบประเมินชุดการสอน

2. การพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนด้านการเรียน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคตได้และมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โครงสร้างของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 และเกณฑ์การจบหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3

2.2 ความสำคัญของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคตและประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิต

2.4 วิธีการเรียนที่นำไปสู่ความสำเร็จ และแนวทางปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ

2.5 ความหมายของอาชีพ ประเภทของอาชีพ และประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

2.6 การวิเคราะห์ผลการเรียน และวิธีการปรับปรุงผลการเรียน

2.7 แนวปฏิบัติในการเตรียมตัวสอบ และแนวปฏิบัติในการสอบ

2.8 การจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับ และการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ International Standard Classification of Education (ISCED)

2.9 การสำรวจทักษะของตนเองและแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.10 ความหมายของบุคลิกภาพ ลักษณะของบุคลิกภาพและอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

2.11 แนวทางการศึกษาต่อและการวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

2.12 แนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ และการเลือกแผนการเรียนสายสามัญ

2.13 แนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพ สาขาการศึกษาในสายอาชีพ และการเลือกเรียนสาขาการศึกษาสายอาชีพ

2.14 แนวทางการศึกษาต่อในสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสายสามัญและสายอาชีพ ระเบียบการ คุณสมบัติ การรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ

2.15 ขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

2.16 วิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อ และการปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์

3. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นของครูและนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

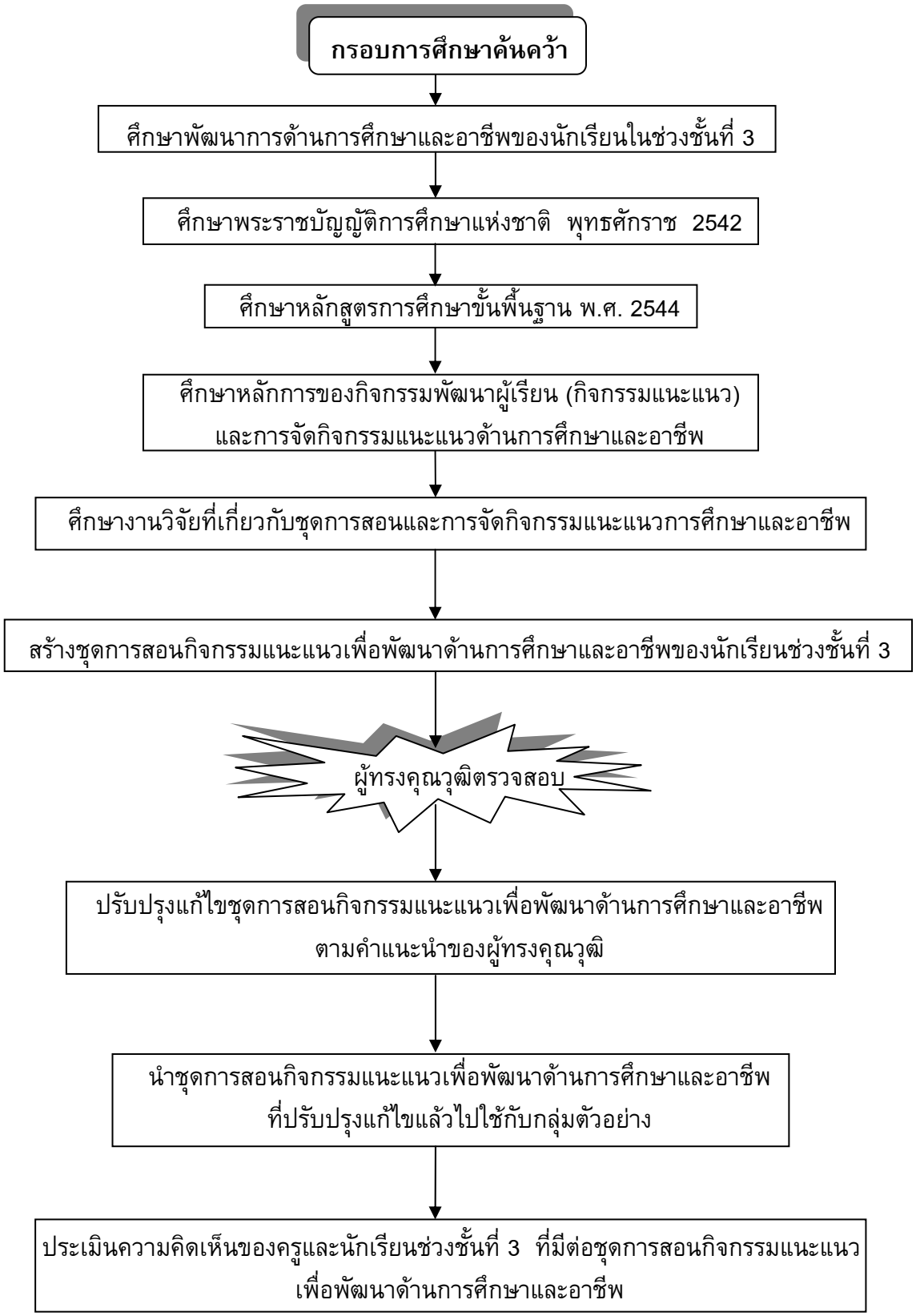
กรอบการศึกษาค้นคว้า
ศึกษาพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3
ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
ศึกษาหลักการของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมแนะแนว) และการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ
ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับชุดการสอนและการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
ประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก หลังจากได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวัยรุ่น
    1.1 ความหมายของวัยรุ่น
    1.2 ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น
    1.3 ธรรมชาติของวัยรุ่น
    1.4 การแบ่งช่วงพัฒนาการของวัยรุ่น
    1.5 ทฤษฎีพัฒนาการของวัยรุ่น
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.1 ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.2 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.3 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.4 เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.5 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.6 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.7 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    2.8 การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
    3.1 ความหมายของชุดการสอน
    3.2 ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว
    3.3 หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน
    3.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน
    3.5 ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน
    3.6 คุณค่าของชุดการสอน
    3.7 ประโยชน์ของชุดการสอน
    3.8 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
    4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
    4.2 งานวิจัยในประเทศ

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว
    5.1 ความหมายของการแนะแนว
    5.2 ความสำคัญของการแนะแนว
    5.3 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
    5.4 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว
    5.5 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว
    5.6 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว
    5.7 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว
    5.8 การกำหนดหัวข้อกิจกรรมแนะแนว
    5.9 เทคนิคการสอนกิจกรรมแนะแนว
    5.10 การประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว
    6.1 งานวิจัยต่างประเทศ
    6.2 งานวิจัยในประเทศ
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา
    7.1 ความหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา
    7.2 ความสำคัญของการแนะแนวด้านการศึกษา
    7.3 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา
    7.4 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
    7.5 แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
    7.6 ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา
9. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ
    9.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
    9.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ
    9.3 หลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพ
    9.4 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ
    9.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
    9.6 แนวทางการจัดบริการแนะแนวอาชีพ
    9.7 การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา
    9.8 จุดม่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา
    9.9 หลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา
    9.10 กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา
    9.11 แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

9.12 ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ

10.1 งานวิจัยต่างประเทศ

10.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวัยรุ่น

1.1 ความหมายของวัยรุ่น

คำว่า “วัยรุ่น” นี้มาจากคำว่า Adolescere ในภาษาละติน ซึ่งแปลว่า การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ นั่นคือ เป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่นั่นเอง มีผู้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้หลายทัศนะ ดังนี้

สุชา จันทร์เอม (2542 : 18) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่ย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกายหรือภาวะสูงสุดขีดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะเพศและสามารถทำงานได้เต็มที่ คือ ในเพศหญิงมีประจำเดือนมาเป็นครั้งแรก และในเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2532 : 43) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ดังนี้ “วัยรุ่น” หมายถึง ผู้มีอายุระหว่าง 11 – 20 ปี เป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะหรือเป็นวัยย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยถือเอาความพร้อมทางร่างกายหรือภาวะสูงสุดของร่างกาย ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะเพศและสามารถทำงานได้เต็มที่ คือ เมื่อหญิงมีประจำเดือนมาเป็นครั้งแรก และเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในช่วงวัยรุ่นชายจะมีอายุระหว่าง
12–20 ปี ส่วนหญิงจะมีอายุระหว่าง 10–18 ปี

อารี พันธ์มณี (2545 : 121) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตเด็กจะต้องปรับตัวมากพอสมควรในการที่จะผ่านวัยนี้ไปได้ด้วยดี เพราะวัยนี้เป็นวัยที่บุคคลมีพัฒนาการที่รวดเร็วมีการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางด้านกลุ่มของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ทำให้วัยรุ่นต้องปรับตัว ซึ่งการปรับตัวนำมาซึ่งความวิตกกังวล ความโกรธ ความเครียดทางอารมณ์ วัยรุ่นจึงเป็นวัยหนึ่งที่สังคมควรให้ความสนใจ และตระหนักถึงปัญหาทางพฤติกรรมของวัยรุ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคม

เฮอร์ลอค (Herlock.1973 : 156) กล่าวว่า คำว่า “วัยรุ่น” ตรงกับคำว่า Adolescence ในภาษาอังกฤษ หมายถึง ลักษณะที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม เด็กในวัยนี้จะค่อยๆ เปลี่ยนแนวความคิด ความเชื่อ และทัศนคติสมัยเด็กๆ ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และมักถือค่านิยมตามสิ่งแวดล้อมของตนเองมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

แอตวอเตอร์ (Atwater. 1992 : 3) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้น คำว่าวัยรุ่นนี้มีความหมายเช่นเดียวกับวันทีนเอจ (Teenage) หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 13 – 18 ปี

จากความหมายของคำว่า “วัยรุ่น” พอสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตเป็นช่วงต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะเพศและสามารถทำงานได้เต็มที่ คือในหญิงจะมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก ส่วนในเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมของวัยรุ่นด้วย

1.2 ลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่น

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 242 – 243) กล่าวว่า การที่ครูและผู้แนะแนวทราบถึงลักษณะที่สำคัญของวัยรุ่นก็จะช่วยให้ครูและผู้แนะแนวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนรู้จัก และเข้าใจเด็กของตนมากขึ้น ทำให้สามารถสนองตอบความต้องการ และให้ความช่วยเหลือนักเรียนของตนได้อย่างเหมาะสม ลักษณะสำคัญของวัยรุ่นมีดังต่อไปนี้

1. วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับลักษณะทางสรีระและทางจิตวิทยาที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย เช่น จากการมีรูปร่างไม่มีทรวดทรงเปลี่ยนเป็นมีรูปร่างมีทรวดทรงคล้ายผู้ใหญ่ ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีวุฒิภาวะทางร่างกายและทางเพศของวัยรุ่น

2. การมีวุฒิภาวะทางร่างกายและทางเพศ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศเพื่อให้เหมาะสมกับเพศของตน

3. วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระทางอารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ เป็นช่วงเวลาของการใช้ประโยชน์ตนเอง เพื่อจะได้มีระดับวุฒิภาวะและความสามารถสูงขึ้นในการเป็นผู้ให้และผู้รับในการติดต่อสื่อสารและไว้วางใจผู้อื่น และในการเรียนรู้สิ่งที่จะเป็นอันตรายและสิ่งที่ดีสำหรับตนและบุคคลอื่นๆ

4. สำหรับความสนใจของวัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็ก คือในช่วงวัยเด็กเด็กจะมีความสนใจในสิ่งต่างๆ มากมายแต่ความสนใจเหล่านั้นมีช่วงเวลาสั้นๆ ส่วนความสนใจของวัยรุ่นเป็นความสนใจที่มั่นคงมากขึ้น และมีจำนวนน้อยลงแต่มีความหมายมากขึ้น

5. เกี่ยวกับความสำคัญของเพื่อน วัยรุ่นจะให้ความสำคัญของเพื่อนมากกว่าวัยเด็ก วัยเด็กจะให้ความสำคัญกับเพื่อนเพียงเล็กน้อย แต่สำหรับวัยรุ่นแล้วการไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ จะทำให้วัยรุ่นเกิดปัญหาตามมาหลายประการ เช่น การมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย การมีความรู้สึกว่าตนไม่เป็นที่ต้องการของผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้วัยเด็กมิตรภาพจะไม่คงทนถาวร ส่วนวัยรุ่นมีมิตรภาพที่คงทนถาวรมั่นคงและสม่ำเสมอ

6. เกี่ยวกับกิจกรรมของวัยรุ่นก็จะมีความแตกต่างจากกิจกรรมของวัยเด็ก คือ

กิจกรรมของวัยรุ่นจะเป็นกิจกรรมที่ขยายกว้างขึ้นเป็นการทำกิจกรรมเพื่อสังคมหรือส่วนรวมมากขึ้น

สุชา จันทร์เอม (2542 : 138) กล่าวว่า ลักษณะของวัยรุ่นที่ควรทราบ มีดังนี้

1. เป็นวัยแห่งการเสริมสร้าง ในวัยนี้มีความเจริญเติบโตทางร่างกายจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และจะค่อยช้าลงในตอนปลาย

2. เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ในวัยนี้เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับชีวิตของวัยรุ่นมากมายทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด

3. เป็นวัยที่มีความคิดอยากเป็นอิสระ โดยเริ่มคิดพึ่งพาตนเอง อยากเรียนรู้ความผิดพลาดด้วยตนเองมากกว่าที่จะเรียนรู้จากคำสอน ชอบโต้เถียงถ้าได้รับการขัดขวางอย่างรุนแรง มักมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ และหาทางออกในทางผิดๆ เช่น หนีออกจากบ้าน

4. เป็นวัยที่ต้องเผชิญปัญหา โดยวัยนี้เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งเรียกว่าวัยวิกฤต ปัญหาต่างๆ ในการปรับตัวมักเกิดขึ้นเสมอมีการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว วู่วาม แสดงออกทางด้านอารมณ์อย่างรุนแรงและรวดเร็ว อาจเรียกอีกอย่างว่า “เป็นวัยพายุบุแคม”

สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของวัยรุ่น คือ เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและเป็นวัยแห่งปัญหา เป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ความเป็นตัวของตัวเองและเป็นวัยแห่งจินตนาการชอบฝันและสร้างวิมานในอากาศ ชอบโต้เถียง และมีอารมณ์รุนแรง

1.3 ธรรมชาติของวัยรุ่น

ธรรมชาติของวัยรุ่นที่แสดงออกมามีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางบุคลิกลักษณะ นอกจากจะมีรูปร่างลักษณะที่เหมือนกับผู้ใหญ่มากขึ้นแล้ว เด็กยังมีความคิดอยากใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ใหญ่โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ต้องการแสดงความคิดเห็นของตนเองบ้าง ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนไม่ใช่เด็กอีกต่อไป

2. เป็นวัยที่ต้องการอิสระภาพมาก การดิ้นรนเป็นอิสระภาพของเด็ก คือ การปลีกตัวออกจากการเกี่ยวพันทางบ้าน รวมทั้งจะไม่ชอบให้พ่อแม่พี่น้องมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา อิสระภาพที่เด็กวัยรุ่นต้องการ ได้แก่ อิสระภาพทางการแต่งกาย อิสระภาพทางการคบเพื่อน อิสระภาพทางด้านการเที่ยว

3. เป็นวัยที่รักความยุติธรรมอย่างรุนแรง เด็กวัยรุ่นมักจะทนไม่ได้และมีปฏิกริยาทันทีถ้าได้พบเห็นบุคคลไม่ได้รับความเป็นธรรม เด็กจะกระหายต้องการจะเข้าช่วยเหลือ

4. เป็นวัยที่รักและต้องการเพื่อนมาก เด็กวัยรุ่นอยากอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยากอยู่กับบ้าน มักจะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เด็กจะเลียนแบบซึ่งกันและกันทางด้านการแต่งกาย การพูดจา การแสดงพฤติกรรมต่างๆ เนื่องจากต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับการเป็นสมาชิกของกลุ่ม

5. เป็นวัยที่เริ่มให้ความสนใจในเพศตรงข้าม ธรรมชาติของวัยรุ่นทำให้มีพฤติกรรม เรียกร้องความสนใจเพศตรงข้ามในรูปแบบต่างๆ เช่น การแต่งกายให้สะดุดตา การแสดงความสนใจด้วยการให้ดอกไม้ ให้รูปถ่าย

6. เป็นวัยที่ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับ เด็กวัยรุ่นจะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว เช่น เด็กชายเริ่มหัดสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ส่วนเด็กหญิงจะเริ่มใช้เครื่องสำอาง แต่งกายแบบผู้ใหญ่

7. เป็นวัยที่ต้องการค้นพบความถนัด ความสนใจ ของตนเองอย่างแท้จริงต้องการใช้ความคิดที่เป็นของตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง

8. เด็กวัยรุ่นไม่ต้องการให้ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเขาอย่างเด็กๆ เขาต้องการให้ผู้ใหญ่รับฟังความคิดเห็นของเขา รวมทั้งไม่ชอบสภาพที่ผู้ใหญ่คิดว่าตนเองถูกเสมอไป

9. เด็กวัยรุ่นไม่ต้องการเปิดเผยเรื่องราวของตนเองให้พ่อแม่รู้ทั้งหมด เขาต้องการเก็บบางสิ่งบางอย่างไว้เป็นความลับและไม่ต้องการให้คนในบ้านมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา

10. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้พ่อแม่ทะเลาะกัน โดยเฉพาะการทะเลาะที่มีสาเหตุมาจากตนเด็กจะเกิดความไม่สบายใจและหนีออกจากบ้านเพื่อหาความสุขและระบายอารมณ์ที่อึน

11. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เปรียบเทียบตนกับคนอื่นไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน รูปร่างหน้าตา หรือความประพฤติของตน การเปรียบเทียบไม่ช่วยให้เด็กต้องการปรับตัวดีขึ้น แต่ยิ่งทำให้เด็กต่อต้านและมีพฤติกรรมไม่ดีมากขึ้น

12. ชอบแสดงออก เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการแสดงออกหลายลักษณะที่แสดงให้เห็นว่าเด็กอยากทำตัวเด่น เพราะอยากเด่น อยากดัง

จากการศึกษาธรรมชาติของวัยรุ่น สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระมาก วัยรุ่นจะไม่ชอบให้ใครมาบังคับหรือสั่งให้เขาทำในสิ่งที่เขาไม่ชอบ เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ทั้งในเรื่องของการแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น และเป็นวัยที่ไม่ชอบการเปรียบเทียบ และเป็นวัยที่ติดเพื่อนมาก ชอบการเลียนแบบ และเป็นวัยที่เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม ชอบการทดลองเองมากกว่าฟังคำสั่งสอนจากผู้ใหญ่ เป็นต้น

1.4 การแบ่งช่วงพัฒนาการของวัยรุ่น

สุชา จันทร์เอม (2528 : 2) ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นไว้ ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) เด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชาย โดยจะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้นระหว่างอายุ 13–15 ปี และเด็กชายจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15–17 ปี เป็นช่วงที่ร่างกายของทั้งเด็กหญิงและเด็กชายมีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมบูรณ์มากขึ้น

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 15–18 ปี และเด็กชายจะมีอายุระหว่าง 17–19 ปี มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายลดน้อยลงแต่จะเพิ่มทางด้านเจตคติและความรู้สึกนึกคิดในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป มีบุคลิกภาพภายนอกที่ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้ามมากขึ้น มีลักษณะของความเป็นชายและเป็นหญิงเด่นชัดขึ้น

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 18–20 ปี และเด็กชายจะมีอายุระหว่าง 19–21 ปี เป็นระยะที่พัฒนาการด้านต่างๆ เข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบ พัฒนาการทางอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดและสติปัญญาจะเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ เด็กวัยนี้มีความพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคม พยายามหัดคิดและตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นที่จะแสดงให้เห็นว่าตนไม่ใช่เด็กอีกต่อไป มีความต้องการในการสร้างความประทับใจในเรื่องต่างๆ และพิสูจน์ให้เห็นว่าตนเองทำได้และต้องการสิทธิเท่าเทียมกับผู้ใหญ่

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2539 : 126) ได้สรุปช่วงอายุของวัยรุ่นไว้ ดังนี้

1. วัยแรกรุ่นหรือวัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทุกระบบ เป็นระยะเวลาประมาณ 2 ปี และมักอยู่ในช่วงอายุ 10–13 ปี โดยมีความคิดหมกมุ่นกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งจะส่งผลกระทบไปยังจิตใจทำให้อารมณ์หงุดหงิดและแปรปรวนง่าย

2. วัยรุ่นตอนกลาง เป็นช่วงวัยที่วัยรุ่นจะยอมรับสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงเป็นหนุ่มสาวได้แล้ว อยู่ในช่วงอายุประมาณ 14–16 ปี มีความคิดลึกซึ้ง จึงหันมาใฝ่หาอุดมการณ์และหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อความเป็นตัวของตัวเองและพยายามเอาชนะความรักแบบเด็กๆ ที่ผูกพันและอยากจะพึ่งพาพ่อแม่ เป็นระยะที่มีความกระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของพ่อแม่เริ่มสนใจเพศตรงข้ามมากขึ้น

3. วัยรุ่นตอนปลาย จะอยู่ในช่วงอายุ 17–19 ปีเป็นช่วงเวลาที่มีความผูกพันธ์แน่นแฟ้นกับเพื่อนต่างเพศ สภาพร่างกายเติบโตสมบูรณ์เต็มที่ เริ่มที่จะสนใจอนาคตของตนเอง เด็กหนุ่มสาวเริ่มสนใจอาชีพ เด็กหญิงเริ่มสนใจงานที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อชีวิตสมรส

สรุปได้ว่า การแบ่งระยะช่วงวัยของวัยรุ่นสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้น เด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทุกระบบ วัยรุ่นตอนกลาง เด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายน้อยลงแต่จะเพิ่มทางด้านเจตคติและความรู้สึกนึกคิด และวัยรุ่นตอนปลาย เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการด้านต่างๆ เข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบ

1.5 ทฤษฎีพัฒนาการของวัยรุ่น

1.5.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development) ตามหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Piaget ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาด้านการเรียนรู้และการคิดซึ่งมีทั้งหมด 4 ขั้น ประกอบด้วยขั้นย่อย 6 ขั้น โดยขั้นที่ตรงกับช่วงวัยรุ่นตอนต้นนั้น คือ ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม ขั้นนี้จะเริ่มจากอายุ 11–15 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยรุ่น

ปรากฏในหลายรูปแบบ เช่น พัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางจินตนาการ พัฒนาการทางด้านเหตุผล ซึ่งสามารถแจกแจงในรายละเอียดได้ ดังนี้

1. มีความสามารถในการแก้ปัญหาหลายๆ แบบ สามารถคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล
2. มีความสามารถในการเข้าใจสัญลักษณ์ต่างๆ ทำให้เกิดความคิดรวบยอดได้
3. มีความสามารถในการจดจำสิ่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
4. มีความคิดกว้างไกล มีความสนใจ อยากรู้อยากเห็นสิ่งใหม่ๆ
5. มีจินตนาการกว้างขวาง มีความคิดฝันมากมาย
6. มีความเชื่อมั่นในสิ่งต่างๆ อย่างรุนแรง
7. มีความสนใจในตัวเอง พยายามปรับตัวให้ดีขึ้น มีความเข้าใจในบุคคลและสังคมมากขึ้น
8. สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดที่พึ่งพาตนเองมากขึ้น

จากพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget สรุปได้ว่า เด็กในวัยนี้สามารถใช้ความคิดเหตุผลในเรื่องความคิดรวบยอดได้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมดีขึ้นสามารถใช้เหตุผลในการตัดสินปัญหาได้เป็นอย่างดีและมีพัฒนาการทางความคิดเป็นไปอย่างรวดเร็ว สามารถตีความหมายและข้อพิสูจน์ต่างๆ ได้

1.5.2 ทฤษฎีพัฒนาการของอิริคสัน (Erikson' s Theory of Development) (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540 : 39) อิริคสันได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการออกเป็น 8 ขั้น โดยขั้นที่ตรงกับช่วงวัยรุ่น คือ ขั้นที่ 5 ขั้นการพบอัตลักษณ์แห่งตน – การไม่เข้าใจตนเอง (identity vs. identity diffusion) ขั้นนี้จะเริ่มจากอายุ 12 – 18 ปี ในบรรดาขั้นตอนแห่งความขัดแย้งทางสังคม – จิตใจของมนุษย์ทั้ง 8 ขั้นตอนนั้น อิริคสัน เชื่อว่า ขั้นนี้เป็นช่วงที่มีความขัดแย้งมีลักษณะวิกฤตยิ่งกว่าช่วงอื่น เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ ถ้าหากไม่สามารถแก้ไขภาวะวิกฤตให้ลุล่วงด้วยดีพอสมควร เด็กวัยรุ่นผู้นั้นจะกลายเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีอัตลักษณ์อันสับสนและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพสับสนไม่มั่นคง

อิริคสันอธิบายว่า ระยะนี้เด็กกำลัง “ละทิ้งภาพของตนเองอย่างเป็นเด็ก” เพื่อเข้าถึง “ภาพของตนเองอย่างเป็นผู้ใหญ่” สภาพเช่นนี้ก่อให้เกิดความขัดแย้งด้านสัมพันธภาพกับผู้ใหญ่ เพื่อนร่วมวัย เพื่อนต่างเพศ สังคม และเกิดความสับสนทางจิตใจอย่างรุนแรง ตัวอย่างเช่น ควรจะเชื่อฟังพ่อแม่ เชื่อตัวเอง หรือเชื่อเพื่อนดี ควรเลียนแบบเพื่อนหรือบุคคลที่ตนนิยม หรือควรคงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และควรเป็นอิสระเสรีเต็มที่ หรือควรอยู่ในกรอบประเพณีอย่างเข้มงวด อย่างไหนดีกว่า ควรเลือกวิชาชีพตามความประสงค์ของตนเอง เลือกตามเพื่อน หรือเลือกตามใจผู้ปกครอง อย่างไหนดีที่สุด ฯลฯ

สภาพทางจิตใจที่สำคัญประการหนึ่งของเด็กวัยรุ่น ได้แก่ การแสวงหาอัตลักษณ์แห่งตนเองเพื่อรู้จักตนเองในแง่มุมต่างๆ เช่น ความชอบ ความสนใจ ความปรารถนาในชีวิต ปรัชญาในชีวิต อาชีพที่ตนประสงค์ ความถนัดเฉพาะตน ฯลฯ ในขณะเดียวกันเด็กวัยรุ่นก็ต้องผสมผสาน

ลักษณะเฉพาะตนในแง่มุมต่างๆ ให้เข้ากันได้กับความเป็นจริงของครอบครัว วัฒนธรรม ค่านิยม ของสังคม และของกลุ่มเพื่อนร่วมวัย

วัยรุ่นผู้ไม่รู้จักสมรรถภาพและคุณลักษณะของตนเองดีพอ ไม่สามารถประสานอัตลักษณ์ของตนกับโครงสร้างของสังคม จึงมักกลายเป็นวัยรุ่นที่หลงตนลืมตนและมีตนอันสับสน ซึ่งอิริคสันใช้คำว่า “identity vs. identity diffusion” วัยรุ่นเหล่านี้เป็นวัยรุ่นที่ว้าเหว่ ไม่เป็นตัวของตัวเอง เหงาหงอย ขี้กังวล ตัดสินใจไม่ได้ รู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้งจนอาจกลายเป็นอันธพาล ติดยาเสพติด ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

จากทฤษฎีพัฒนาการของอิริคสัน สรุปได้ว่า เด็กวัยนี้ควรมีอัตภาพหาเอกลักษณ์ของตนได้ เพื่อที่จะได้มีความมั่นใจในตนเอง และรู้ว่าตนพร้อมที่จะก้าวไปสู่อนาคตของผู้ใหญ่ เตรียมเลือกอาชีพที่จะทำในอนาคต ถ้าเด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่รู้ว่าตนเองจะทำอะไร ไม่มีหลักการของตนเอง ไม่รู้ว่าตนเองต้องการอะไร มักจะชอบเลียนแบบผู้อื่น หรือใช้เวลานานกว่าจะพบว่าตนเองต้องการอะไร ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เข้ากลุ่มเด็กเกเร ติดยาเสพติด ทำให้เด็กขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม

1.5.3 ทฤษฎีพัฒนาการตามขั้นตอนประจำวัยของฮาวิกเฮิสท์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540 : 44 - 45) ฮาวิกเฮิสท์ ได้เสนอลักษณะพัฒนาการตามขั้นตอนประจำวัยตามลำดับจากขั้นหนึ่งถึงขั้นหนึ่ง สิ่งที่เป็นกฎเกณฑ์ของทฤษฎีนี้คือ พัฒนาการของบุคคลในทุกๆ ด้านเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีผลกระทบซึ่งกันและกัน การพัฒนาที่เต็มขั้นและสมบูรณ์ขั้นต้นส่งผลให้ขั้นต่อๆ ไปพัฒนาได้เต็มขั้นและสมบูรณ์แบบเช่นกัน หากคุณภาพของพัฒนาการไม่ถึงจุดสมบูรณ์ในขั้นหนึ่งก็จะกระทบกระเทือนไปทุกๆ ช่วงวัยในขั้นถัดๆ ไป ฮาวิกเฮิสท์ ได้แบ่งขั้นตอนประจำวัยไว้ดังนี้

1. วัยทารกและวัยเด็กตอนต้น
2. วัยเด็กตอนกลาง
3. วัยรุ่น
4. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น
5. วัยกลางคน
6. วัยสูงอายุ

ฮาวิกเฮิสท์ ได้กล่าวถึง ลักษณะพัฒนาการที่พึงมีพึงเป็นของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. มีความสามารถในการพัฒนาความคิดรวบยอดและทักษะในการแก้ปัญหา
2. ความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับเพื่อนร่วมวัยชายหญิง
3. มีความเข้าใจและประพฤติตามจริยธรรม
4. มีจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม
5. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและใช้ร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพ
6. มีการเตรียมตัวด้านอาชีพ
7. มีความเป็นอิสระทางอารมณ์แตกต่างจากพ่อแม่

จากทฤษฎีพัฒนาการตามขั้นตอนประจำวัยของฮาวิกเฮิสท์ สรุปได้ว่า วัยรุ่นจะมีการพัฒนา

ในเรื่องของความคิดรวบยอด ทักษะในการแก้ปัญหา การประพฤติปฏิบัติตนตามจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของร่าง และมีการเตรียมตัวในการเลือกอาชีพในอนาคต

1.5.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 104–105 ; อ้างอิงจาก Super. 1957) ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองหรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มจากการถือตนเองตามแบบบุคคลสำคัญในครอบครัวหรือในโรงเรียนในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้เด็กจะมีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้นและได้มีโอกาสทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น สำหรับขั้นการเจริญเติบโตนี้จำแนกเป็นระยะย่อยๆ เป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจเรื่องอาชีพ ระยะนี้เด็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต

ระยะที่ 2 ระยะเพ้อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4–10 ปี ระยะนี้เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพ้อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11–12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพและกิจกรรมต่างๆ

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 13–14 ปี ระยะนี้จะพิจารณาอาชีพ โดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่นๆ ของตน มีความต้องการอยากจะลองหรือต้องการเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ ขั้นนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 15–24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพขณะอยู่ในโรงเรียน โดยการสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรืองานอดิเรก หรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้นๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงานและจากการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับขั้นสำรวจนี้แบ่งออกเป็นระยะย่อยๆ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอน อยู่ในช่วงอายุ 15–17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการได้ทำงาน สำหรับในระยะนี้จะมีการเลือกปฏิบัติ อภิปรายการทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และประสบการณ์อื่นๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาการด้านอาชีพ หรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 18–21 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาจากลักษณะของตนเอง ลักษณะของงานอาชีพและโอกาสที่จะได้งานทำ

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 22 – 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพแล้ว และเริ่มทดลองปฏิบัติงานหรือทำงานในอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 22–44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้พบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงานเพื่อยึดเป็นอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้นๆ ของขั้นการสร้างหลักฐานอาจมีการทดลองงานหรือเปลี่ยนงานอยู่บ้าง แต่บางคนก็ไม่มีการทดลองงานหรือเปลี่ยนงาน สำหรับขั้นสร้างหลักฐานแบ่งเป็นระยะย่อยๆ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 22–30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานอีกครั้งหนึ่งหรือสองครั้งจึงจะพบงานที่เป็นอาชีพที่ถาวร

ระยะที่ 2 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 31–44 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มทำงานตามแบบแผนงานอาชีพที่กระจ่างชัดเพื่อสร้างงานให้มั่นคงและพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นคงไว้ซึ่งความมั่นคงในอาชีพ ขั้นนี้จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 45–64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วและสร้างความก้าวหน้าและมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นเสื่อมถอย เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทางด้านสติปัญญา และพลังกาย มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการงานและหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจมีกิจกรรมอื่นๆ หรืองานอดิเรกทดแทนงานอาชีพเดิม

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ จะเห็นได้ว่าขั้นพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลที่มีอายุ 13–15 ปี อยู่ในขั้นการเจริญเติบโต ระยะที่ 4 คือ ระยะของความสามารถ เด็กจะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนมีความต้องการอยากจะลองหรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพต่อไป

1.5.5 ทฤษฎีพัฒนาการทางการเลือกอาชีพของกินซ์เบิร์ก (เจียรนัย ทรงชัยกุล. 2533 : 398 ; อ้างอิงจาก Ginzberg. 1951) ได้แบ่งพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลเป็น 3 ระยะดังนี้

1. ระยะความคิดฝัน (Fantasy Period) อยู่ในช่วงอายุก่อน 11 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้เป็นการเลือกตามที่ตนเองต้องการเพียงด้านเดียว เด็กจะคิดเกี่ยวกับอาชีพในรูปของความต้องการที่จะเป็นเมื่อตนเองเป็นผู้ใหญ่ ในระยะนี้เด็กยังไม่มีความสามารถในการประเมินขีดความสามารถของตนเอง ยังไม่ได้คำนึงถึงโอกาสที่เป็นไปได้และขอบเขตของความเป็นจริง และข้อจำกัดต่างๆ แต่เป็นการเลือกที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมนับเป็นเวลาที่เด็กเริ่มพัฒนาทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับงาน

2. ระยะพิจารณาเลือกอาชีพอย่างคร่าวๆ (Tentative Period) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11–17 ปี เป็นระยะที่เด็กเริ่มเรียนรู้กว้างไกลมากขึ้น เด็กจะเริ่มรู้สึกและยอมรับว่าเขาชอบ

ที่จะทำกิจกรรมบางประเภทได้ดี เป็นการเริ่มตระหนักถึงความต้องการในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต การพิจารณาเลือกอาชีพในระยะนี้ยังเป็นการเลือกอาชีพที่พิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถและค่านิยมของตน โดยมักจะเป็นในลักษณะตอบสนองความพึงพอใจในอนาคตมากกว่าปัจจุบันและมิได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็น และข้อจำกัดในอาชีพนั้นๆ

3. ระยะของความเป็นจริง (Realistic Period) อยู่ในช่วงอายุ 17 ปีจนถึงวัยผู้ใหญ่ ในระยะนี้บุคคลจะพิจารณาเลือกอาชีพโดยพิจารณาตนเองและพิจารณาอาชีพประกอบกันตามสภาพความเป็นจริงและข้อจำกัดต่างๆ เช่น โอกาสที่จะเตรียมการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้นๆ การเลือกอาชีพในระยะนี้จึงมิใช่การเพ้อฝันอีกต่อไป แต่เป็นการผสมผสานกันระหว่างความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และค่านิยมของตนเองกับโอกาสที่จะเป็นไปได้ในสภาพจริง

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า บุคคลจะได้รับประสบการณ์และมีความคิดเกี่ยวกับอาชีพมาตั้งแต่วัยทารก ประสบการณ์เหล่านั้นจะพัฒนาขึ้นเรื่อยๆจนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพได้ ปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพได้อย่างถูกต้อง คือ การเข้าใจตนเองและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพนั้นๆ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะได้กล่าวถึงตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน

จากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย นอกจากการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มแล้ว หลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างด้วย โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเองเพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ เห็นคุณค่าในการ

ประกอบสัมมาชีพให้เป็นผู้มีระเบียบ มีศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนในสังคมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสม โดยมุ่งเน้นให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริง โดยการศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน การทำงานเป็นกลุ่ม และประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะความพร้อม ความต้องการ และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามดุลยพินิจของสถานศึกษาและมีการกำกับดูแลอย่างจริงจัง

2.2 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 1 - 2) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2.3 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2) ได้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองจากความหมายและจุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมทั้งพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพโดยการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

2.4 เป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งพัฒนาให้บุคคลรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โดยกำหนดเป้าหมายในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และประกอบสัมมาชีพ

4. ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิต และเสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม

5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

2.5 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2 - 3) ได้มีหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน

3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง

5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม

6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา

7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

9. มีการประเมินผลปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับ

กิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

2.6 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึงแนวการจัดดังนี้

1. การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการโครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่างๆ เป็นต้น

3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น

4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

2.7 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนจะต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2. กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมพัฒนาสาระการเรียนรู้ หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐหรือพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะความสามารถพิเศษ

3. กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

2.8 การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวดำเนินการในการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีดังนี้

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น
3. การตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

3.1 ความหมายของชุดการสอน

เคฟเฟอร์ (Kapfer. 1972 : 3 – 10) อธิบายว่า ชุดการสอนเป็นรูปการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนจนบรรลุถึงพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนนั้นได้มาจากขอบเขตของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เนื้อหานั้นต้องตรงและสามารถสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียน

แอชบี (Ashby. 1972 : 15–17) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ประกอบด้วย รูปภาพ สไลด์ เพลง และเทปเสียงที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนจบแต่ละบทแล้ว นักเรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเองจากการทำแบบทดสอบที่มีอยู่ในชุดการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 306) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง โปรแกรมการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดการสอน ซึ่งได้แก่ คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน

ดวน (Duan. 1973 : 136) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง วิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งอาจให้คำจำกัดความง่ายๆได้ว่า ชุดการสอน คือ ชุดวัสดุทางการเรียนซึ่งรวบรวมไว้อย่างมีระเบียบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนตามเป้าหมาย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 185) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งอาจนำมาใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา ส่วนสื่อการเรียนอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความลึกซึ้ง สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม การนำสื่อการเรียนมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชานั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ชุดการสอน คือ หน่วยหรือซองที่บรรจุสื่อการเรียนต่างๆ พร้อมทั้งคำแนะนำในการทำกิจกรรมตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กำหนด

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66 – 67) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดของสื่อประสมที่มีสื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกันโดยจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการจัดเอาไว้เป็นชุดๆ บรรจุในซอง กล่อง หรือกระเป๋า

โสมาวดี โอภาโส (2542 : 7) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนสำเร็จรูปเฉพาะหน่วยที่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างครูที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ โดยจัดไว้เป็นชุดที่ประกอบด้วยคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นที่สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น รูปภาพ ตำรา เอกสาร แผนภูมิ แผ่นคำบรรยาย สไลด์เทป และอื่นๆ
โดยเนื้อหาที่กำหนดในชุดการสอนจะเป็นไปตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการประพฤติปฏิบัติตามเป้าหมายของการเรียน และเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมจิตร เพชรผา (2544 : 9) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่มีระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันในลักษณะของสื่อผสม (Multi – Media) ซึ่งครูใช้เป็นเครื่องมือชี้แนวทางและเครื่องมือในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

สุวดี เมืองสุข (2546 : 19) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง การวางแผนในการนำเอาวัสดุ อุปกรณ์หลากหลายที่สอดคล้องกันกับเนื้อหา และการจัดกิจกรรมมารวมเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุดหรือกล่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนซึ่งเป็นสื่อประสมที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละหน่วยอันประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายตลอดจนกิจกรรมต่างๆ รวบรวมไว้อย่างเป็นระเบียบในกล่องหรือซอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

3.2 ความหมายชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

เปรื่อง กุมุท (2518 : 1) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึงเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชาแนะแนวอันจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66 – 67) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนกิจกรรม

แนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อการสอนประสมประกอบด้วยรูปภาพ เทปเพลง วีดีทัศน์ เกม แบบฝึกหัด โดยจัดไว้เป็นชุดเป็นกล่องหรือซองภายในประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน รวมทั้งสื่อในการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง

กัลญา กรีธาธร (2545 : 8) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสมประกอบด้วย วีดีทัศน์ รูปภาพ เทปเสียง และเกม

จากความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง การนำเอาสื่อประสมต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้ความสนุกสนานและเกิดความหลากหลายในการจัดกิจกรรมแนะแนว

3.3 หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างชุดการสอน

แนวความคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ (วิเชียร สุคันธี. 2537 : 44 – 45 ; อ้างอิงจาก Kemp and Dayton. 1985 : 13 – 14)

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) เป็นกลุ่มที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Response) บางทีจึงเรียกว่า การเรียนรู้แบบ S–R สิ่งเร้า คือ ข่าวสารเนื้อหาวิชาที่ส่งไปให้ผู้เรียนโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน โปรแกรมการเรียนการสอนอิงหลักทฤษฎีนี้มาก โดยจะแตกลำดับขั้นของการเรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ และเมื่อผู้เรียนเกิดการตอบสนองก็จะสามารถทราบผลได้ทันทีว่าเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ถ้าตอบสนองถูกต้องก็จะมีการเสริมแรง โปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคลอิงทฤษฎีนี้มาก

2. กลุ่มเกสตัลท์หรือสนาม หรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt, Field or Cognitive Theories) เป็นกลุ่มที่เน้นกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ หรือการรู้จักคิด อันได้แก่ การรับรู้อย่างมีความหมาย ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของพฤติกรรมมนุษย์ ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญาและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์

3. กลุ่มจิตวิทยาทางสังคม (Social Psychology of Social Learning Theory) เป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการเรียนรู้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการกระทำประสบการณ์โดยตรงหรือผ่านสื่อการเรียนการสอน

เคมป์ และ เดตัน (Kemp and Dayton. 1985 : 14–15) กล่าวว่า ทฤษฎีทั้ง 3 กลุ่มนี้ต่างมีความคล้ายคลึงหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบและการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. แรงจูงใจ (Motivation) ถ้านักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะเรียนรู้ก็จะทำให้การเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ คือประสบการณ์หรือกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตราและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสื่อการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) ในการจัดการเรียนการสอนหากนักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ก็จะทำให้นักเรียนมีโอกาสบรรลุจุดประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ นอกจากนี้วัตถุประสงค์การเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือทำให้ทราบว่าควรบรรจุเนื้อหาอะไรในสื่อ

4. การจัดเนื้อหา (Organization of Content) การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นหรือสมเหตุผล

5. การจัดเตรียมการเรียนรู้ที่มีมาก่อน (Pre–Learning Preparation) บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่งๆ จำเป็นจะต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรจะคำนึงถึงธรรมชาติและระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มเพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6. อารมณ์ (Emotion) การเรียนรู้จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอๆ กับความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นในการสร้างชุดการสอนควรสนองตอบอารมณ์ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

7. การมีส่วนร่วม (Participation) การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็ว และคงทนหากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งทางสติปัญญา และทางกายภาพ และควรจัดเป็นเวลายาวนานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการพูด

8. การสะท้อนกลับ (Feedback) การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้รับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9. การเสริมแรง (Reinforcement) เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระใดแล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่นและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10. การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ (Practice and Repetition) บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของความรู้และทักษะได้จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการกระทำซ้ำอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่ความคงทนในการเรียนรู้

3.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 68–70) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญๆ ภายในชุดการสอนสามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุดการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดการสอนเอาไว้อย่างละเอียด

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมบางอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

ก. คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

ข. คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม

ค. การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง รูปภาพ เป็นต้น

4. แบบประเมิน ผู้เรียนจะต้องประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

3.5 ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 123) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยนำเอาวิธีระบบมาใช้ในระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มเหมาะสำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียน ทั้งหมด 10 ข้อ คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจจะกำหนดเป็นหมวดหมู่วิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือในหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตนเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกเป็น 4 – 6 หัวเรื่อง

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหามาสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนและเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมแนะแนว” หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำตอบ คำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอนแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งเป็นการวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตชุดการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้วก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดการสอน”

9. การหาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจึงต้องกำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่าการเรียนรู้เป็นการช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้วสามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและระดับการศึกษา

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 293 – 294) ได้กล่าวว่า ในการสร้างชุดการสอนควรดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายความต้องการ
2. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
3. ออกแบบองค์ประกอบของระบบ
4. วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่และข้อจำกัด
5. เลือก และ/หรือผลิตวัสดุเพื่อการสอน
6. ออกแบบประเมินผลการเรียนของผู้เรียน
7. ทดลองและปรับปรุงแก้ไข
8. นำไปใช้

3.6 คุณค่าของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544 : 177) กล่าวว่า ชุดการสอนมีคุณค่าด้านต่างๆ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง

2. ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียน เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตน นักเรียนสามารถทำตามคำแนะนำที่บอกไว้ในชุดการสอนนั้นๆ รวมทั้งศึกษาและตอบคำถามด้วยตนเอง

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตเป็นหมวดหมู่สามารถใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า

5. ทำให้การเรียนของผู้เรียนมีอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพขัดข้องทางอารมณ์เพียงใด

6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครูแม้ครูพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการสอนที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาเรียบร้อยแล้ว

7. ในกรณีของครูหรือขาดครูเฉพาะวิชา ครูคนอื่นก็สามารถสอนได้โดยใช้ชุดการสอนมิใช่นั่งคุยในชั้นเรียนเฉยๆ เพราะเนื้อหาอยู่ในชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว และครูที่แทนก็ไม่ต้องเตรียมอะไรมากนัก

3.7 ประโยชน์ของชุดการสอน

มนตรี แย้มกสิกร และคนอื่นๆ (2528 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนมากที่สุด

2. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง และเรียนได้ตามความสามารถความสนใจ หรือความต้องการของตนเอง

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน

5. ทำให้การเรียนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของครู ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอด ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพหรือความคับข้องทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6. ช่วยให้เป็นอิสระจากบุคลิกภาพของครู เนื่องจากชุดการสอนช่วยถ่ายทอดเนื้อหาได้ ดังนั้นครูที่พูดไม่เก่งก็สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตามความมุ่งหมาย

8. ช่วยลดภาระ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที

9. ช่วยขจัดปัญหาขาดแคลนครู เพราะชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย

10. ช่วยเสริมสร้างการเรียนแบบต่อเนื่อง หรือการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

11. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอน

ผู้เรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

12. เป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

3.8 การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

สื่อการสอนที่ผลิตได้แล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อเป็นหลักประกันได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (ฉลองชัย สุขวัฒนบูรณ์. 2538 : 213) การทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” (การตรวจสอบพัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อปรับปรุงและนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดลองใช้ หมายถึง การนำชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดลองสอนจริง หมายถึง การนำชุดการสอนที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุงแล้วทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริง ในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ (2545 : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของสื่อไว้ดังนี้

1. ปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสื่อ ส่งสื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

2. นำไปทดลองเดี่ยว (One to One Testing) กับนักเรียนที่เรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง ในระดับชั้นนั้นอย่างละ 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็ก 6–10 คน นักเรียนที่เรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 4 คน และเรียนอ่อน 3 คน ในระดับชั้นนั้นคำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุง คะแนนที่ได้จะใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. ทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่อาจจะ 1 ห้องเรียน หรือ 40–100 คน ในระดับชั้นนั้น คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5 %

ในแต่ละขั้นตอนของการทดลองให้ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถามตลอดเวลา ครูอาจจะถามนักเรียนว่าทำได้ไหม ยากไหม ตรงไหนยาก ตรงไหนทำไม่ได้ ตรงไหนไม่เข้าใจ และจะต้องจดบันทึกปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุดการสอน

4.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮาร์เปอร์ (Harper. 1972 : 5669 – A) ได้ทดลองสร้างชุดการสอนประกอบด้วยการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ของมหาวิทยาลัยทาร์เร้น เมื่อสอนไปได้ 1 ภาคเรียน จึงสรุปผลได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ ความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีความก้าวหน้ากว่านักเรียนกลุ่มปานกลาง

ฟราเซียร์ (Frazier. 1975 : 2589) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน โดยการใช้ชุดการสอนอบรมครูในโปรแกรมการอบรมครูประถมศึกษาระดับ 1 เพื่อให้ครูนำความรู้จากการอบรมไปใช้สร้างชุดการสอนสำหรับสอนเด็กระดับ 1 โดยทำการทดลองกับครูจำนวน 66 คนแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 26 คน กลุ่มทดลอง 40 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 คือครูที่ได้รับการอบรมด้วยชุดการสอนสามารถนำความรู้ไปใช้สร้างชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แมคโคลแมน (McColman. 1975 : 109 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1982 : 4795 – A) ได้สร้างชุดการสอนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มทดลองและใช้การสอนแบบบรรยายกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดการสอนด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เทอร์ค (Turk. 1985 : 2436) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนายุทธวิธีการฟังจังหวะและทำนองดนตรีของนักเรียน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอน ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการใช้ชุดการสอนนักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจจังหวะและทำนองดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

วิลสัน (Wilson. 1989 : 416) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลของการใช้ชุดการสอนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของเด็กพิการ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ชุดการสอนทำให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์มากขึ้น

4.2 งานวิจัยในประเทศ

กมล ประทีปธีรานันท์ (2530 : 76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตามหลักสัปปุริสธรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพด้านคุณธรรมด้านสัปปุริสธรรมของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตามหลักสัปปุริสธรรม มีคุณธรรมด้านสัปปุริสธรรมเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นวลนง มังตรีสรรค์ (2530 : 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมทางด้านสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องสังคหวัตถุ 4 มีคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะแนวอาชีพมีความสนใจในอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรีรัตน์ วิไลรัตน์ (2537 : 63) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 28 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมแนะแนวและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรจิต วรรณรักษ์ (2540 : 74–78) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัลญา กรีธาธร (2545 : 51) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อมีความก้าวหน้าเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

5.1 ความหมายของการแนะแนว

วัชรี ทรัพย์มี (2531 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน

สมร ทองดี (2533 : 369) กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้าน ตลอดจนสามารถปรับตนและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 231) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นบริการหรือกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นและสิ่งแวดล้อมตรงตามความเป็นจริง อันจะเป็นผลทำให้บุคคลนั้นสามารถช่วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รวีวรรณ ชินตระกูล (2539 : 26) กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อ เลือกประกอบอาชีพ รู้จักปรับตัวและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ดี

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ (2545 : 14) กล่าวว่า การแนะแนว เป็นการช่วยเหลือนักเรียนทั้งในลักษณะการให้บริการและกระบวนการช่วยเหลือ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตนให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ สามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างฉลาด และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนได้อย่างเหมาะสม

กู๊ด (Good. 1973 : 270) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวไว้ว่า การแนะแนว คือ กระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลสามารถเข้าใจตนเองและโลกเกี่ยวกับตนเองได้ดี สามารถเสาะแสวงหาความรู้เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการศึกษา การพัฒนาอาชีพ และการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

มิลเลอร์ (Miller. 1976 : 13) ได้ให้คำจำกัดความของการแนะแนวว่า เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บุคคลสามารถตัดสินใจและวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การแนะแนว คือ กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถทุกด้านตลอดจนสามารถปรับตนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.2 ความสำคัญของการแนะแนว

การแนะแนว มีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุก ๆ ด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพราะเนื่องมาจากว่าเยาวชนเป็นผู้ที่

มีความสำคัญต่อประเทศชาติเพราะจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ซึ่งจะต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไป จึงสมควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา สังคม และจิตใจ เพื่อช่วยให้เยาวชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ของประเทศชาติ

5.3 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545 : 81) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้กับผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน การปรับตัว ตลอดทั้งการวางแผนในอนาคตด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

กรมวิชาการ (2542 : 1) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

ประดินันท์ อุปรมัย (2545 : 5) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการในการจัดบริการด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาตนให้บรรลุศักยภาพสูงสุด

จากความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.4 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2545 : 24 – 25) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ต้องสนองตอบจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. จัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียนทุกคนโดยครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม

4. จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและการตัดสินใจ

5. จัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุดด้วยการปฏิบัติจนเกิดทักษะหรือการเรียนรู้

6. ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยครูแนะแนวทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน

จากหลักการจัดกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน โดยจัดให้ครอบคลุมทั้งในด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม และให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากที่สุดด้วยการปฏิบัติจนเกิดทักษะ หรือการเรียนรู้

5.5 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2544 : 83–84) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวสถานศึกษาต้องจัดทั้งบริการและกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และสังคม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. จัดบริการครบ 5 งาน คือ
   - งานศึกษารวบรวมข้อมูล
   - งานสารสนเทศ
   - งานให้คำปรึกษา
   - งานกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียน
   - งานติดตามประเมินผล
2. จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน โดยใช้กระบวนการทางจิตวิทยาและการแนะแนว กรมวิชาการ (2545 : 25) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมขอบข่าย ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหา และใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2.2 การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้จักโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพ มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ

2.3 การจัดกิจกรรมด้านชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิต มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต และสามารถปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนว สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม โดยจัดบริการให้ครบทั้ง 5 ด้าน คือ งานศึกษารวบรวมข้อมูล งานสารสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียน งานติดตามประเมินผล

5.6 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2545 : 25 – 26) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา การงานอาชีพ ชีวิตและสังคม เพื่อใช้ในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. เสริมสร้างค่านิยมที่ดี วินัย คุณธรรม และจริยธรรม
5. เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในวิชาการต่างๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีนิสัยรักการทำงานและสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง
6. จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมหรือเป็นผู้ริเริ่ม เป็นที่ปรึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน เพื่อทำกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ และแก้ปัญหาผู้เรียนได้
7. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการ แต่เน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง
9. วัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยมีการประเมินผลจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการผ่านช่วงชั้น
10. สรุปการประเมินผลผ่านพัฒนาการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและนำเสนอผู้เกี่ยวข้อง

จากลักษณะของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนด้วยการจัดบริการและกิจกรรมที่หลากหลาย โดยมุ่งส่งเสริมและเติมเต็มให้ผู้เรียน

สามารถจัดการชีวิตตนเองได้ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถบนพื้นฐานของความเชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน ทุกคนมีคุณค่า สามารถพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

5.7 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2545 : 26) กล่าวว่า กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวควรมีดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางและแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว
2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากการสำรวจเพื่อทราบปัญหา ความต้องการและความสนใจ นำไปกำหนดสาระและรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว
3. กำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้าน ครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม ให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะ โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการและความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนเป็นหลัก
4. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว เมื่อกำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้านแล้วว่าแต่ละภาคเรียนจะต้องจัดกิจกรรมแนะแนวในสาระด้านใด จำนวนกี่ชั่วโมง ต่อมาจะต้องกำหนดรายละเอียดของแต่ละด้านไว้ให้ชัดเจนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เพื่อจะได้จัดทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมย่อยต่อไป
5. จัดทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม เริ่มตั้งแต่กำหนดชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา สาระสำคัญ วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล
6. ปฏิบัติตามแผน วัดประเมินผล สรุปรายงาน

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมแนะแนวควรเริ่มจากการสำรวจปัญหาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนก่อน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และวางแผนการจัดกิจกรรม โดยต้องจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านการงานและอาชีพ ด้านสังคมและส่วนตัว จากนั้นจัดทำรายละเอียดของกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ วัดและประเมินผล และสรุปรายงานต่อผู้บริหาร

5.8 การกำหนดหัวข้อกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2537 : 22) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจะต้องประกอบไปด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ชื่อกิจกรรม
2. จุดประสงค์ เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เวลา จำนวนคาบที่ใช้

4. เนื้อหาพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติ และวัยของผู้เรียน

5. วิธีดำเนินกิจกรรม ควรมีหลากหลาย เช่น การอภิปราย การอธิบาย กิจกรรมกลุ่ม การเล่าเรื่องประกอบภาพ การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง ฯลฯ

6. สื่อ อุปกรณ์ ควรใช้สื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจ

7. การประเมินผลตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวเริ่มจากการสำรวจปัญหา ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว นอกจากนี้ยังต้องมีการประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเนื้อหาของกิจกรรมแนะแนวให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร จัดทำรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว ตลอดจนการประเมินผลการจัดหลักสูตรแนะแนวอย่างมีระบบ

5.9 เทคนิคการสอนกิจกรรมแนะแนว

จำเนียร ช่วงโชติ (2527 : 118–120) ได้เสนอแนะเทคนิคในการสอนกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

1. จัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระ สบายใจในการแสดงออก

2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิด ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูดและความรู้สึกที่ต้องการระบาย

3. เปิดโอกาส กระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้แก้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันให้ได้มากที่สุด

4. กระตุ้นและยั่วยุให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมต่างๆ และมอบหมายความรับผิดชอบให้ทำงานในกิจกรรมนั้นตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ

5. ไม่ควรอย่างยิ่งในการสอนแบบปาฐกถาโดยครูพูดคนเดียวและนักเรียนจดตาม

6. เวลาของกิจกรรมแนะแนวควรเป็นเวลาของนักเรียนจริงๆ

7. ครูผู้สอนต้องวางแผนและเตรียมตนเองในเรื่องเนื้อหา วิธีการให้ความรู้ และกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

8. ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน

9. นำเอาหลักการของกระบวนการกลุ่มหรือกิจกรรมกลุ่ม และเทคนิคการสอนต่างๆ มาใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียน

10. ครูผู้สอนกิจกรรมแนะแนว ควรมีสมุดบันทึกรายละเอียดต่างๆ ของการสอนไว้ทุกครั้ง

11. ในการสอนกิจกรรมแนะแนว ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำเวลามีปัญหา

5.10 การประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว

ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมแนะแนวและผู้เรียน มีภาระต้องรับผิดชอบดังนี้

1. ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว

1.1 ต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว

1.2 ต้องรายงาน เวลา และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

1.3 ต้องศึกษา ติดตามและพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม

2. ผู้เรียน

2.1 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 34 ชั่วโมงต่อ / ปี โดยมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม

2.2 ต้องปฏิบัติกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมมอบหมาย ถ้าไม่เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว

สรุปได้ว่า ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวนั้น ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมแนะแนวและผู้เรียนมีภาระต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยครูต้องจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนวและต้องศึกษาติดตาม และพัฒนาผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าร่วมกิจกรรม สำหรับผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวไม่น้อยกว่า 34 ชั่วโมง / ปีและในกรณีที่นักเรียนไม่เกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานการแนะแนว นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมมอบหมาย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมแนะแนว

6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แอลเลน (Allen. 1954 : 15–21) ได้วิเคราะห์การจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาทางตอนกลางของรัฐอินเดียนา 3 แห่ง เพื่อศึกษาการจัดบริการ การบริหารงานและวิธีประเมินผลงานแนะแนว เพื่อหาทางปรับปรุงโครงการแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุป โรงเรียนส่วนมากจัดปฐมนิเทศ ตรวจสุขภาพ แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฝึกมารยาททางสังคม สำหรับการจัดกิจกรรมแนะแนวหมู่ยังมีน้อยมาก และการแนะแนวทางเพศและสุขภาพจิต ตลอดจนการสันทนาการโรงเรียนส่วนมากยังไม่ได้จัด

เดอร์กิน (Durgin. 1974 : 2674 – 2675) ได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนวจำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้วบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องและบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในโรงเรียนของตนยังจัดบริการแนะแนวได้ไม่เพียงพอ

กิบสัน (Gibson. 1980 : 416 – 422) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอจิเนีย และอินเดียน่า จำนวน 208 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนมากเห็นว่าการให้ข้อสนเทศทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ครูจึงถือว่าการให้ข้อสนเทศทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน

ยองค์ ทอดด์ และเบอร์ตัน (Youngue, Toddy ; & Burton. 1981 : 369 – 373) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอาชีพในชั้นเรียนกับการสอนจากประสบการณ์จริงต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนียตอนใต้ จำนวน 46 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน กลุ่มทดลองจะออกไปเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ และบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยให้วุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนเพิ่มได้มากกว่าวิธีสอนในชั้นเรียน

6.2 งานวิจัยในประเทศ

ธิติมา จงพิพัฒน์วณิชย์ (2539 : 66) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี ผลการ
วิจัยพบว่า นักเรียนมีการตัดสินใจดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน

สุรจิต วรรณรักษ์ (2540 : 74) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวรัตน์ ปลื้มสติ (2544 : 57) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพหลังการทดลอง มีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่ออาชีพอิสระสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อสนเทศทางอาชีพหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กัลญา กรีธาธร (2545 : 51) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อมีความก้าวหน้าเกี่ยวกับการศึกษาต่อมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะกิจกรรมแนะแนวช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และตระหนักรู้ด้วยตนเองในการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆ ให้เหมาะสม

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา

7.1 ความหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา

สมร ทองดี และ วารุณี บุญประกอบ (2545 : 369) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิด ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคลให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 7) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรมการเรียน การวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน การค้นคว้า การเขียนรายงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ และการสร้างสมาธิในการเรียน ฯลฯ

จำเนียร ช่วงโชติ (2532 : 121–122) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการเรียนซึ่งบุคลากรแนะแนวควรรวบรวมนำมาเสนอให้แก่นักเรียนเพื่อเรียนรู้มากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับโปรแกรมทางการศึกษา และโอกาสต่างๆ ที่ควรรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เวลาเรียน ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียน
2. หลักสูตร โปรแกรมการเรียน การวัดผล
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร และคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. บริการต่างๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน
5. แนวทางในการศึกษาต่อตามสถาบันต่างๆ
6. คุณสมบัติ การเตรียมตัว ในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันต่างๆ
7. สภาพการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

8. ทุนการศึกษา
9. วิธีการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
10. แหล่งค้นคว้าหาความรู้ และการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาค้นคว้า

โจนส์ (Jones. 1951) ได้กล่าวไว้ว่า การแนะแนวการศึกษานั้นควรจะหมายถึง

1. การแนะแนวในการเลือกสถานที่เรียน
2. การแนะแนวในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ
3. การแนะแนวในการปรับตัวให้เข้ากับชีวิตในโรงเรียนได้ทุกระยะ ๆ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมความสามารถทางด้านการเรียนทุกด้านให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ รู้จักวิธีการป้องกันปัญหาในการเรียน รู้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ช่วยให้สามารถวางแผนด้านการศึกษาในอนาคต รู้วิธีการเตรียมตัวในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพชีวิตในสถานศึกษาได้

7.2 ความสำคัญของการแนะแนวการศึกษา

ในปัจจุบันนี้มีภาวะของการแข่งขันทางด้านการศึกษามากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป และในหลักสูตรมัธยมศึกษานักเรียนจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกแผนการเรียนให้ตรงกับความสามารถ และความสนใจ อีกทั้งระบบการวัดผลการเรียนที่ใช้คะแนนการสอบเป็นเครื่องตัดสินว่านักเรียนมีความสามารถมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังใช้ผลการเรียนเป็นสิ่งทำนายโอกาสในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจนการไปสู่การเลือกแผนการเรียนซึ่งจะเป็นพื้นฐานไปสู่การเลือกอาชีพในอนาคตอีกด้วย ประกอบกับความเชื่อของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมักจะคาดหวังให้บุตรหลานของตนสอบได้คะแนนสูง ๆ หรือสอบได้เป็นอันดับหนึ่ง เพราะเชื่อว่าเด็กได้คะแนนดีนั้นเป็นเด็กฉลาด และคาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคตได้โดยไม่คำนึงถึงความถนัดและความสามารถที่แท้จริงของบุตรหลานของตน จึงเป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงได้ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น ซึ่งอาจสรุปถึงความสำคัญของการแนะแนวการศึกษาได้ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักเรียน เพราะการแนะแนวการศึกษาจะช่วยส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละคนรวมทั้งช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้วยเช่น การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเองและช่วยวางพื้นฐานไปสู่การศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ

2. ความสำคัญต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คือ ช่วยให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ความก้าวหน้า

ของโลกกว้างทางการศึกษาและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่บุตรหลานศึกษาอยู่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมบุตรหลานของตนได้อย่างเหมาะสม

3. ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา คือ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการเรียนที่พึงประสงค์ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตลอดจนเรียนรู้ที่จะพัฒนาความสามารถของตนให้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พัฒนางาน วิธีการสอนและสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาให้มากขึ้นอีกด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของการแนะแนวการศึกษา คือ ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการเตรียมตัวของเด็กและเยาวชนให้พร้อมที่จะพัฒนาตนเองไปสู่อนาคตอย่างมีเป้าหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติเพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณค่าสูงสุด

7.3 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษา

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 8) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล ตลอดจนระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียน

2. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกแผนการเรียนได้ถูกต้องตรงกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของตน

3. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับข้อสนเทศทางการศึกษาต่อในด้านต่างๆ

4. เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

5. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาตามแผนการเรียนของตน

จากจุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษานั้น ควรจัดให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการแนะแนว เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชีวิตของเด็กและเยาวชนต่อไป

7.4 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ (2545 : 381–385) กล่าวไว้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถจัดได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในคาบกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษา หรือในช่วงเวลาโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษานั้น ครูแนะแนวควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาในช่วงเวลาโฮมรูมและในคาบกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวควรยึดหลักการ ดังนี้

1.1.1 จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาให้สอดคล้องกับกระบวนการแนะแนวทั้ง 5 ด้าน

1.1.2 ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

1.1.3 ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวการศึกษาของนักเรียน

1.2 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาที่ควรจัดในช่วงเวลาโฮมรูมหรือในคาบกิจกรรมแนะแนว

1.2.1 กิจกรรมปฐมนิเทศเกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมแนะแนว

1.2.2 กิจกรรมส่งเสริมด้านการเรียน เช่น

1.2.2.1 การสร้างเสริมกิจนิสัยในการเรียน

1.2.2.2 เทคนิคในการทำโน้ตย่อหรือการจดบันทึก

1.2.2.3 เทคนิคในการอ่านหนังสือ

1.2.2.4 การเตรียมตัวสอบ

1.2.2.5 การท่องหนังสือและการทบทวนบทเรียน

1.2.2.6 การตอบข้อสอบ

1.2.2.7 การเสนอรายงาน

1.2.2.8 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.2.2.9 การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2.10 การวางแผนการเรียน

1.2.3 กิจกรรมสำรวจตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ในความสามารถทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนนิสัยและเจตคติในการเรียน

1.2.4 กิจกรรมแนะแนวการเลือกแผนการเรียนและเลือกวิชาเรียน

1.2.5 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

2. กิจกรรมแนะแนวการศึกษาผสมผสานในการเรียนวิชาต่างๆ กิจกรรมแนะแนวการศึกษาบางประการที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาสามารถปฏิบัติควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในการเรียนวิชาต่างๆ เช่น

2.1.1 การปฐมนิเทศเรื่องหลักสูตรและขอบเขตลักษณะวิชา

2.1.2 การจัดกิจกรรมและบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

2.2 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่เรียนเก่งและช่วย

เหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เช่น

2.2.1 การสอนเสริมนักเรียนที่เรียนเก่ง

2.2.2 การสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน

จากแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร เนื่องจากจุดหมายปลายทางของการแนะแนวการศึกษานั้นก็เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาและการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องเริ่มวางแผนทางชีวิตการศึกษาในปัจจุบันตลอดไปจนถึงการวางแนวทางการศึกษาต่อในอนาคต

7.5 แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545 : 101–102) ได้กล่าวถึง แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนว ประกอบด้วย แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาสำหรับผู้ให้บริการแนะแนว ผู้รับบริการแนะแนว และองค์กร ซึ่งมีสาระสำคัญ ๆ ดังนี้

1. แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาสำหรับผู้ให้บริการแนะแนว

1.1 ผู้ให้บริการแนะแนวต้องเลือกกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตลอดทั้งความสนใจ ความถนัดและความสามารถด้านการศึกษาของผู้รับบริการแนะแนว เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สามารถวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาโดยจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้รับบริการได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.2 ผู้ให้บริการแนะแนว จะต้องคัดเลือกกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ได้พัฒนาอย่างเป็นระบบ และนำกิจกรรมนั้นไปพัฒนาผู้รับบริการตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนา พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการพัฒนา นอกจากนี้จะต้องจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการแนะแนว พร้อมทั้งให้โอกาสผู้รับบริการแนะแนวสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

1.3 ในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวผู้ให้บริการแนะแนวต้องจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นทั้งด้านวัตถุประสงค์และความสำคัญของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย เนื้อหาสาระ เวลา สื่อประกอบกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการ การติดตามและการประเมินผล ทั้งนี้เพราะว่าจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้รับบริการ

2. แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวสำหรับผู้รับบริการ

2.1 กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่นำไปประยุกต์ใช้ในงานแนะแนวนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ความถนัด ศักยภาพของผู้รับบริการ ผู้รับบริการควรจะได้รับการพัฒนายุทธวิธีในการเรียน ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการเรียน ได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม กระบวนการตัดสินใจ การวางแผนการศึกษา การวางแผนชีวิตในอนาคต เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน การปฏิบัติตนด้านการเรียน และการปรับตัวทางการเรียน

2.2 ในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวนั้น นอกจากผู้รับบริการจะได้รับการพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการเรียนแล้ว ผู้รับบริการแนะแนวก็ควรจะได้รับการพัฒนาและบูรณาการความรู้ด้านการศึกษา ด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม ตลอดทั้งค่านิยมที่ดีงาม และควรให้ผู้รับบริการได้ประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ด้านการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคตและการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวสำหรับองค์กร

3.1 การประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวจะประสบความสำเร็จหากองค์กรหรือสถานศึกษาให้การสนับสนุน กำหนดนโยบาย และแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไว้ชัดเจน ตลอดทั้งจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรให้พอเพียงกับจำนวนผู้รับบริการ และหากองค์กรหรือสถานศึกษาแห่งใดยังไม่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาก็ควรสนับสนุนให้องค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ เริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว โดยเริ่มต้นจากการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่จำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการมากที่สุด

3.2 องค์กรและสถานศึกษา ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบและให้นำไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง และควรส่งเสริมให้ผู้ให้บริการได้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา เพื่อให้การนำกิจกรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในงานแนะแนวได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กล่าวโดยสรุป แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนวประกอบด้วย แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาสำหรับผู้ให้บริการแนะแนวและองค์กร โดยในการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนวจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสำคัญของการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

7.6 ข้อควรคำนึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545 : 103–104) กล่าวว่า ข้อควรคำนึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในงานแนะแนว มีดังต่อไปนี้

1. การเลือกใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่จะนำไปประยุกต์ใช้ จะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวนั้นว่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะพัฒนาในเรื่องนั้นๆหรือไม่ กิจกรรมแนะแนวนั้นเหมาะกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ โดยต้องพิจารณาทั้งด้านอายุ ระดับการศึกษา เพศ และสภาพแวดล้อมอื่นๆ ของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดทั้งวิธีดำเนินการพัฒนาและการประเมินผล

2. การเตรียมตัวของผู้ให้บริการแนะแนวในการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ ผู้ให้บริการแนะแนวต้องเตรียมตัวให้พร้อมทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะนำไปพัฒนา ต้องมีประสบการณ์ในการใช้กิจกรรมแนะแนวทางด้านการศึกษานั้นๆ โดยต้องฝึกดำเนินการทุกขั้นตอนจนมีความคล่องแคล่วและชำนาญ พร้อมทั้งเตรียมหาแนวทางแก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษานั้นๆ ไปใช้

3. ความพร้อมของผู้รับบริการแนะแนวในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ผู้รับบริการแนะแนวจะต้องสนใจ เต็มใจ มีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงปัญหาด้านการศึกษาของตนเองจะต้องพร้อมทั้งเวลา สุขภาพกาย จิตใจ เพื่อที่จะได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวให้ได้ประโยชน์มากที่สุด และจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4. สถานที่ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม และเวลาในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

5. การติดตามผล การประเมินผล และการรายงานผลการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้งานแนะแนวที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องติดตามผลและประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อศึกษาแนวโน้มของสิ่งที่ได้รับการพัฒนาว่ามีแนวโน้มไปในทิศทางที่พึงประสงค์มากน้อยเพียงใด หากมีข้อบกพร่องจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษานั้นๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ข้อควรคำนึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ผู้ให้บริการแนะแนวจะต้องคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

1. การเลือกใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่จะนำไปประยุกต์ใช้

2. การเตรียมตัวของผู้ให้บริการแนะแนวในการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้

3. ความพร้อมของผู้รับบริการแนะแนว

4. สถานที่ อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม และเวลาในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้

5. การติดตามผล การประเมินผล และการรายงานผลการนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในงานแนะแนว

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษา

วิไลลักษณ์ ตรีจันทปกรณ์ (2526 : 40 – 41) ได้ศึกษาถึงผลการใช้สไลด์เทปในการสอนกิจกรรมแนะแนว เรื่อง การเลือกแผนการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 60 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้สไลด์เทปสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิยดา พงศ์พาชำนาญเวช (2535 : 94 – 95) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์กับนักเรียนแผนการเรียนศิลปะมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน และมีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมเหมือนกัน

ธิติมา จงพิพัฒน์วณิชย์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้ชุดแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักเรียนมีการตัดสินใจดีขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม นักเรียนมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดแนะแนว และนักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดแนะแนวมีการตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน

หงส์ นววงศ์วรกุล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษากลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มมีการเตรียมตัวศึกษาต่อดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สรุปได้ว่า นักเรียนในปัจจุบันให้ความสำคัญและความสนใจในเรื่องของการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อันเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเกิดความวิตกกังวลและต้องการที่จะค้นหาความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตนเอง เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจวางแผนเลือกการศึกษาต่อในอนาคต

9. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ

9.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

โดนัลด์ ซูเพอร์ (Donald Super. 1973 : 7) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพ หมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้จักตัดสินใจ เลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีความสำเร็จและมีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ

สมาคมแนะแนวอาชีพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (National Vocational Guidance Association) (Herr and Carmer. 1988 : 7) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

ไว้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ เตรียมตัวประกอบอาชีพ เข้าสู่และประสบความก้าวหน้าในอาชีพ

ไมเออร์ (Myers. 1941 : 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนในการให้ข่าวสารข้อมูล ประสบการณ์และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้

กิบสัน และ มิทเชลล์ (Gibson and Mitchell. 1986 : 278) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ซึ่งผู้ให้บริการปรึกษานำมาใช้เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลมีพัฒนาการด้านอาชีพที่เหมาะสม กิจกรรมเหล่านี้ครอบคลุมทั้งความช่วยเหลือเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพ

วัชรี ทรัพย์มี (2523 : 53) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การหาอาชีพ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 18) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้สามารถตัดสินใจและเลือกอาชีพ รวมทั้งมีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและมีความก้าวหน้าในอาชีพนั้น

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 43) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของบุคคลแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นการสอนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน การจัดงานวันอาชีพ วันนัดพบแรงงาน หรือสัมมนาการวางเป้าหมายอาชีพในหน่วยงานหรือองค์กร ตลอดจนการให้บริการปรึกษาทางอาชีพ รวมทั้งโครงการทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพทุกรูปแบบ

จากความหมายของการแนะแนวอาชีพที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคล เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักโลกของอาชีพ มีทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ รวมทั้งรู้จักแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อความสุขและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

9.2 ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ

สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ (2545 : 406 – 408) กล่าวถึง ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ไว้ดังนี้

1. ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อนักเรียน

1.1 การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านอาชีพอย่างสมวัยของนักเรียน

1.2 การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญต่อการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพของนักเรียน

2. ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพที่มีต่อประเทศ เพราะการที่ประชากรโดยส่วนใหญ่ของประเทศได้เข้าสู่อาชีพ และประกอบอาชีพตามที่แต่ละบุคคลได้ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสมนั้น ผลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพไม่เพียงแต่จะตอบสนองให้บุคคลมีรายได้ ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ที่จะนำไปแสวงหาปัจจัย 4 และการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตเท่านั้น การประกอบอาชีพยังตอบสนองความต้องการของบุคคลในด้านการได้รับความมั่นคงปลอดภัย การได้รับการยกย่องนับถือและการมีความสุขความสำเร็จในชีวิตอีกด้วย นอกจากนี้การประกอบอาชีพใช่แต่จะสนองตอบความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของบุคคลผู้ประกอบอาชีพและสมาชิกในครอบครัวของเขาเพียงเท่านั้น แต่ผลผลิตซึ่งมากด้วยปริมาณและสูงด้วยคุณภาพ ซึ่งเกิดจากการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพของประชากรแต่ละหน่วยของประเทศยังนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศอีกด้วย

จากความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญทั้งต่อตัวนักเรียนและต่อประเทศ ดังนั้นเด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีพัฒนาการทางด้านอาชีพให้สมกับวัยของตน เพื่อที่นักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี

9.3 หลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพ

สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ (2545 : 406 – 408) กล่าวว่า ในการจัดแนะแนวอาชีพให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูแนะแนวควรมีหลักการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวอาชีพต้องจัดอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนของพัฒนาการด้านอาชีพ
2. การแนะแนวอาชีพต้องจัดให้แก่นักเรียนทุกคน
3. การแนะแนวอาชีพต้องอาศัยข้อมูล
4. การแนะแนวอาชีพต้องอาศัยกิจกรรม เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์
5. การแนะแนวอาชีพต้องเคารพในสิทธิ และความสามารถของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของตน
6. การแนะแนวอาชีพต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน
7. การแนะแนวอาชีพต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. การแนะแนวอาชีพต้องจัดอย่างสอดคล้องกับหลักสูตร
9. การแนะแนวอาชีพต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่าย

อรอนงค์ ธัญญะวัน (2539 : 14 – 15) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือให้บุคคลมีความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับควาถนัด ความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนช่วยเหลือเตรียมบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพและช่วยให้คนสามารถพัฒนาตนเอง โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเกิดขึ้นในระยะยาว แบบค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้นควรจะเริ่มการแนะแนวอาชีพตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยประถมศึกษาและจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา โดยที่แต่ละระดับนั้นจะต้องแนะแนวอาชีพโดยคำนึงถึงวัย และความพร้อมของเด็ก

2. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน อาชีพ สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศ และค่านิยมของสังคม การพัฒนาตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นต้น

3. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความร่วมมือของชุมชนในท้องถิ่นที่สถานศึกษานั้นตั้งอยู่

4. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่มุ่งให้บุคคลตัดสินใจด้วยตนเองโดยยึดถือหลักในเรื่องของการให้บุคคลเป็นผู้กำหนดชีวิตของตน

5. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลอย่างเป็นระบบต่อเนื่องกันช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักข้อมูลทางอาชีพอย่างกว้างขวาง ช่วยให้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยให้มีโอกาสศึกษา ฝึกฝนอบรม สัมผัสเกี่ยวกับงานอาชีพต่างๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดทักษะความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้และช่วยให้มีการศึกษาฝึกอบรมเพิ่มเติมหลังจากมีงานทำและจัดให้มีการติดตามผลและประเมินผลเพื่อปรับปรุง

จากหลักสำคัญในการจัดแนะแนวอาชีพ สรุปได้ว่า ในการจัดการแนะแนวอาชีพนั้นต้องจัดอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนของพัฒนาการด้านอาชีพและต้องจัดให้กับนักเรียนทุกคน โดยให้ข้อมูลทางอาชีพที่ถูกต้องกับนักเรียน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

9.4 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 8–9) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญของงานอาชีพ
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงอิทธิพลของสิ่งต่างๆ เช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา สภาพร่างกาย ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เพื่อให้ข้อสนเทศแก่นักเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ
5. เพื่อช่วยให้นักเรียน รู้จักวิธีการแสวงหางาน วิธีการสมัครงาน และวิธีปรับตัวให้เข้ากับงาน
6. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตทุกอาชีพ

นอกจากนี้ อุษา เจริญไวย (2531 : 13) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคลรู้จักหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

2. ช่วยให้บุคคลค้นหาความสามารถทั่วไป และความสามารถเฉพาะตัวของเขาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าเหมาะสมกับอาชีพอะไรที่เขาสนใจอยู่หรือถ้ายังไม่สนใจก็จะได้ช่วยกระตุ้นให้เขาเริ่มสนใจและพิจารณาสิ่งแวดล้อมกับอาชีพมากขึ้น

3. ส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสหาประสบการณ์ต่างๆ มากขึ้น ซึ่งทำให้ได้พิจารณาความสนใจต่ออาชีพมากขึ้น

4. ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาความคิดและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

5. ช่วยให้บุคคลสามารถค้นหาวิธีการวิเคราะห์ข้อสนเทศทางอาชีพให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

6. ช่วยให้บุคคลที่มีความผิดปกติทั้งหลายมีโอกาสได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างเพียงพอ

7. ช่วยให้บุคคลเกิดการปรับตัวที่ดีในขณะทำงาน ทำให้ได้รับความสำเร็จในชีวิต

ดังนั้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ คือ เพื่อช่วยให้บุคคลสามารถค้นหาความสามารถของตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าตนเองนั้นเหมาะสมกับอาชีพใดและสามารถเลือกแนวทางการศึกษาต่อได้เหมาะสมและตรงกับอาชีพที่ตนสนใจ ซึ่งจะทำให้แต่ละคนประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นที่พึ่งของตนเองได้ และไม่เป็นภาระของสังคม

9.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ (Theory of Career Choice)

ทฤษฎีการเลือกอาชีพที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบ (Traits and Factors Theory) ทฤษฎีนี้มีความเป็นมา และพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของบุคคลหลายๆ คนดังนี้ คือ แฟรงค์ พาร์สัน (Frank Parson) ดี.จี. แพทเตอร์สัน (D.G. Patterson) และ เอดมัน จี วิลเลี่ยมสัน (Edmund G. Williamson) ซึ่งได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเลือกอาชีพไว้ว่า บุคคลนั้นจะต้องวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าถึงคุณลักษณะและองค์ประกอบอย่างถ่องแท้ของบุคคล นอกจากนี้แล้วยังจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของวิชาชีพต่างๆ แล้วนำผลของการเข้าใจตนเองและการเข้าใจอาชีพมาพิจารณาประกอบกันเพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคคลให้มากที่สุด คุณลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ ความถนัด สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถ ครอบครัว ถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยมในชุมชนฐานะทางเศรษฐกิจ บุคคลแวดล้อมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากนี้แล้วบุคคลควรเข้าใจว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน และไม่เหมาะสมกับทุกอาชีพ ดังนั้น บุคคลควรเรียนรู้วิธีการเลือกอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางโครงการล่วงหน้า

เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกสาขาการศึกษา ดังนั้นการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ และการใช้แบบทดสอบ จึงมีความสำคัญในกระบวนการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนี้

2. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (Roe's Theory of Career Choice) ผู้ให้กำเนิดทฤษฎีนี้ ได้แก่ แอนนี โรว์ (Anne Roe) โรว์ได้นำทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์มาอธิบายประกอบพอสรุปได้ว่า ความต้องการของบุคคล แบ่งออกเป็นขั้นต่างๆ จากขั้นมูลฐานไปจนถึงขั้นสูงสุด และเมื่อความต้องการในแต่ละขั้นได้รับการตอบสนองก็จะเป็นพื้นฐานของความต้องการในขั้นต่อๆ ไปความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม ความต้องการความยกย่องนับถือและเสรีภาพ และความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ โรว์ได้สรุปว่า ความต้องการดังกล่าว ไม่ว่าจะได้รับการตอบสนองหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาซึ่งจะเป็นผลให้เกิดบุคลิกภาพแตกต่างกันและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล

โรว์ ได้แบ่งรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 รูปแบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดทางอารมณ์ แบบหลีกเลี่ยงเด็ก และแบบให้การยอมรับ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดทางอารมณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดในแง่การปกป้องคุ้มครองมากเกินไปเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คอยให้การปกป้องคุ้มครองระวังเด็กทุกฝีก้าว ไม่ปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้จำกัดอิสรภาพและควบคุมพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งมีผลให้เด็กต้องคอยพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และชอบทำตามแบบฉบับที่มีอยู่

1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดในแง่การเรียกร้องจากเด็กมากเกินไปเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความคาดหวังและตั้งมาตรฐานในตัวเด็กไว้อย่างสูง มักชอบจัดการกับชีวิตของเด็ก เพื่อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ได้สมบูรณ์แบบ เด็กจะได้รับความรักเมื่อทำตามที่พ่อแม่ต้องการและคาดหวัง ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความเครียดสูง ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บตัว

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบหลีกเลี่ยงเด็ก แบ่งออกเป็น

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปฏิเสธเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็กอย่างเย็นชา ไม่มีความเป็นมิตร มักจะลงโทษว่ากล่าวหรือเยาะเย้ยเด็ก เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวเด็ก เด็กอาจจะถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังไม่ให้เด็กมีส่วนเกี่ยวข้องในชีวิต ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความน้อยใจ มองโลกในแง่ร้าย และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บกด

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งละเลย เป็นการอบรมที่พ่อแม่ขาดความสนใจ ความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบในตัวเด็ก มักทอดทิ้งให้เด็กดิ้นรนตามลำพัง ไม่ให้ความอบอุ่นแก่เด็กทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดความน้อยใจ มองโลกในแง่ร้าย และอาจแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเก็บกด

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้การยอมรับ แบ่งออกเป็น

3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามสบาย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ยอมรับให้ความรักความอบอุ่นและความเอาใจใส่ต่อเด็กตามสมควร ซึ่งขึ้นอยู่กับเวลาที่พ่อแม่จะให้เด็ก เพราะพ่อแม่เองเป็นผู้ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ ชอบทำตามสบาย จึงเลี้ยงดูแบบง่ายๆ สบายๆ ซึ่งมีผลทำให้เด็กขาดระเบียบแบบแผนและกฎเกณฑ์ในชีวิต

3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักต่อเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่นและความเอาใจใส่ต่อเด็ก สนับสนุนให้เด็กมีความรับผิดชอบ ใช้เหตุผลในการสั่งสอน ให้การยกย่องชมเชย สร้างความเชื่อมั่น ให้กำลังใจ สนับสนุนให้เป็นตัวของตัวเอง และเป็นที่ปรึกษาแก่เด็ก ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีจิตใจร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีสุขภาพจิตดี ชอบเข้าสังคมและชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น

โรว์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 ประเภทนี้ เมื่อพิจารณาอย่างกว้างๆ จะเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคลอยู่ 2 ลักษณะ คือ บุคคลที่มีการปรับตัวเข้าหาผู้อื่น ซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลและสังคม เช่น อาชีพบริการ ศิลปะ และการบันเทิง เป็นต้น และบุคคลที่มีลักษณะชอบหลีกหนีจากผู้อื่น ซึ่งจะสอดคล้องกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ เช่น อาชีพทางวิทยาศาสตร์ เกษตร และเครื่องจักรกล เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้ และโรว์เห็นว่าไม่มีอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่จะเหมาะสมกับบุคคลเพียงคนเดียว หรือไม่มีบุคคลใดที่จะเหมาะสมกับอาชีพใดอาชีพหนึ่งเท่านั้น

ดังนั้น การเลือกอาชีพที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของบุคคล

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเชฟเฟอร์ (Scheffer's Theory of Career Choice) ผู้ให้กำเนิดทฤษฎีนี้ ได้แก่ อาร์ เอช เชฟเฟอร์ (R.H. Scheffer) ซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีนี้มาจากการศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ กันและได้สรุปว่า บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และถ้าบุคคลสามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการแล้วย่อมทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานมากขึ้น เชฟเฟอร์ ได้อธิบายว่า บุคคลมีความต้องการในด้านต่างๆ กันและความต้องการดังกล่าวเป็นแรงจูงใจพื้นฐานให้บุคคลเลือกอาชีพ

ความต้องการของบุคคลในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. ต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น
2. ต้องการความรักความอบอุ่นใจ
3. ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
4. ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
5. ต้องการมีอำนาจควบคุมผู้อื่น
6. ต้องการปฏิบัติตามผู้อื่น และค่านิยมที่ตนยึดถือ
7. ต้องการเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง
8. ต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

เชฟเฟอร์ สรุปว่า การที่บุคคลจะมีความพึงพอใจและมีความสุขในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนได้มากเพียงนั้น

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพ สรุปได้ว่า ในการที่บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพใดๆ ก็ตาม ควรคำนึงถึงความถนัด ความสนใจและความสามารถของตน อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบุคลิกภาพของตนเองด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อบุคคลเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพของตนแล้ว จะเป็นผลทำให้บุคคลนั้นประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขในการทำงานตามอาชีพที่ตนได้เลือกไว้

9.6 แนวทางการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

พล แสงสว่าง (2529 : 37) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การดำเนินการแนะแนวอาชีพต้องมีขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบ การให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลต่างๆ การทดลองงาน การติดตามผลและประเมินผลและการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจและเป็นรูปธรรมมากกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา

3. ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็กๆเพื่อเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลด้วยตนเองดีกว่าครูป้อนให้เด็ก

4. ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ขอบเขตของความสามารถของบุคคล มีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่งๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพในกลุ่มเดียวกันที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกัน

5. การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้น ต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพภูมิประเทศ และภูมิอากาศของประเทศไทย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ดังนั้น การแนะแนวอาชีพที่ได้ผลนั้นจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพด้วย

9.7 การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

วัชรี ธุวธรรม (2533 : 480) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษานับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเยาวชนในวัยระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยที่ อิริคสัน เรียกว่า

“วัยสำรวจ” เป็นช่วงที่พร้อมจะทดลองประสบการณ์ต่างๆ ในโลกกว้าง เป็นวัยที่มีอิสระทางความคิดพร้อมที่จะเลือกและตัดสินใจวางแผนชีวิตได้ด้วยตนเอง เตรียมตนที่จะออกไปประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตด้วยตนเอง

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 31) กล่าวว่า ในระดับมัธยมศึกษาการแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นนั้นควรจะให้เด็กได้รับโอกาสที่จะรับรู้ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถ นอกจากนี้แล้วควรจะช่วยให้นักเรียนทบทวนดูว่าเขามีความรู้เกี่ยวกับโลกของงานอาชีพอย่างไรบ้าง และอาจทำความรู้จักกับอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ

นพพร พานิชสุข (2522 : 23) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างมากในการนำทางให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเด็กในระดับนี้ต้องการรู้จักตนเองว่าควรจะดำเนินอาชีพในอนาคตได้อย่างไรจึงจะถูกต้อง ควรจะศึกษาในวิชาใด ที่ไหน และในแต่ละวิชาชีพนี้จะต้องเรียนอะไรบ้าง ระยะเวลาเท่าใด ความต้องการเหล่านี้มีคุณลักษณะอย่างไร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและแนวทางในการประกอบอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพเบื้องต้นเพื่อเป็นการเตรียมตัวในการศึกษาหรือฝึกฝนเพิ่มเติมหรือถึงขั้นมีความพร้อมที่จะทำงานอาชีพระดับกึ่งฝีมือ รวมทั้งมีนิสัยในการทำงานที่ดี เช่น มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ มีวินัยในการทำงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินไปให้สอดคล้องกับการศึกษาในปัจจุบัน ครูแนะแนวควรที่จะพยายามช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ให้มีความรู้ในเรื่องอาชีพแขนงต่างๆ ของงานอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของสังคม เพื่อจะได้เตรียมตัวศึกษาหาความรู้ หาความชำนาญประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

9.8 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 31) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ว่า ควรจะให้นักเรียนได้รับโอกาสที่จะรับรู้ในเรื่องคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถ นอกจากนี้แล้วควรช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนดูว่าเขามีความรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพอย่างไรบ้างและอาจทำความรู้จัก ความคุ้นเคยกับอาชีพที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองบ้าง ความสนใจอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสทางการศึกษาและอาชีพที่จะออกไปปฏิบัติ ดังนั้นควรจะมีการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพที่ยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงได้สำหรับกิจกรรมในระดับมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพก็คือ กิจกรรมการสำรวจต่างๆ จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. เรียนรู้เกี่ยวกับโลกอาชีพให้กว้างขึ้น
2. ช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับหลักสูตร
3. ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานในอาชีพบางอาชีพอย่างเพียงพอ

4. เพื่อให้เข้าใจวิธีการที่จะได้รับข้อสนเทศอย่างถูกต้องและทันสมัยเกี่ยวกับโลกของอาชีพ

5. เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของขอบข่ายการวางแผนชีวิต

จากจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่ตนเองสนใจ และสามารถวางแผนในการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

9.9 หลักสำคัญในการจัดการแนะแนวอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษาผู้ดำเนินการจัด หรือผู้รับผิดชอบจำเป็นต้องมีหลักการสำคัญที่ควรยึดถือ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีดังนี้

1. จะต้องจัดให้ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เด็กก่อนเข้าเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังเด็กเรียนจบแล้ว

2. จะต้องจัดเพื่อเด็กทุกคน ไม่ใช่เฉพาะเด็กที่มีปัญหาเรื่องอาชีพเท่านั้น

3. จะต้องถือว่าเด็กเป็นศูนย์กลางสำคัญในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยใจคอที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีศักยภาพในตนซึ่งอาจแตกต่างกัน

4. จะต้องถือว่าเด็กทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะเลือก และตัดสินใจเลือกแนวทางชีวิตในด้านการงานของตนโดยไม่มีการบังคับและถือว่าเด็กจะต้องรับผิดชอบในการกระทำของตน

5. จะต้องจัดบริการแนะแนวอาชีพให้ครบทั้ง 5 บริการ โดยจัดให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป

6. จะต้องมีบุคลากรผู้มีความศรัทธาต่อการแนะแนวอาชีพเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย วางโครงการ และวางแผนปฏิบัติการแนะแนว

7. จะต้องได้รับความร่วมมือและมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนในชุมชนหรือภายนอกสถาบันการศึกษา เพื่อรับและให้บริการทั้งนี้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้งานแนะแนวอาชีพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8. ในการจัดบริการแนะแนวจะต้องคำนึงถึงวัยและความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

9. ครูผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพจะต้องมีความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ

10. จะต้องมีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น แบบทดสอบต่างๆ เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักตัวเอง จะต้องมีแฟ้มประวัติ ระเบียนสะสมสำหรับการเก็บข้อมูล เพื่อความสะดวกในการให้บริการได้อย่างถูกต้อง

11. ต้องจัดระบบการให้ข้อมูลด้านอาชีพอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

12. ต้องพยายามให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง และทรัพยากรต่างๆ ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

13. การแนะแนวอาชีพแต่ละระดับเน้นไม่เหมือนกัน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรเน้นในเรื่องการสำรวจและสัมผัสงานต่างๆ ซึ่งจะได้มีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น หรือได้มีการฝึกอาชีพเบื้องต้น เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการไปศึกษาหรือฝึกฝนเพิ่มเติม หรือถึงขั้นความพร้อมที่จะทำงานอาชีพระดับกึ่งฝีมือ รวมทั้งการมีนิสัยและจริยธรรมในการทำงานที่ดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า หลักสำคัญในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพจะต้องจัดอย่างต่อเนื่องและต้องจัดให้กับเด็กทุกคน โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางสำคัญในการจัด ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย และในการจัดบริการแนะแนวอาชีพนั้นควรจะต้องจัดให้ครอบคลุมกับบริการแนะแนวทั้ง 5 ด้าน

9.10 กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษา

กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษานั้นครอบคลุมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั่วโมงแนะแนวและกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกห้องเรียน นอกจากนั้นมีบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพกับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในการวางโครงการศึกษาหรือประกอบอาชีพ กิจกรรมต่างๆ ตามที่ อรอนงค์ ธัญญะวัน (2539 : 22 – 24) ได้กล่าวไว้ มีดังนี้

1. การให้นักเรียนสำรวจตนเอง โรงเรียนและครูแนะแนวควรจัดสภาพการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่จะได้มีโอกาสสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตน นักเรียนอาจสำรวจตนเองได้ ดังต่อไปนี้

   1.1 สำรวจตนเองจากวิชาในหลักสูตร

   1.2 สำรวจตนเองจากประสบการณ์ที่ได้จากกิจกรรมเสริมหลักสูตร

   1.3 สำรวจตนเองจากประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานนอกเวลา

   1.4 สำรวจตนเองโดยใช้แบบสอบถาม

2. การให้ข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจัดให้ข้อมูลให้นักเรียนเป็นกลุ่มได้ดังต่อไปนี้

   2.1 การชี้แจงให้เห็นคุณค่าของวิชาที่เรียนและความสำคัญของวิชาต่างๆ

   2.2 จัดสัปดาห์อาชีพ

   2.3 การเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ

2.4 การประชุมแก้ปัญหาด้านอาชีพจากกรณีตัวอย่าง

2.5 การติดตามศิษย์เก่า

2.6 การให้ข้อมูลด้านอาชีพในชั่วโมงแนะแนวหรือชั่วโมงกิจกรรมสำรวจ

2.7 การค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ การสำรวจอาชีพในชุมชน

2.8 การจัดอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับอาชีพ

2.9 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ

2.10 การแสดงบทบาทสมมติ

2.11 การจัดฉายภาพยนตร์หรือภาพนิ่ง

2.12 การจัดรายการวิทยุหรือโทรทัศน์

2.13 การจัดทำสมุดภาพเกี่ยวกับอาชีพ

2.14 การจัดตั้งชมรมอาชีพ

2.15 การสอดแทรกข้อมูลด้านอาชีพในวิชาต่างๆ

3. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ มีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการตระหนักถึงความต้องการ และค่านิยมของตน เพื่อจะพิจารณาว่าความต้องการและค่านิยมนั้นมีอิทธิพลต่อจุดหมายในการเลือกอาชีพของผู้รับบริการอย่างไร มีขั้นตอนการกระทำอย่างไรที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และสามารถคาดคะเนได้ใกล้เคียงว่าการวางแผนนั้นจะนำไปสู่เป้าหมายได้ดีมากน้อยเพียงใด การให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้นอาจให้คำปรึกษาได้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม

4. การจัดกิจกรรมจัดวางตัวนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพ กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนได้ดำเนินตามโครงการที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว ขั้นตอนในการจัดวางตัวนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพมีดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมหาข้อมูล นักแนะแนวจะเตรียมหาข้อมูลโดยสอบถามความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียนในปัจจุบัน ติดต่อกับกรมแรงงาน สำนักงานแรงงาน จังหวัด บริษัท ห้างร้าน หน่วยงานต่างๆ ว่าจะให้ความร่วมมือกับโครงการนี้ได้มากน้อยเพียงใด

4.2 สัมภาษณ์นักเรียนที่ต้องการหางานทำว่า ผู้สมัครสนใจอาชีพใด มีประสบการณ์การทำงานใดมาบ้าง มีความสามารถพิเศษทางใด ต้องการทำงานประเภทใด

4.3 พิจารณาลักษณะงานและคุณสมบัติของผู้ทำงานตามที่นายจ้างต้องการ

4.4 คัดเลือกผู้ประสงค์จะทำงานไปยังหน่วยงาน หรือส่งผู้สมัครงานไปที่กรมแรงงานหรือไปให้นายจ้างสัมภาษณ์โดยตรง โดยนักแนะแนวต้องแนะนำวิธีการสัมภาษณ์และการกรอกใบสมัครงาน และจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงานเพื่อให้คุ้นเคยกับการทำงาน

9.11 แนวทางการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

จากแนวความคิดของกินซ์เบิร์กและคณะ (Ginzberg and Associates. 1951)

พอสรุปได้ว่า พัฒนาการอาชีพของวัยรุ่นเป็นช่วงที่บุคคลคำนึงถึงความสามารถโดยการประเมินตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่นบ้าง และเริ่มเรียนรู้ว่าค่านิยมของเขามีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ วัยรุ่นจึงนำความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนมาพิจารณาประกอบการเลือกอาชีพและเป็นระยะพิจารณาตามสภาพที่เป็นจริง โดยวัยรุ่นจะมีการสำรวจว่าอาชีพใดจะเหมาะสมกับเขาบ้างและจะก้าวสู่แบบแผนการเลือกอาชีพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จนในที่สุดจะมีการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น

ส่วนแนวความคิดของ ซุปเปอร์ (Super. 1953) เกี่ยวกับพัฒนาการทางอาชีพของวัยรุ่นนั้นมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของกินซ์เบิร์กว่า เป็นช่วงเวลาของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ เริ่มมีประสบการณ์จากการทำงานและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นช่วงที่บุคคลตระหนักว่าอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพิจารณาอาชีพโดยยังไม่ตัดสินใจแน่นอน ซึ่งจะพิจารณาจากความต้องการ ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถและโอกาสในการได้งานทำ มีการพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น มีการทดลองปฏิบัติงานเพื่อประเมินความถนัด ความสามารถและความเหมาะสมต่างๆ มีกระบวนการคิดที่ช่วยส่งเสริมการรู้จักตนเองและรับรู้คนอื่นๆ มากขึ้น รับรู้เรื่องอาชีพที่มีเรื่องของตน บทบาททางเพศ และชั้นทางสังคมเข้าไปเกี่ยวข้องมากขึ้น และเป็นวัยของการบรรลุวุฒิภาวะทางอาชีพ

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางอาชีพของบุคคลนั้นจะต้องมีความต่อเนื่องจะขาดช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตไปไม่ได้และจะต้องจัดให้สอดคล้องกับบุคคลในแต่ละช่วงพัฒนาการ จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด วัยรุ่นเป็นวัยที่ต่อเนื่องมาจากวัยเด็กและเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ บุคคลในวัยรุ่น ซึ่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษามีจุดเน้นสำคัญของพัฒนาการทางอาชีพคือ การสร้างเสริมในเรื่องของความสามารถและจุดเด่นของตนเองได้ ส่งเสริมให้มีทักษะในการหาข้อสนเทศเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ มีทักษะในการตัดสินใจ และมีทักษะในการวางแผนอาชีพ ผู้ให้บริการแนะแนวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และนำแนวคิดทางทฤษฎีมาเป็นกรอบในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้แก่วัยรุ่น โดยประยุกต์การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับบริการ

9.12 ข้อควรคำนึงถึงในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

พรเพชร โคตรสิงห์ (2542 : 38) ได้นำเสนอข้อควรคำนึงถึงในการเลือกกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้ 10 ประการ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นหลักในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพได้ ดังนี้

1. คำนึงถึงจุดประสงค์และผลของกิจกรรม
2. เลือกกิจกรรมที่ตนเองคุ้นเคยและง่ายต่อการใช้
3. เลือกกิจกรรมที่มีลักษณะของการพูดจา
4. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของสมาชิก

5. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานที่
6. เลือกกิจกรรมที่สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมได้
7. เลือกกิจกรรมที่สมาชิกเต็มใจที่จะเข้าร่วมโดยไม่รู้สึกเหมือนถูกบังคับ
8. เลือกกิจกรรมที่ผู้นำกลุ่มมั่นใจว่าจะเกิดผลดีและสามารถควบคุมได้
9. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลาในการเข้ากลุ่ม
10. เลือกกิจกรรมที่ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อชื่อของกิจกรรม

เจียรนัย ทรงชัยกุล และ จิตรอารี เนตรหิน (2545 : 140 – 142) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงถึงของผู้ให้บริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และข้อควรคำนึงถึงของผู้รับบริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ไว้ดังนี้

ข้อควรคำนึงถึงของผู้ให้บริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

1. เลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้รับบริการ
2. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานที่
3. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา
4. เลือกใช้ให้เหมาะสมกับรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
5. สามารถนำผลจากการจัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้รับบริการได้
6. มีการแปลผลหรือการตีความอย่างถูกต้อง
7. ไม่สร้างปัญหาหรือความทุกข์กังวลใจให้ผู้เกี่ยวข้อง
8. ไม่ขัดต่อนโยบายทุกระดับ

ข้อควรคำนึงถึงของผู้รับบริการในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

1. มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพอย่างถูกต้องชัดเจน
2. ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. เป็นผู้มีวิจารณญาณ รู้จักคิดวิเคราะห์
4. เป็นตัวของตัวเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล
5. ให้ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง
6. พยายามค้นหาคำตอบจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพให้มาก
7. มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
8. ฝึกฝนตนเองให้เกิดทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ในการประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพนั้นจะต้องมีหลักในการประยุกต์ใช้ ซึ่งผู้ให้บริการและผู้รับบริการจะต้องนำเหตุผลหรือเงื่อนไขดังกล่าวแล้วมาพิจารณาประกอบตามสภาพการณ์และบทบาท เพื่อให้การประยุกต์ใช้กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพบังเกิดผลที่คุ้มค่ามากที่สุด

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านอาชีพ

10.1 งานวิจัยต่างประเทศ

กิบสัน(Gibson.1980 : 416–422)ได้สำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอจิเนีย และอินเดียนา จำนวน 208 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนมากเห็นว่าการให้ข้อสนเทศทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ครูจึงถือว่าการให้บริการสนเทศทางด้านการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน

เดอกิน (Durgin. 1974 : 2674 – 2675) ได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนวจำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้วบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องและบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในอาชีพของตนยังจัดบริการให้นักเรียนไม่เพียงพอจำเป็นต้องปรับปรุงโดยด่วน เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

ดิคเคนส์ (Dickens. 1985 : 2502) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยการใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพและอัตมโนมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษามลรัฐนิวเจอร์ซี่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพและอัตมโนมติสูงขึ้นหลังได้รับการสอนแต่ไม่พบความแตกต่างของการรับรู้ด้านอาชีพและอัตมโนมติระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

10.2 งานวิจัยในประเทศ

ทิพยมาศย์ พิมลศักดิ์ (2530 : 52) ได้ทดลองการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดแนะแนวอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ (2533 : 41) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คนปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะแนวอาชีพมีความสนใจในอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรันยา ประใจ (2538 : 45) ได้ศึกษาผลของชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปงเดือน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 165 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพมีการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าเหมาะสมกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรจิต วรรณรักษ์ (2540 : 74–78) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ (2545 : 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรคุณ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพมีคะแนนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมแนะแนวอาชีพ สรุปได้ว่า การใช้กิจกรรมแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความคิด ความเข้าใจในอาชีพและการวางแผนตัดสินใจในการเลือกอาชีพในอนาคต ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในอาชีพที่ตนเองได้เลือกในอนาคต

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูจำนวน 20 คน และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 276 คน ประจำปีการศึกษา 2549 โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 15 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน) และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 90 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน) ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรโดยวิธีการจับฉลาก

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 12 วัน โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 – 15.30 นาฬิกา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ เวลา 12.30 - 13.30 นาฬิกา และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ทำการทดลองในวันอังคาร วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 13.30 – 14.30 นาฬิกา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และการทดลองเริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 สิ้นสุดวันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

2. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 16 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ โดยยึดหลักการในการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ของเอกชน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสำนักวิชาและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 8–9)
และยึดเนื้อหาในชุดการสอน ได้แก่ เรื่องที่จะพัฒนา จุดประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ และขั้นตอนการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในแต่ละกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่สร้างขึ้นจำนวน 16 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร มณีศรีขำ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบข้อคำถามที่สร้างขึ้น ทั้งด้านเนื้อหา
และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน ได้แก่ เรื่องที่จะพัฒนา นิยามศัพท์เฉพาะ จุดประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบประเมินชุดการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะพัฒนา จุดประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนรู้ และกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในแต่ละกิจกรรม โดยมีจำนวน 16 ชุด แต่ละชุดมี 12 ข้อ

ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในแต่ละกิจกรรม

ตัวอย่างแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ชื่อกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
01.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
02.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ					
03.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
04.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
05.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
06.	กิจกรรม สู้เพื่อฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
07.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
08.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย					
09.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีดังนี้ (จตุพร ปักเคระกา. 2544 : 32 – 33)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ โดยพิจารณาความรู้พื้นฐาน ความสนใจ เพื่อจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะพัฒนาให้ครอบคลุมการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งมีหัวข้อดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

1. หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า) (1 ชั่วโมง)
2. การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ (กิจกรรม เรียนอย่างเซียน) (1 ชั่วโมง)

3. การกำหนดเป้าหมายในชีวิต (กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน) (1 ชั่วโมง)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

1. แนวทางสู่ความสำเร็จ (กิจกรรม สู้เพื่อฝัน) (1 ชั่วโมง)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ) (1 ชั่วโมง)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

1. การวิเคราะห์ผลการเรียน (กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน) (1 ชั่วโมง)
2. การเตรียมตัวสอบ (กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก) (1 ชั่วโมง)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

1. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน) (2 ชั่วโมง)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

1. การสำรวจทักษะทางอาชีพ (กิจกรรม ทักษะของฉัน) (1 ชั่วโมง)
2. การสำรวจบุคลิกภาพ (กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ) (1 ชั่วโมง)
3. แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 (กิจกรรม จะไปทางไหนดี) (1 ชั่วโมง)
4. การศึกษาต่อสายสามัญ (กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร) (1 ชั่วโมง)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

1. การศึกษาต่อสายอาชีพ (กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า) (1 ชั่วโมง)
2. สถาบันการศึกษาอื่นๆ (กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ) (1 ชั่วโมง)
3. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ (กิจกรรม ทางที่เลือก) (1 ชั่วโมง)
4. การสอบสัมภาษณ์ (กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์) (1 ชั่วโมง)

ขั้นตอนที่ 3 สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน แต่ละชุดการสอนมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์
4. สาระการเรียนรู้
5. กระบวนการจัดกิจกรรม
6. การวัดและการประเมินผล
7. แหล่งการเรียนรู้
8. สื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร

มณีศรีขำ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ จุดมุ่งหมาย และเนื้อหาด้านการศึกษาและอาชีพ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 5 นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 6 นำชุดการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตหัวหน้างานแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนเพื่อนัดหมายกำหนดวันและเวลาในการทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 เตรียมชุดการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด สื่อการเรียนรู้ แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ 3 ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้น โดยจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับนักเรียนเพื่อชี้แจงจุดประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การปฏิบัติตนของนักเรียน วันและเวลาในการเรียนกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงแก้ไขจากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มาดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 12 วัน โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 – 15.30 นาฬิกา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ เวลา 12.30 - 13.30 นาฬิกา และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ทำการทดลองในวันอังคาร วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 13.30 – 14.30 นาฬิกา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 สิ้นสุดวันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 กระบวนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ
2. ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนและกฎกติกาที่ได้

ระบุไว้ในแต่ละกิจกรรม

3. ขั้นสรุปกิจกรรม ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญที่ได้รับจากการทำกิจกรรมแนะแนว

4. ขั้นประเมินชุดการสอนกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับใด

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยนำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวและแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไปให้ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน ประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อจะได้ทราบว่าครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับใด

ตาราง 1 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

วัน / เดือน / ปี	เวลา	สถานที่	ชื่อกิจกรรม
วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	ทักษะของฉัน
วันพุธที่ 8 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	บุคลิกภาพไขอาชีพ
วันพฤหัสบดีที่ 9 พฤศจิกายน 2549	14.30-15.30	ห้อง ม.1/1	หลักสูตรดี...มีคุณค่า
วันจันทร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2549	12.30-13.30	ห้อง ม.2/2	ผลการเรียนของฉัน
	14.30-15.30	ห้อง ม.1/1	เรียนอย่างเซียน
วันอังคารที่ 14 พฤศจิกายน 2549	12.30-13.30	ห้อง ม.2/2	สอบได้...ไม่ตก
	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	จะไปทางไหนดี
วันพุธที่ 15 พฤศจิกายน 2549	12.30-13.30	ห้อง ม.2/2	อาชีพ...ในฝัน
	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	เรียนต่อสายสามัญ... สำคัญอย่างไร
	14.30-15.30	ห้อง ม.1/1	ทางเดินแห่งฝัน
วันพฤหัสบดีที่16 พฤศจิกายน 2549	14.30-15.30	ห้อง ม.1/1	สู้เพื่อฝัน
วันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	เรียนสายอาชีพไว้ ไม่ไร้ค่า
วันจันทร์ที่ 20 พฤศจิกายน 2549	12.30-13.30	ห้อง ม.2/2	อาชีพ...ในฝัน (ต่อ)
	14.30-15.30	ห้อง ม.1/1	คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
วันอังคารที่ 21 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	สถานศึกษาน่าสนใจ
วันพุธที่ 22 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	ทางที่เลือก
วันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน 2549	13.30-14.30	ห้อง ม.3/1	พร้อมเสมอเมื่อเจอ สัมภาษณ์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 35)

$$\overline{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\Sigma X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม

ชื่อกิจกรรม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลักสูตรดี...มีคุณค่า	4.38	0.22	มาก
2. เรียนอย่างเซียน	4.52	0.16	มากที่สุด
3. ทางเดินแห่งฝัน	4.22	0.16	มาก
4. สู้เพื่อฝัน	4.47	0.16	มาก
5. คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ	4.32	0.22	มาก
6. ผลการเรียนของฉัน	4.35	0.10	มาก
7. สอบได้...ไม่ตก	4.18	0.22	มาก
8. อาชีพ...ในฝัน	4.40	0.15	มาก
9. ทักษะของฉัน	4.35	0.19	มาก
10. บุคลิกภาพไขอาชีพ	4.42	0.16	มาก
11. จะไปทางไหนดี	4.42	0.16	มาก
12. เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร	4.45	0.12	มาก
13. เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า	4.48	0.13	มาก
14. สถานศึกษาน่าสนใจ	4.35	0.15	มาก
15. ทางที่เลือก	4.50	0.13	มาก
16. พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์	4.62	0.16	มากที่สุด
รวม	4.40	0.11	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมเรียนอย่างเซียน และกิจกรรมพร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ครูเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ กิจกรรมหลักสูตรดี...มีคุณค่า กิจกรรมทางเดินแห่งฝัน กิจกรรมสู้เพื่อฝัน กิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ กิจกรรมผลการเรียนของฉัน กิจกรรมสอบได้...ไม่ตก กิจกรรมอาชีพ...ในฝัน กิจกรรมทักษะของฉัน กิจกรรมบุคลิกภาพไขอาชีพ กิจกรรมจะไปทางไหนดี กิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร กิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า กิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ และกิจกรรมทางที่เลือก

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ

ชื่อกิจกรรม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพ	4.46	0.19	มาก
2. เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ	4.39	0.20	มาก
3. เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.38	0.22	มาก
4. เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.36	0.17	มาก
5. กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.35	0.27	มาก
6. กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ	4.40	0.18	มาก
7. ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.44	0.15	มาก
8. สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย	4.38	0.16	มาก
9. ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	0.19	มาก
10. การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.44	0.13	มาก
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.39	0.20	มาก
12. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.54	0.17	มากที่สุด
รวม	4.41	0.06	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับการที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในข้อความอื่นๆ ครูเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งได้แก่ หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไปและสามารถทำได้ทันเวลา การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริงและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดง ในตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม

ชื่อกิจกรรม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลักสูตรดี...มีคุณค่า	4.37	0.13	มาก
2. เรียนอย่างเซียน	4.62	0.10	มากที่สุด
3. ทางเดินแห่งฝัน	4.19	0.11	มาก
4. สู้เพื่อฝัน	4.55	0.09	มากที่สุด
5. คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ	4.48	0.12	มาก
6. ผลการเรียนของฉัน	4.40	0.08	มาก
7. สอบได้...ไม่ตก	4.19	0.10	มาก
8. อาชีพ...ในฝัน	4.48	0.07	มาก
9. ทักษะของฉัน	4.41	0.20	มาก
10. บุคลิกภาพไขอาชีพ	4.46	0.17	มาก
11. จะไปทางไหนดี	4.38	0.11	มาก
12. เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร	4.38	0.11	มาก
13. เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า	4.58	0.09	มากที่สุด
14. สถานศึกษาน่าสนใจ	4.39	0.12	มาก
15. ทางที่เลือก	4.54	0.08	มากที่สุด
16. พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์	4.64	0.11	มากที่สุด
รวม	4.44	0.03	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมเรียนอย่างเซียน กิจกรรมสู้เพื่อฝัน กิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า กิจกรรมทางที่เลือก และกิจกรรมพร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกิจกรรมอื่นๆ นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ กิจกรรมหลักสูตรดี...มีคุณค่า กิจกรรมทางเดินแห่งฝัน กิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ กิจกรรมผลการเรียนของฉัน กิจกรรมสอบได้...ไม่ตก กิจกรรมอาชีพ...ในฝัน กิจกรรมทักษะของฉัน กิจกรรมบุคลิกภาพไขอาชีพ

กิจกรรมจะไปทางไหนดี กิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร และกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ

ชื่อกิจกรรม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพ	4.40	0.17	มาก
2. เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ	4.39	0.18	มาก
3. เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	0.31	มาก
4. เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.41	0.14	มาก
5. กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.39	0.20	มาก
6. กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ	4.42	0.18	มาก
7. ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.46	0.15	มาก
8. สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย	4.45	0.15	มาก
9. ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.40	0.13	มาก
10. การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.57	0.13	มากที่สุด
11. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.44	0.19	มาก
12. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.56	0.13	มากที่สุด
รวม	4.44	0.05	มาก

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนเห็นด้วยกับการวัดผลและการประเมินผลว่าเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง และการที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในข้อความอื่นๆ นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งได้แก่ หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไปและสามารถทำได้ทันเวลา และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ได้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 3) เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูแนะแนวในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและอาชีพได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูจำนวน 20 คน และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 276 คน ประจำปีการศึกษา 2549 โรงเรียนชุมชนวัดเสด็จ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 15 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 5 คน) และเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

จำนวน 90 คน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นละ 30 คน) ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรโดยวิธีการจับฉลาก

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 12 วัน โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 14.30 – 15.30 นาฬิกา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ เวลา 12.30 - 13.30 นาฬิกา และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ทำการทดลองในวันอังคาร วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 13.30 – 14.30 นาฬิกา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 สิ้นสุดวันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก หลังจากได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
2. แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มาดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 12 วัน โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา

14.30 – 15.30 นาฬิกา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำการทดลองในวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ เวลา 12.30 – 13.30 นาฬิกา และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ทำการทดลองในวันอังคาร วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 13.30 – 14.30 นาฬิกา โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง การทดลองเริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 สิ้นสุดวันศุกร์ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ

2. ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนและกฎกติกาที่ได้ระบุไว้ในแต่ละกิจกรรม

3. ขั้นสรุปกิจกรรม ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญที่ได้รับจากการทำกิจกรรมแนะแนว

4. ขั้นประเมินชุดการสอนกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับใด

2. นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมเรียนอย่างเชียน และกิจกรรมพร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกิจกรรม

อื่นๆ ครูเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ กิจกรรมหลักสูตรดี...มีคุณค่า กิจกรรมทางเดินแห่งฝัน กิจกรรมสู้เพื่อฝัน กิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ กิจกรรมผลการเรียนของฉัน กิจกรรมสอบได้...ไม่ตก กิจกรรมอาชีพ...ในฝัน กิจกรรมทักษะของฉัน กิจกรรมบุคลิกภาพไขอาชีพ กิจกรรมจะไปทางไหนดี กิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร กิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า กิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ และกิจกรรมทางที่เลือก

เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับการที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในข้อความอื่นๆ ครูเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งได้แก่ หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อต่างๆที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไปและสามารถทำได้ทันเวลา การวัดและการประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม และจำแนกรายกิจกรรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกกิจกรรม อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมเรียนอย่างเซียน กิจกรรมสู้เพื่อฝัน กิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า กิจกรรมทางที่เลือก และกิจกรรมพร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกิจกรรมอื่นๆ นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ กิจกรรมหลักสูตรดี...มี

คุณค่า กิจกรรมทางเดินแห่งฝัน กิจกรรมคุยเฟื่องเรื่องอาชีพ กิจกรรมผลการเรียนของฉัน กิจกรรมสอบได้...ไม่ตก กิจกรรมอาชีพ...ในฝัน กิจกรรมทักษะของฉัน กิจกรรมบุคลิกภาพไขอาชีพ กิจกรรมจะไปทางไหนดี กิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร และกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ และจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 รวมทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการวัดผลและการประเมินผลว่าเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง และการที่นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในข้อความอื่นๆ นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งได้แก่ หลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาและอาชีพ เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น กิจกรรมการเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและอาชีพ ข้อความในใบความรู้ ใบงานอ่านง่ายคำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจและมีความหลากหลาย ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไปและสามารถทำได้ทันเวลา และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

การอภิปรายผล

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้จากการตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทุกกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูในช่วงชั้นที่ 3 เห็นด้วยเป็นอย่างมากว่าหลังร่วมกิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการศึกษาและอาชีพเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เหมาะสมที่จะพัฒนานักเรียนในด้านการศึกษาและอาชีพ เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความ

คิดเห็นและกล้าแสดงออก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ข้อความในใบความรู้ ใบงาน คำสั่งชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย สื่อต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างทั่วถึงและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ กำหนดหัวข้อเรื่องโดยการศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่างๆ แล้วเลือกหัวข้อที่น่าสนใจเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของนักเรียน โดยจัดโอกาสในการเรียนรู้ตามระดับการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน มีการใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับมนตรี แย้มกสิกร และคนอื่นๆ ที่กล่าวว่า ชุดการสอนช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะชุดการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองมากที่สุด โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 3)

นอกจากนี้ในชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดกิจกรรม ตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมอย่างละเอียด ซึ่งช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านการศึกษาและอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงทำให้ครูเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้จากการทำแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทุกกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.03 ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยเป็นอย่างมากว่าหลังร่วมกิจกรรมแนะแนว
นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการศึกษาและอาชีพมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมในชุดการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน

ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น มีบรรยากาศในการเรียนการสอนแบบเป็นกันเองและยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดการใฝ่รู้และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม กล้าเปิดเผยตัวเอง และกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงตนเอง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับมาลี จุฑา (2544 : 116) กล่าวว่า ควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด และแสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น อีกทั้งในการจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคที่หลากหลาย

ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การอภิปรายแบบซักถามทั้งชั้น กรณีตัวอย่าง กรณีศึกษา บทบาทสมมติ เกมการศึกษา ซึ่งทำให้นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะเทคนิคเกมการศึกษานักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน มีบรรยากาศในการร่วมกิจกรรมแบบเป็นกันเอง ทำให้เกิดความสนิทสนมคุ้นเคย และได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่ทุกคน

ซึ่งสอดคล้องกับ จำเนียร โชติช่วง (2527 : 12) ได้เสนอแนะว่า ชุดการแนะแนวสามารถใช้เทคนิคการสอนต่างๆ มาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆ ไปด้วย

ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สรรเสริญ หุ่นแสน (2547 : 136 – 137) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 17 ชุด โดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 รวมทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในด้านการศึกษาและอาชีพ

ได้มากขึ้นและเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น และมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้สอนควรศึกษาคำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน วิธีใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน อีกทั้งควรจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน ใบความรู้ จัดสถานที่และเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอนทุกครั้ง

1.2 ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหา สื่อ และอุปกรณ์ในการสอน ให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และสภาพของผู้เรียน

1.3 ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้สอนควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดทุกกลุ่ม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.4 ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้สอนควรให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ของแต่ละกิจกรรม เพื่อที่นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ให้มีเทคนิคที่หลากหลาย แปลกใหม่ ทันสมัย เหมาะสมกับตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

2.2 ควรจัดทำใบงานและใบความรู้ให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยอาจใช้รูปภาพต่างๆ มาเป็นส่วนประกอบของใบงานและใบความรู้ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงในใบงานและการศึกษาเนื้อหาในใบความรู้

2.3 ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผู้สอนควรมีการติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงในการวิจัยครั้งต่อไป

2.4 ควรมีการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว และควรมีแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียนให้นักเรียนทำ เพื่อจะได้ทราบว่าหลังจากเรียนกิจกรรมแนะแนวแต่ละกิจกรรมไปแล้วนักเรียนจะมีการพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล ประทีปธีรานันท์. (2530). *ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตามหลักสัปปุริสธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านสัปปุริสธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). *คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว เล่ม 1 : การจัดกิจกรรมคาบแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

----------. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.* กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

----------. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

----------. (2545). *คู่มือบริหารจัดการแนะแนว.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

----------. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

----------. (2545). *สาระสำคัญ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการแนะแนว ฉบับที่ 3 (2545 – 2549) และแนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ.* ถ่ายเอกสาร.

----------. (2545). *แนะแนวการศึกษาและอาชีพ : นโยบายและแนวทางดำเนินงาน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2532). *จิตวิทยาวันรุ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

กัลญา กรีธาธร. (2545). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

คมเพชร ฉัตรศุภสกุล. (2521). *การแนะแนวเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

จตุพร ปักเคระกา. (2544). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย.* ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ธุรกิจการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จำเนียร โชติช่วง. (2527). *การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์.

----------. (2532). *การบริการปรึกษาและแนะแนวเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เจียรนัย ทรงชัยกุล. (2533). *การจัดงานแนะแนวของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางอาชีพของนักเรียน. ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบงานแนะแนวในสถานศึกษา เล่ม 2 หน่วยที่ 10.* นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เจียรนัย ทรงชัยกุล และ จิตรตรี เนตรหิน. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวหน่วยที่ 9 – 5.* หน้า 140 – 142. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ฉลองชัย สุขวัฒนบูรณ์. (2538). *การเลือกและการใช้สื่อการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *การประเมินผลสื่อการสอน.* เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11 – 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพานิช.

----------. (2544). กระบวนการสันนิเวทและระบบสื่อการสอน ใน *เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา หน่วยที่1 – 8.* หน้า 69 – 125. พิมพ์ครั้งที่ 22. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2546). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.

ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่นๆ. (2528). *หลักการแนะแนวเบื้องต้น*. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิพย์มาศย์ พิมมลศักดิ์. (2530). *ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ ชั้นต้นปีที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธิติมา จงพิพัฒน์วณิชย์. (2539). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ. (2545). *การหาประสิทธิภาพของสื่อบางประเภท : ครูสบายเมื่อใช้สื่อ.* หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ถ่ายเอกสาร.

นพพร พานิชสุข. (2522). *คู่มือการฝึกสอน (ED 413).* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นวรัตน์ ปลื้มสติ. (2544). *ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นวลนง มังตรีสรรค์. (2530). *ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่อง สังคหวัตถุ 4 ที่มีต่อคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพฯ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นวลศิริ เปาโลหิต. (2530). *พัฒนาการทางอาชีพ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์.

นิยดา พงศ์พาชำนาญเวช. (2535). *ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2529). *นวัตกรรมการศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

ปกรณ์ วงสวัสดิ์. (2533). *ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจในอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เปรื่อง กุมุท. (2518). *ชุดการสอน.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประดินันท์ อุปรนัย. (2545). *แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมและเครื่องมือแนะแนวในเอกสารการสอนชุดวิชา กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว หน่วยที่ 1 – 8 หน้า 1 – 39.* นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). *การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.

----------. (2531). *เอกสารประกอบการสอนแนะแนว ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----------. (2545). *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว 25702 การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา.* นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พนม ลิ้มอารีย์. (2533). *การแนะแนวเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พรเพชร โคตรสิงห์. (2542). *ประสบการณ์วิชาชีพการแนะแนว.* นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พล แสงสว่าง. (2529). *อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ.* ปัตตานี : โครงการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

มนตรี แย้มกสิกร. (2528). *รายงานผลโครงการผลิตสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนกันดารโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีปีงบประมาณ 2528* สงขลา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มาลี จุฑา. (2544). *การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ : ทิพยวิสุทธิ์.

รวีวรรณ ชินตระกูล. (2537). *หลักการแนะแนว.* กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

วัชรี ทรัพย์มี. (2531). *การแนะแนวในโรงเรียน.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วิเชียร สุคันธี. (2537). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเขียนย่อความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วินัดดา ปิยะศิลป์. (2539). *ครอบครัวกับวัยรุ่นในการพัฒนาครอบครัว.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พลับลิชชิ่ง.

วิไลลักษณ์ ตรีจันทปกรณ์. (2526). *ผลการใช้สไลด์เทปในการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องการเลือกแผนการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรันยา ประใจ. (2538). *ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการเตรียมตัวประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปงเคียน จังหวัดเชียงราย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ. (2545). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรคุณ กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมร ทองดี และ ปราณี รามสูตร. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 9 – 15.* นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 9 – 15.* นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมจิตร เพชรผา. (2544). *การพัฒนาชุดการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ แบบฮิวริคสติก เรื่อง สมการและอสมการเชิงเส้นตัวแปร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สรรเสริญ หุ่นแสน. (2547). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุชา จันทร์เอม. (2528). *วัยรุ่น.* กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

----------. (2542). *จิตวิทยาพัฒนาการ.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุรจิต วรรณรักษ์. (2540). *ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุรีรัตน์ วิไลรัตน์. (2537). *ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุวดี เมืองสุข. (2546). *การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง – พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำเนา ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 – 2.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

โสมาวดี โอภาโส. (2542). *การศึกษาผลการใช้ชุดการสอน วิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

หงส์ นววงศ์วรกุล. (2540). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อการเตรียมตัวเพื่อเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจรเข้ใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรอนงค์ ธัญญะวัน. (2539). *การแนะแนว.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อารี พันธ์มณี. (2545). *การพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานทางการแนะแนวด้านการศึกษาในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 1 – 8 .* หน้า 109 – 144. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อุษา เจริญไวย. (2531). *การแนะแนวอาชีพ.* เลย : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ สหวิทยาลัยอีสานเหนือ วิทยาลัยครูเลย.

Anderson, R.m. (1982 , August). “Self instruction as a method of preparing elementary school Social studies teacher trainers apply and inductive teaching model,” *Dissertation Abstracts International.* 42 (11) : 4795 - A

Ashby, Sir Eric. (1972). *The Fourth Revelations Instructional Technology in Higher Edocation.* New York : McGraw – Hill.

Atwater. E. (1992). *Adolescence.* New Jursey : Prentice Hall.

Duan, J.E. (1973). *Individualized Instructional Programs and Materials*. New Jersey : Englewood Cliffs Company.

Durgin, Rodney Wayne. (1974, November). “A Model of Managing Career Guidance Program in Secondary of Ohio”, *Dissertation Abstracts International.* 35 (5) : 2674 – A.

Frazier,Jenice Gregory. (1975, April). “Effect of Systematic Inservice Training Model on Teaching Performance and Skill of a Group of First Grade Teacher”, *Dissertation Abstracts International.* 36 (5) : 2589 A.

Gibson, Robert L. (1980, July). Teacher Opinion of High School Guidance Program. *The Personal And Guidance Journal*. 44 : 416 – 422.

Ginzberg, Eli. (1951). “*Occupational Choices” An Aproach to a General Theory.* New York : Columbia University Press.

Good, Carter Victor. (1973). *Module on O – A.* Florida : Florida Department of Education.

Haper, Martha and Jane Amstrong. (1972). “The Development and Evaluation of Multi – Media Self – Instructional Package in Being French of Talent country Junior College”, *Dissertation Abstracts International*. 82 : 5669 – A.

Hayes, J. and Hopson. (1972). *Careers Guidance*. New York : Hainemann Education Books, Ltd.

Herman J. Peters & James C. Hanson. (1971). *Vocational Guidance and Career Development.* 481 p.

Herr, E.L. and H.C. Stantly. (1979). *Careers Guidance through the Life Span.* Boston : Little Brown, Inc.

Holland, J.L. (1973). *Making Vocational Choices : A Theory of Career Englewood Cliffs.* New Jersey : Prentice – Hall, Inc.

Hoppock, R. (1963). *Occupational Information*. New York : McGrew – Hill Book Co.

Hurlock.E.B. (1973). *Child Development*. New York : Mc Graw – Hill book Company.

Kemp and Dayton. (1985). *Physical Education : Foundation.* New York : Rinchart and Winston, Inc.

Kepfer, Philip and Miriam. (1972). *Introduction to Learning Package, Learning Package In American Education. Pp. 3 – 10.* New Jersey : Educational Technology Publications Englewood Cliffs.

McColman, James Westley. (1975,July). "Relationship between the use of Learning Activity Packages, Group Activity and the Preferences of Student toward the Social Study Course", *Dissertation Abstracts International*. 36 (1) : 109 A

Miller Carroll H. (1976). *Foundation of Guidance.* New York : Harper and Row Publisher.

Myers, E. George. (1941). *Principles and Techniques of Vocational Guidance.* New York : McGrew – Hill Co., 377p.

Super, D.E. and J.B. Martin. (1953). *Occupational Psychology.* London : Tawistack Publication, Ltd.

Super, D.E. (1957). *The Psychology of Careers.* New York : Harper and Brother Co.

Turk, Gayla Claire. (1985, February). "Development of the Music Listening Strategy Tempo : Computer Assisted Instruction in Music Listening", *Dissertation Abstracts International*. 45 (8) : 2436 – A.

Willson, Cynthia Louise. (1989, August). "An Analysis of a Direct Instruction Procedure In Teaching Word Problem–Solving to Learning Disabled Student", *Dissertation Abstracts International*. 50 (2) : 416 – A.

Youngue, Toddy. ; & Burton. (1981). The Effect of Didactic Classroom Instruction Versus Field Exposure on Career Maturity. *Journal of Vocation Behavior.* 19 : 369 – 378.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โปรแกรมชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 1
เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

ชื่อเรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

ชื่อกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกรายวิชาตามโครงสร้างการเรียนหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “หลักสูตรดี...มีคุณค่า”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้

2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “หลักสูตรดี...มีคุณค่า”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

4.2 ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมหลักสูตรดี...มีคุณค่า

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับปรัชญาของโรงเรียน

3.2.2 ครูให้นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของตนกับปรัชญาของโรงเรียนว่านักเรียนมีคุณลักษณะตามปรัชญาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

3.2.3 ครูสรุปเกี่ยวกับปรัชญาของโรงเรียนโดยเน้นให้นักเรียนเห็นว่า ปรัชญาคือแนวคิด ความมุ่งมั่นของโรงเรียนที่พยายามจัดการศึกษาและอบรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของโรงเรียน

3.2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนศึกษา

3.2.5 ครูอธิบายถึงโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักเรียนฟัง

3.2.6 ครูให้นักเรียนพิจารณารายวิชาและชั่วโมงของรายวิชาที่เรียน จำแนกแต่ละวิชาว่าวิชาใดเป็นวิชาพื้นฐาน วิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งกรอกรายละเอียดลงในใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมหลักสูตรดี...มีคุณค่า

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

4.2 ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น กำหนดโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลาอย่างกว้างๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบ 12ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นของสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสถานศึกษาต้องนำโครงสร้างดังกล่าวนี้ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกรายวิชาตามโครงสร้างการเรียนหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ได้
3. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3

3. สาระการเรียนรู้

การที่นักเรียนจะเข้ารับการศึกษาจากทางโรงเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักสูตรการเรียนที่นักเรียนจะต้องเรียน ตลอดจนเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษา เพื่อที่นักเรียนจะได้ปรับตัวกับการเรียนในหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 ได้อย่างถูกต้อง

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้

- ปรัชญาของโรงเรียน คืออะไร
- ปรัชญาของโรงเรียนมีความหมายว่าอย่างไร

4.1.2 ครูให้นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของตนกับปรัชญาของ

โรงเรียนว่านักเรียนมีคุณลักษณะตามปรัชญาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

4.1.3 ครูสรุปเกี่ยวกับปรัชญาของโรงเรียน โดยเน้นให้นักเรียนเห็นว่า ปรัชญาคือแนวคิด ความมุ่งมั่นของโรงเรียนที่พยายามจัดการศึกษาและอบรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของโรงเรียน

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนศึกษา

4.2.2 ครูอธิบายถึงโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้นักเรียนฟัง

4.2.3 ครูให้นักเรียนพิจารณารายวิชาและชั่วโมงของรายวิชาที่เรียน จำแนกแต่ละวิชาว่าวิชาใดเป็นวิชาพื้นฐาน วิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งกรอกรายละเอียดลงในใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและการร่วมกันแสดงความคิดเห็น

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

7.2 ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับปรัชญาของโรงเรียน
2. ให้นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของตนกับปรัชญาของโรงเรียนว่านักเรียนมีคุณลักษณะตามปรัชญาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด
3. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ให้นักเรียนพิจารณารายวิชาและชั่วโมงของรายวิชาที่เรียน จำแนกแต่ละวิชาว่าวิชาใดเป็นวิชาพื้นฐาน วิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งกรอกรายละเอียดลงในใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3
5. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า
6. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบงาน เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ลงในตารางที่กำหนดให้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3

กลุ่มสาระ	เวลาเรียน/สัปดาห์		
	ม.1	ม.2	ม.3
1. สาระการเรียนรู้พื้นฐาน			
2. สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม			
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – 6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4 – 6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	◆	◆	◆	◆
ศิลปะ	◆	◆	◆	◆
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	◆	◆	◆	◆
ภาษาต่างประเทศ	◆	◆	◆	◆
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	⮙	⮙	⮙	⮙
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 1,000-1,200 ชม.	ประมาณปีละ 1,200 ชม.

หมายเหตุ

- ● สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา
- ◆ สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- ⮙ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ชื่อกิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการจำแนกวิชาตามโครงสร้างการเรียน หลักสูตรช่วงชั้นที่ 3					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี มีความเข้าใจในหลักสูตรการเรียนการสอน					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 2
เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ชื่อเรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ชื่อกิจกรรม เรียนอย่างเซียน

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “เรียนอย่างเซียน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “เรียนอย่างเซียน”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเซียน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 8 หัวข้อ

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมเรียนอย่างเซียน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม เรียนอย่างเชียน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม เรียนอย่างเชียน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม เรียนอย่างเชียน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนทุกคนในห้องว่านักเรียนชอบเรียนและไม่ชอบเรียนวิชาใด พร้อมทั้งให้นักเรียนบอกเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงชอบและไม่ชอบวิชานั้นๆ โดยครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งว่าวิชาที่นักเรียนชอบและไม่ชอบมากที่สุดคือวิชาใด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าทำอย่างไรนักเรียนจึงจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่นักเรียนไม่ชอบได้

3.2.3 ครูถามถึงสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ว่ามีอะไรบ้าง

3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มว่าแต่ละสาระการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างไร และวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรทำอย่างไร โดยให้นักเรียนทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเชียน

3.2.6 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญและวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2.8 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนอย่างเซียน

3.2.9 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้นักเรียนนำไปศึกษา

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนอย่างเซียน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเซียน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 8 หัวข้อ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนอย่างเซียน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม เรียนอย่างเซียน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มมีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ ความเข้าใจในคุณค่าของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จะช่วยให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีเป้าหมายให้ความสนใจและเอาใจใส่ติดตามบทเรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ตามเป้าหมายของการศึกษา

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพได้

3. สาระการเรียนรู้

หลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3 เป็นการศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน พัฒนาความสามารถ ทักษะพื้นฐานด้านการเรียนรู้และทักษะในการดำเนินชีวิต ให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถสร้างเสริมสุขภาพส่วนตนและชุมชน มีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ โดยจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด 8 กลุ่ม ดังนี้คือ

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนทุกคนในห้องว่านักเรียนชอบเรียนและไม่ชอบเรียนวิชาใด พร้อมทั้งให้นักเรียนบอกเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงชอบและไม่ชอบวิชานั้นๆ โดยครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งว่าวิชาที่นักเรียนชอบและไม่ชอบมากที่สุดคือวิชาใด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าทำอย่างไรนักเรียนจึงจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่นักเรียนไม่ชอบได้

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูถามถึงสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ว่ามีอะไรบ้าง

4.2.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

4.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ว่าแต่ละสาระการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างไร และวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรทำอย่างไร โดยให้นักเรียนทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเชียน

4.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

4.2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญและวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนอย่างเชียน

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้นักเรียนนำไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนอย่างเชียน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเชียน

5.4 สังเกตจากการร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนอย่างเชียน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเชียน

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

7.3 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 8 หัวข้อ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนอย่างเชียน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม เรียนอย่างเชียน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนทุกคนในห้องตอบคำถามของครูว่านักเรียนชอบเรียนและไม่ชอบเรียนวิชาใด พร้อมทั้งให้นักเรียนบอกเหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงชอบและไม่ชอบวิชานั้นๆ

2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งว่าวิชาที่นักเรียนชอบและไม่ชอบมากที่สุดคือวิชาใดพร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าทำอย่างไรนักเรียนจึงจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่นักเรียนไม่ชอบได้

3. ให้นักเรียนตอบคำถามครูว่าสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม มีอะไรบ้าง

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 8 กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มว่าแต่ละสาระการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างไร และวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรทำอย่างไร โดยให้นักเรียนทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเชียน

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญและวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

8. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม เรียนอย่างเชียน

9. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนอย่างเชียน

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....
5. ..... 6. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบงาน เรื่อง เรียนอย่างเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนและวิธีการเรียนที่ดีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ความสำคัญ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

วิธีการเรียนที่ดี

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบความรู้ เรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิธีการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ ความสำคัญ และวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีดังนี้

1. ภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารความหมายซึ่งมีความสำคัญในการทำความเข้าใจต่อกันและกัน ในการใช้ภาษานั้นต้องอาศัยทักษะ 4 อย่าง คือ การฟัง การอ่าน การพูดและการเขียน ซึ่งเราสามารถจัดทักษะนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ทักษะในการรับข้อมูล ได้แก่ ทักษะการอ่าน และทักษะการฟัง

กลุ่มที่ 2 ทักษะในการส่งข้อมูล ได้แก่ ทักษะการพูด และทักษะการเขียน

เราต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ให้เกิดความชำนาญเพื่อจะสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจฟังครู จับใจความสำคัญ จดบันทึก ถามเมื่อไม่เข้าใจ ฝึกการอ่านออกเสียง ฝึกนิสัยรักการอ่าน โดยอ่านหนังสือทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 เรื่อง (2 – 3 หน้า) ฝึกเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ ฝึกการฟังโดยเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. คณิตศาสตร์ มุ่งเน้นให้รู้จักการคิดที่มีเหตุผล มีลำดับขั้นตอน มีระเบียบและวิธีการ รู้จักการใช้สัญลักษณ์ และตัวเลขแสดงจำนวนในการเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ ได้

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง พยายามทำความเข้าใจแต่ละสาระ ทบทวนสูตรหรือกฎเกณฑ์ ทำแบบฝึกหัดทุกบทเรียน

3. วิทยาศาสตร์ เป็นการศึกษาหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีผลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานกับการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงรูปพลังงาน ทั้งนี้เพื่อการนำมาใช้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์โดยพยายามให้เกิดประโยชน์และความสะดวกสบายแก่มนุษย์

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง ฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใช้เหตุผล ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำแบบฝึกหัดทุกบทเรียน เปรียบเทียบทฤษฎีกับสิ่งที่เป็นจริง นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติจริง

4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพื่อให้เข้าใจประวัติความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดมั่นในศีลธรรม กระทำความดี รวมทั้งปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมายประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจเรียน จับใจความสำคัญ บันทึกย่อ ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ติดตามข่าวสารความเป็นไปในสังคมจากการอ่าน หรือข่าวในโทรทัศน์ ไปทัศนศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม นำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบความรู้ที่ได้เรียนกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

5. สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาในเรื่องของการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และทักษะในการดำเนินชีวิต รวมถึงเล็งเห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพความปลอดภัยในชีวิต เพื่อป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง
พฤติกรรม เสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คิดหาหลักเกณฑ์ต่างๆ แล้วนำมาปฏิบัติ สังเกตการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ฝึกทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ

6. ศิลปะ เป็นการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าของงาน ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ อย่างอิสระชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกทักษะทางด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์อย่างสม่ำเสมอ ศึกษาผลงานศิลปะ และลงมือฝึกปฏิบัติงานศิลปะตามที่สนใจและถนัด

7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรมในเรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัว รวมถึงเข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต และเข้าใจธรรมชาติและกระบวนการของเทคโนโลยี ใช้ความรู้ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบสร้างสิ่งของเครื่องใช้วิธีการเชิงกลยุทธ์ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เลือกเรียนวิชาที่ถนัด สนใจ และสอดคล้องกับความสามารถจริงๆ ตั้งใจ และอดทนในการเรียนภาคปฏิบัติ ขยันและมีความอุตสาหะในการหาความรู้ วิเคราะห์ผลงานของตน

8. ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ **ภาษาอังกฤษ** ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาประกอบการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ซึ่งสาระการเรียนรู้ต่างประเทศมุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจกระบวนการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจฟังครูสอน ขยันท่องคำศัพท์ จับใจความสำคัญจดบันทึก ถามเมื่อไม่เข้าใจ ฝึกการอ่านออกเสียง ฝึกนิสัยรักการอ่านโดยอ่านหนังสือทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 เรื่อง ฝึกเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ ฝึกการฟังโดยเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ พูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2547). *หลักสูตรและแผนการสอนกิจกรรมแนะแนว ม. 2*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชื่อกิจกรรม เรียนอย่างเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม เรียนอย่างเซียน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี และมีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างถูกต้อง					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 3
เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

ชื่อเรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

ชื่อกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

เทคนิค 1. อภิปราย 2. กรณีตัวอย่าง

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิตได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “ทางเดินแห่งฝัน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ทางเดินแห่งฝัน”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง หาคำตอบให้ที

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูเลือกนักเรียนที่มีความสามารถในการเล่าเรื่องออกมาเป็นตัวแทนในการเล่าเรื่อง “หาคำตอบให้ที” ให้เพื่อนฟัง

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง “หาคำตอบให้ที”

3.2.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการวางเป้าหมายชีวิตและวิธีดำเนินการในการวางเป้าหมายชีวิต

3.2.4 ครูแจกใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน ให้นักเรียนทำ โดยให้นักเรียนตั้งเป้าหมายหลักของชีวิตตั้งแต่อายุ 15 ปี จนถึงอายุ 25 ปี พร้อมทั้งบอกถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ เช่น ช่วงอายุ 15 ปี เป้าหมายหลักของชีวิต คือ อยากสอบเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้ได้แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตั้งใจเรียน หมั่นทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

3.2.5 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกถึงแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายในชีวิตของนักเรียนตามที่นักเรียนได้ทำในใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

3.2.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทางเดินแห่งฝัน

3.2.7 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง หาคำตอบให้ที

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

เป้าหมายเป็นหนทางให้เกิดความสำเร็จ เพราะความสำเร็จที่แท้จริง คือ การที่เราได้ทำในสิ่งที่เราตั้งใจและสามารถรู้ว่าทำได้ การสร้างเป้าหมายในชีวิตก่อให้เกิดความหวัง กำลังใจ และความภาคภูมิใจถ้าทำตามเป้าหมายได้ เป้าหมายเป็นสิ่งที่คนมุ่งหวัง การเรียนโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เรามองเห็นแนวทางไปสู่ความสำเร็จได้

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิตได้

3. สาระการเรียนรู้

การเตรียมตัวเพื่อเป้าหมายในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดต้องอาศัยการวางแผนอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีเหตุผล นักเรียนทุกคนจึงควรมีความรู้ ความสามารถที่จะกำหนดเป้าหมายในชีวิตได้อย่างมีระบบและมีขั้นตอน

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูเลือกนักเรียนที่มีความสามารถในการเล่าเรื่องออกมาเป็นตัวแทนในการเล่าเรื่อง “หาคำตอบให้ที” ให้เพื่อนฟัง

4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง “หาคำตอบให้ที” ดังหัวข้อต่อไปนี้

- จากกรณีตัวอย่างที่นักเรียนได้ฟัง นักเรียนคิดว่าศักดิ์ชัยมีความพร้อมในการเรียนหรือไม่ และเพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น
- ถ้านักเรียนมีเพื่อนอย่างศักดิ์ชัย นักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าระหว่างศักดิ์ชัยกับวิมลใครคือผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและเพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น
- นักเรียนเคยถามตัวเองหรือไม่ว่า “เราเกิดมาทำไม”

- การที่คนเราจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ต้องทำอย่างไร

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการวางเป้าหมายชีวิต

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน ให้นักเรียนทำ โดยให้นักเรียนตั้งเป้าหมายหลักของชีวิตตั้งแต่อายุ 15 ปี จนถึงอายุ 25 ปี พร้อมทั้งบอกถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ เช่น ช่วงอายุ 15 ปี เป้าหมายหลักของชีวิต คือ อยากสอบเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้ได้แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตั้งใจเรียน หมั่นทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกถึงแนวทางปฏิบัติตนไปสู่เป้าหมายในชีวิตของนักเรียนตามที่นักเรียนได้ทำในใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทางเดินแห่งฝัน

4.3.2 ครูแจกใบความ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและการร่วมกันแสดงความคิดเห็น

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทางเดินแห่งฝัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

7.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง “หาคำตอบให้ที”

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยใช้กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเล่าเรื่อง ออกมาเป็นตัวแทนในการเล่าเรื่อง "หาคำตอบให้ที" ให้เพื่อนฟัง

2. ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "หาคำตอบให้ที"

3. ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการวางเป้าหมายชีวิต

4. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน โดยให้นักเรียนตั้งเป้าหมายหลักของชีวิตตั้งแต่อายุ 15 ปี จนถึงอายุ 25 ปี พร้อมทั้งบอกถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ เช่น ช่วงอายุ 15 ปี เป้าหมายหลักของชีวิต คือ อยากสอบเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้ได้ แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ตั้งใจเรียนหมั่นทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

5. ให้นักเรียนให้บอกถึงแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายในชีวิตของนักเรียนตามที่นักเรียนได้ทำในใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

7. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ไปศึกษา

8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “หาคำตอบให้ที”

ศักดิ์ชัยยืนอยู่บนฟุตบาทหน้าศูนย์การค้าแห่งหนึ่ง เขาแทรกตัวอยู่กับหมู่คนที่ยืนเบียดกันแน่นโดยใช้หลังคาที่จอดรถประจำทางอาศัยหลบฝน ฝนตกลงมาตอนค่ำพอดี สายฝนเย็นฉ่ำ แต่จากสีหน้าของศักดิ์ชัยคงไม่ค่อยสบอารมณ์สักเท่าใดนัก รถประจำทางสายที่เขารออยู่ก็ยังไม่มาสักที สายตาเขามองผ่านสายฝนอย่างไร้จุดหมาย อดีตกาลผ่านแวบเข้ามาในความรู้สึก

“อ้ายศักดิ์ๆ เมื่อไรจะตื่นสักที เดี๋ยวก็ไปโรงเรียนไม่ทันหรอก” แม่มักจะเป็นเช่นนี้ทุกวันก่อนที่แม่จะออกไปตลาด ศักดิ์ชัยรำคาญเสียงแม่มากและก็งัวเงียอิดออดอยู่บนที่นอนกว่าจะลุกขึ้นก็เกือบสองโมงเช้าทุกวัน ศักดิ์ชัยไปโรงเรียนสายเป็นประจำจนครูเวรหน้าประตูโรงเรียนทุกคนระอากับเขา ในชั่วโมงเรียนบางทีก็ตั้งใจเรียน บางทีก็หลับ บางครั้งก็คุยเล่นกับเพื่อนในห้องเรียน ศักดิ์ชัยจำเพื่อนหญิงคนหนึ่งได้ ร่างเธอท้วม ใส่แว่น ศักดิ์ชัยเข้าห้องเรียนมาทีไรจะพบเธอนั่งอยู่ที่โต๊ะเรียนกลางห้องเรียนอ่านหนังสือตลอดเวลา เธอชื่อวิมล เวลาพักเธอชอบมองมาที่ศักดิ์ชัยบ่อยๆ จนศักดิ์ชัยรำคาญ “เฮ้ย! นายจะมองเราหาพระแสงอะไร” วิมลดูท่าไม่ตกอกตกใจกับคำพูดที่กรรโชกโฮกฮากนั้น เขาจำได้ว่าเขาโมโหท่าทางของวิมล และด่าเธอด้วยถ้อยคำหยาบคาย เธอเสียงดังขึ้น “ศักดิ์ชัย...เธอเป็นผู้ชายด่าผู้หญิงอย่างนี้ได้อย่างไร เราไม่เป็นเพื่อนนายอีกต่อไปแล้ว นายไม่น่าจะมาอยู่ร่วมห้องกับเราเลย เสียชาติเกิด เกิดมาทำไมวะ” คำถามเชิงด่าสุดท้ายที่วิมลพูดกับศักดิ์ชัย เขากลับจำได้ไม่เคยลืมเลือน “อืม...เราเกิดมาทำไม”

คนข้างๆ ขยับตัวเบียดเสียดแรงขึ้น ศักดิ์ชัยตื่นจากภวังค์ เขาเห็นรถเมล์สาย 10 จอดอยู่พอดี ผู้คนแน่นรถเต็มไปหมดต้องโหนกันออกมานอกรถ แต่ถ้าเขาไม่โหนรถคันนั้นคงอีกนานกว่าจะได้กลับบ้าน เขาจึงโหนรถเมล์ไปตลอดระยะทางสามกิโลเมตรกว่าๆ เขาใช้เวลาอยู่บนรถถึงสองชั่วโมง ซึ่งเป็นธรรมดาของบ้านเมืองนี้เสียแล้วเมื่อฝนตกรถก็ต้องติดเมื่อลงจากรถเขารู้สึกล้าอย่างบอกไม่ถูกเขาสาวเท้าเข้าไปในซอยบ้าน มันเหนื่อยหนักหนาแสนสาหัสทีเดียว เขาหลับเป็นตายในห้องเช่าเก่าโกโรโกโสท้ายซอย

รุ่งขึ้น ศักดิ์ชัยพบตัวเองใส่หมวกแบบทหารสีน้ำตาลเข้ม เสื้อเชิ้ตสีครีม กางเกงสีน้ำตาลยืนเป็นยามอยู่หน้าห้างสรรพสินค้าตามปกติ มีชายหญิงคู่หนึ่งกำลังเดินมาที่เขา และจะผ่านเลยไป ผู้หญิงคนนั้นเขาจำได้ดี วิมลนั่นเอง เขาขยับตัวจะหันไปทางอื่น วิมลก็หันมาสบตาพอดี “เฮ้ย!... ศักดิ์ชัยใช่ไหม” แล้วเธอหันไปทางชายที่เดินคู่กันมา “เดี๋ยวพ่อ...แม่เจอเพื่อนเก่าทักทายกันหน่อย” “เป็นอย่างไรบ้างศักดิ์ชัยสบายดีไหม?” ศักดิ์ชัยหลบตาต่ำลงนึกถึงเรื่องเก่า ศักดิ์ชัยพูดเบาๆ เธอไม่โกรธเราแล้วหรือ “เฮ้ย!...เรื่องมันผ่านมานานแล้ว” แต่นายจำที่เราถามนายเป็นคำสุดท้ายก่อนที่เราจะไม่พูดกับนายอีกเลยได้ไหม เราถามนายว่า **“นายเกิดมาทำไม”** “เราไม่ได้กวนอะไรนะเราต้อง

การคำตอบจากนายจริงๆ เราถามตัวเองตลอดเวลา และเราก็มีคำตอบของเราเสมอเราเกิดมาแล้ว เราเป็นนักเรียนเราต้องตั้งใจเรียน เราอยากเป็นเภสัชกร เราต้องขยันเรียนเอ็นทรานซ์ให้ติดคณะเภสัชศาสตร์ ตอนนี้เราเป็นแม่คนแล้ว เราจะเป็นแม่ที่ดี ที่จริงคำถามสุดท้ายที่เราพูดกับนาย เราอยากให้นายตอบแต่นายไม่ตอบเราเอง โกรธเราอีกต่างหาก”

เย็นวันนั้น ศักดิ์ชัยเฝ้าถามตัวเองว่า “เราเกิดมาทำไม”

บทความโดย : นายสกุล กังวาลไกล อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบงาน เรื่อง ทางเดินแห่งฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกรายการเป้าหมายหลักของชีวิตและแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนด ดังตารางต่อไปนี้

ปีที่	อายุ	เป้าหมายหลักของชีวิต	แนวปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย
1	15		
2	16		
3	17		
4	18		
5	19		
6	20		
7	21		
8	22		
9	23		
10	24		
11	25		

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบความรู้ เรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

เป้าหมาย มีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างแรงจูงใจ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราลงมือกระทำนั้นจะต้องมีผลตอบแทนกลับมาให้เราเสมอ หาไม่แล้วเราจะรู้สึกว่าสิ่งที่เรากระทำลงไปนั้นเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและไม่มีประโยชน์ การเรียนก็เช่นกันเพื่อให้เราได้มีกำลังใจเรียนเราจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและเป็นจริงสามารถบอกได้ว่า เมื่อจบการเรียนในช่วงหนึ่งแล้วเราสามารถบรรลุจุดหมายนั้นหรือไม่ การเรียนที่มีจุดหมายเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมไม่ให้บิดเบือน และมีทิศทางเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จเป็นระยะๆ อย่างชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยทั่วไปเราสามารถตั้งเป้าหมายได้มากกว่า 1 เป้าหมาย

“เป้าหมาย” แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. เป้าหมายระยะยาว เป็นเป้าหมายที่ครอบคลุมเวลา 3-5 ปีข้างหน้า ผู้ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มักมีเป้าหมายระยะยาว แม้ว่าบางครั้งอาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้แต่ถ้าไม่มีการวางแผนล่วงหน้า โอกาสที่จะประสบความสำเร็จยิ่งเป็นไปได้ยาก

2. เป้าหมายระยะกลาง เป็นเป้าหมายสำหรับช่วงเวลา 1-3 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ

3. เป้าหมายระยะสั้น เป็นเป้าหมายที่กำหนดระยะเวลาไม่นานนัก อาจเป็นสัปดาห์หรือเป็นวัน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ทำได้ง่าย และสามารถประเมินผลได้ง่าย

การกำหนดเป้าหมายที่ดี

1. ทำได้ด้วยตนเอง
2. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป
3. มีผลเชิงปฏิบัติ
4. เป็นประโยชน์

หลักการสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมีเป้าหมายและเป็น “เซียน...เรียนเก่ง”

1. ทำชีวิตให้เรียบง่าย
2. หลีกเลี่ยงการคอยสร้างปัญหา
3. เรียนรู้ที่จะขวนขวาย ใฝ่หาความรู้
4. มีงานอดิเรกที่ดี
5. รู้จักความพอใจ
6. พูดแต่สิ่งที่ดี มีความรื่นเริง
7. เปลี่ยนความพ่ายแพ้ให้เป็นชัยชนะ
8. เผชิญกับปัญหาด้วยการตัดสินใจ
9. ทำปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ
10. ต้องวางแผนเสมอ

บันได 4 ขั้น สู่เป้าหมายของชีวิต

1. ทำความเข้าใจในเป้าหมายของชีวิตให้กระจ่างสว่างไสว ว่ามันคืออะไร ? อย่าให้เกิดความสับสนวกวนจนตนเองไม่ก้าวหน้าไปไหน

2. วางแผนปูทางสู่เป้าหมายชีวิต ด้วยการพินิจพิเคราะห์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและสำรวจตนเองให้รู้แจ้ง เพื่อเตรียมการไปสู่เป้าหมายของชีวิตให้สำเร็จลุล่วงไปได้

พัฒนา เพิ่มพูน จุดเดิม

ปรับปรุง แก้ไข จุดด้อย

ทุ่มเท สร้างเสริม จุดขาด

3. ลงมือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างเคร่งครัด ตามแผนที่ได้วางไว้ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจเพียรพยายาม

4. ควบคุมประเมินผลความก้าวหน้า และกำหนดมาตรฐานของการดำเนินชีวิต

บรรณานุกรม

โชคชัย ชยธวัช. (2546). *เซียน...เรียนเก่ง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ชื่อเรื่อง การกำหนดเป้าหมายในชีวิต ชื่อกิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้สามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิต					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนได้มีการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพไว้ล่วงหน้า					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 4
เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ

ชื่อเรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ

ชื่อกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “สู้เพื่อฝัน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้
   - 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน
   - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “สู้เพื่อฝัน”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
   4.1 ใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน
   4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ
   4.3 รูปภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต
   4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม สู้เพื่อฝัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม สู้เพื่อฝัน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม สู้เพื่อฝัน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูนำภาพผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมาให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้สึกของนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จ นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก พร้อมทั้งซักถามนักเรียนถึงคุณธรรมที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ

3.2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มๆ ละ 3-4 คน

3.2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความสำเร็จที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มปรารถนา พร้อมทั้งบอกถึงแนวทางที่จะประสบความสำเร็จตามที่ตนเองปรารถนา และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำขวัญที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน ให้เวลาในการระดมความคิดกลุ่มละ 15 นาที

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

3.2.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกคำขวัญที่นักเรียนแต่ง เพื่อนำไปติดบอร์ด

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

3.2.8 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.9 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน

4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ

4.3 รูปภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม สู้เพื่อฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

ความสำเร็จเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ การที่คนเราจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ตัวเราเอง สิ่งแวดล้อม ความตั้งใจจริง และคุณธรรม เป็นต้น

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ

3. สาระการเรียนรู้

ความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนของนักเรียน เกิดจากการประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนเองเป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้านักเรียนเรียนอย่างถูกวิธี มีวินัยในการเรียน และมีการปฏิบัติตนจนติดเป็นนิสัยแล้ว นักเรียนย่อมประสบความสำเร็จในการเรียนอย่างแน่นอน คือ สอบผ่านหรือสอบไล่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถออกไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ตามสาขาวิชาที่นักเรียนต้องการ แต่ในทางตรงข้ามถ้านักเรียนเรียนอย่างผิดวิธี ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน เรียนอย่างไม่มีจุดหมาย ไม่มีแรงจูงใจ เรียนไปโดยไม่รู้คุณค่าของการเรียน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือ สอบตก ผิดหวัง และเศร้าใจ เป็นต้น

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูนำภาพผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมาให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้สึกของนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จ นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก พร้อมทั้งซักถามนักเรียนถึงคุณธรรมที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 3 – 4 คน

4.2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความสำเร็จที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม

ปรารถนา พร้อมทั้งบอกถึงแนวทางที่จะประสบความสำเร็จตามที่ตนเองปรารถนา และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำขวัญที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน ให้เวลาในการระดมความคิดกลุ่มละ 15 นาที

4.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

4.2.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกคำขวัญที่นักเรียนแต่ง เพื่อนำไปติดบอร์ด

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน

7.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ

7.3 รูปภาพผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ โดยใช้กิจกรรม สู้เพื่อฝัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต
2. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก และบอกถึงคุณธรรมที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 3 - 4 คน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความสำเร็จที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มปรารถนา พร้อมทั้งบอกถึงแนวทางที่จะประสบความสำเร็จตามที่ตนเองปรารถนา และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำขวัญที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน ให้เวลาในการระดมความคิดกลุ่มละ 15 นาที
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน
6. ให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกคำขวัญที่นักเรียนแต่ง เพื่อนำไปติดบอร์ด
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สู้เพื่อฝัน
8. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ไปศึกษา
9. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต

ชื่อ	คุณปัญญา นิรันดร์กุล
การศึกษา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญานิเทศศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
อดีต	นักแสดง
ปัจจุบัน	เจ้าของบริษัทเวิร์คพ้อยท์ เอ็นเตอร์เทนเม้นท์ จำกัด
ความภูมิใจ	1. รางวัลพิธีกรรายการเกมโชว์ยอดเยี่ยม จากท้อปอวอร์ด ที่สามารถครองแชมป์หลายปีซ้อน 2. รางวัล “Asian Television Awards 2006” จากรางวัลประเภทรายการสำหรับเด็ก และสาขาพิธีกรยอดเยี่ยม

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบงาน เรื่อง สู้เพื่อฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

1. ให้นักเรียนเขียนความสำเร็จที่สมาชิกในกลุ่มปรารถนามา 5 ข้อ
   1. .....
   2. .....
   3. .....
   4. .....
   5. .....
2. ให้นักเรียนบอกแนวทางที่จะทำให้ประสบความสำเร็จมา 10 ข้อ
   1. .....
   2. .....
   3. .....
   4. .....
   5. .....
   6. .....
   7. .....
   8. .....
   9. .....
   10. .....
3. ให้นักเรียนแต่งคำขวัญเกี่ยวกับแรงจูงใจที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตมาอย่างน้อย 2 คำขวัญ
   1. .....
   2. .....
   3. .....

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..…….เลขที่……..

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ

ปัจจัยพื้นฐาน 3 ประการที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จ คือ

1. ต้องเข้าใจตัวเอง
2. ต้องเข้าใจงาน
3. ต้องเข้าใจผู้อื่นหรือผู้ร่วมงาน

แนวทางที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ คือ

1. สำรวจข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ
2. พยายามมองผู้อื่นในแง่ดี
3. ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
4. เลือกงานที่ตนเองถนัดและสนใจ
5. จงอย่าเลียนแบบผู้อื่น จงมีความเป็นตัวของตัวเอง
6. จงเปลี่ยนอุปสรรคให้เป็นคุณแก่ชีวิต (พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส)
7. ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรอยู่เสมอ
8. เป็นนักพูดที่ดี ฝึกเกี่ยวกับศิลปะในการพูด
9. ฝึกเป็นนักฟังที่ดี
10. ฝึกการใช้เวลาให้มีคุณค่า

คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ คือ อิทธิบาท 4 อันได้แก่

1. ฉันทะ หมายถึง ความพอใจหรือความอยากที่จะทำ
2. วิริยะ หมายถึง ความพากเพียร เอาจริงเอาจัง
3. จิตตะ หมายถึง เอาใจใส่จดจ่อกับสิ่งที่ทำ
4. วิมังสา หมายถึง การตรวจตรา การทบทวน การประเมินผล

****

บรรณานุกรม

ทองคูณ หงส์พันธ์. (2535). *วิถีทางแห่งบัณฑิต*. คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทร์เกษม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง แนวทางสู่ความสำเร็จ ชื่อกิจกรรม สู้เพื่อฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม สู้เพื่อฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 5
เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

เทคนิค 1. เกมการศึกษา 2. การอภิปราย

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประเภทของอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.3 ฉลากปริศนาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ

4.4 ตาราง O , X

4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่ม O และกลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่นดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิดกลุ่ม O ก็สามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้
- ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้อะไรจากการเล่นเกมปริศนาหาอาชีพ
- คำว่า “อาชีพ” หมายถึงอะไร

3.2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำว่า “อาชีพ” อีกครั้ง

3.2.4 ครูให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน

3.2.5 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าอาชีพในสังคมไทยนั้นมีมากมายหลายอาชีพ แต่ในกิจกรรมนี้เราแบ่งประเภทอาชีพออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ อาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ

3.2.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

3.2.7 ครูให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

3.2.9 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3.2.10 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

3.2.11 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.12 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.3 ปริศนาหาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ

4.4 ตาราง O , X

4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ใช้เวลาเรียน
1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การมีอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เมื่อนักเรียนเติบโตขึ้นจะต้องมีการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว การที่นักเรียนได้รู้ความหมายของอาชีพ การแบ่งประเภทของอาชีพและตระหนักถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญในการวางพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประเภทของอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้

3. สาระการเรียนรู้

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลกระทำเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งของตนเองและผู้ที่เราต้องรับผิดชอบ อาชีพต่างๆ ในสังคมไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภท แต่ถ้าจัดประเภทแล้วอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพที่หารายได้โดยได้รับเงินค่าตอบแทนจากนายจ้าง อาจจะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน แล้วแต่จะตกลงกัน และผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างต้องประพฤติตนหรือปฏิบัติงานในขอบเขตที่นายจ้างกำหนด เช่น ข้าราชการ ลูกจ้างในบริษัท ห้างร้าน โรงงานอุตสาหกรรม หรือลูกจ้างสำหรับทำการเกษตรต่างๆ

2. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่หารายได้เองโดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง เช่น การประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย ช่างทำผม ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

คือกลุ่ม O และกลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่นดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิดกลุ่ม O ก็สามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้

- ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอนหรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้อะไรจากการเล่นเกมปริศนาหาอาชีพ
- คำว่า “อาชีพ” หมายถึงอะไร

4.1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำว่า “อาชีพ” อีกครั้ง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน

4.2.2 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าอาชีพในสังคมไทยนั้นมีมากมายหลายอาชีพ แต่ในกิจกรรมนี้เราแบ่งประเภทอาชีพออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ อาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ

4.2.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

4.2.4 ครูให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ

4.2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

4.2.6 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

7.2 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

7.3 ปริศนาหาอาชีพ จำนวน 20 ข้อ

7.4 ตาราง O , X

7.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ ใช้เวลาเรียนท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “ปริศนาหาอาชีพ” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่ม O และกลุ่ม X ให้ตัวแทนทั้ง 2 กลุ่มเป่ายิงฉุบกันฝ่ายใดชนะได้จับฉลากเลือกปริศนาหาอาชีพก่อน โดยมีกติกาในการเล่นดังนี้

- ถ้ากลุ่มใดตอบถูกได้ใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มก่อนในตาราง O , X แต่ถ้าตอบผิดฝ่ายตรงข้ามจะได้เลือกใส่สัญลักษณ์ประจำกลุ่มแทน เช่น ถ้ากลุ่ม X ได้เลือกปริศนาหาอาชีพก่อนแล้วตอบถูก กลุ่ม X ก็มีสิทธิ์เลือกใส่สัญลักษณ์ X ในตาราง O , X ก่อน แต่ถ้าตอบผิดกลุ่ม O ก็สามารถเลือกใส่สัญลักษณ์ O ในตาราง O , X ได้

- ถ้ากลุ่มใดสามารถทำสัญลักษณ์ของกลุ่มตนได้ตามแนวตั้ง แนวนอนหรือแนวทแยงมุมก่อน กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

2. ให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับความหมายของคำว่าอาชีพ

3. ให้นักเรียนทุกคนในห้องออกมาเขียนชื่ออาชีพต่างๆ บนกระดานโดยไม่ให้ซ้ำกัน

4. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

5. ให้นักเรียนดูรายชื่ออาชีพบนกระดาน แล้วบอกว่าอาชีพใดเป็นอาชีพรับจ้างและอาชีพใดเป็นอาชีพอิสระ

6. ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

7. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

8. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

9. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ไปศึกษา

10. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบงาน เรื่อง คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. อาชีพ หมายถึง ……...

……...

2. อาชีพแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

2.1 ……..หมายถึง……

……..

2.2 ……..หมายถึง……

……...

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพรับจ้างมา 10 ข้อ

1. ……2. ……..

3. ……4. ……..

5. ……6. ……..

7. ……8. ……..

9. ……10. ……

4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพอิสระมา 10 ข้อ

1. ……2. ……..

3. ……4. ……..

5. ……6. ……..

7. ……8. ……..

9. ……10. ……

5. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพมา 5 ข้อ

1. ……

2. ……

3. ……

4. ……

5. ……

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

****

ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลกระทำเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งของตนเองและผู้ที่เราต้องรับผิดชอบ อาชีพต่างๆ ในสังคมไทยนั้นมีอยู่มากมายหลายประเภท แต่ถ้าจัดประเภทแล้วอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพใดก็ตามที่ผู้ประกอบอาชีพไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการเอง แต่ทำงานภายใต้ระบบ หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ เช่น การเป็นข้าราชการ พนักงานห้างร้าน ฯลฯ อาชีพประเภทนี้เป็นอาชีพที่คนทั่วไปในอดีตและปัจจุบันนิยมยึดถือเป็นการประกอบอาชีพ ทั้งที่อาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มีขอบเขตจำกัด และอยู่ในกฎเกณฑ์มากกว่าอาชีพอิสระ ทั้งนี้ผู้รับจ้างรับจ้างทำงานจากผู้ประกอบการหรือนายจ้างด้านการผลิตและบริการก็ได้

2. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพใดก็ตามที่ผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการเอง เป็นนายตนเอง ทั้งนี้กิจการอาจจะใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับกำลังความสามารถและทุนทรัพย์ อาชีพอิสระจำแนกเป็น

2.1 อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ การที่ผู้ดำเนินกิจการได้ผลิตชิ้นงานออกมาเพื่อจำหน่าย เช่น ช่างประดิษฐ์ เจ้าของโรงงานตุ๊กตา เจ้าของโรงงานเครื่องปั้นดินเผา เกษตรกร ฯลฯ

2.2 อาชีพผู้บริการ ได้แก่ การที่ผู้ดำเนินกิจการได้อำนวยความสะดวกหรือให้บริการแก่ผู้บริโภค เช่น ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ พ่อค้า แม่ค้า ช่างรับจัดและดูแลสวน ช่างตัดผมช่างเสริมสวย ฯลฯ

ความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง

อาชีพอิสระ	อาชีพรับจ้าง
1. ความมั่นคงขึ้นอยู่กับความสามารถ	1. ความมั่นคงสูง
2. ไม่มีสวัสดิการ	2. มีสวัสดิการ
3. ไม่จำกัดรายได้	3. รายได้จำกัด
4. ไม่จำกัดความก้าวหน้า	4. ความก้าวหน้าจำกัด
5. เป็นอิสระไม่มีเงื่อนไข	5. มีเงื่อนไขไม่เป็นอิสระ
6. สามารถสร้างงานด้วยตนเอง	6. ไม่สามารถสร้างงานด้วยตนเองได้

ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง
   - ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
   - ทำให้ได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถของตนเอง
   - การได้ประกอบอาชีพที่ตนเองพึงพอใจทำให้มีความสุขในการทำงาน
   - การประกอบอาชีพทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า ฯลฯ
2. ประโยชน์ต่อครอบครัว
   - ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว
   - ทำให้ครอบครัวมีความสุข
   - ช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคงยิ่งขึ้น ฯลฯ
3. ประโยชน์ต่อประเทศชาติ
   - ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
   - ลดปัญหาอาชญากรรม
   - ช่วยให้ประเทศพัฒนา ฯลฯ

****

บรรณานุกรม

ประสิทธิ์ คำภูแสน. (2542). *อาชีพอิสระ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

ฉลาก “ปริศนาหาอาชีพ”

1. จะเป็น.....ต้องเสียงดังพูดฟังชัด หรือถนัดชี้แจงแถลงไข
2. จะเป็น.....ต้องมีธรรมประจำใจ ต้องไม่รังเกียจโรคทุกข์โศกคน
3. จะเป็น.....ต้องเมตตาประชาราษฎร์ ไม่ขี้ขลาดปราบเหล่ารายได้ทุกหน
4. จะเป็น.....ทรหดต้องอดทน ต้องพลีตนเพื่อปกป้องคุ้มครองไทย
5. จะเป็น.....ผู้ปราชญ์เปรื่อง ต้องเก่งเรื่องเคมีและสีแสง
6. จะเป็น.....ต้องชอบงานการแสดง รู้จักแสร้งแสดงท่าได้น่าชม
7. จะเป็น.....ชอบคิดค้า ต้องสรรหาบริการดีที่เหมาะสม
8. จะเป็น.....งานโรคภัยไม่ต้องกลัว คนดีชั่วไม่รังเกียจนึกเกลียดชัง
9. จะเป็น.....เรื่องดีดสีตีเป่าต้องเข้าใจ
10. จะเป็น.....ที่ชำนาญ ต้องเก่งด้านขุดค้นจนรู้ดี
11. จะเป็น.....ต้องถนัดเรื่องจัดยา ต้องรู้ค่ายาที่แท้แก้โรคภัย
12. จะเป็น.....ที่ฝันเฟื่อง ต้องปราชญ์เปรื่องเรื่องชีวิตคิดสรรหา
13. จะเป็น.....ต้องกล้าตายผจญภัยในไพรสนฑ์
14. จะเป็น.....ต้องไม่บ่นว่าคนนี้เหม็นขี้ฟัน
15. จะเป็น.....ที่ดีต้องเก่งกาจเรื่องตัวเลข ไม่โยกเยกยึดความซื่อตรงเป็นที่มั่น
16. จะเป็น.....อย่าเห่อยศ ต้องทรหดไม่ขยาดหวาดกลัวผี
17. จะเป็น.....งานต้องดี ทั้งเร็วรี่ปรนนิบัติผู้จัดการ
18. จะเป็น.....ผู้สันทัด ต้องเจนจัดสัมพันธ์ประชาอย่าเมินหมาง
19. จะเป็น.....ต้องปราดเปรียวด้วยเรี่ยวแรง แข็งแกร่งอุตสาหะมานะดี
20. จะเป็น.....ต้องเสนอเรื่องราวได้ทุกวันทันสมัย ข่าวน้อยใหญ่เสนอพลันได้ทันกาล

เฉลย “ปริศนาหาอาชีพ”

อาชีพที่ 1 คือ ครู , อาจารย์
อาชีพที่ 2 คือ หมอ
อาชีพที่ 3 คือ ตำรวจ
อาชีพที่ 4 คือ ทหาร
อาชีพที่ 5 คือ นักวิทยาศาสตร์
อาชีพที่ 6 คือ ดารา
อาชีพที่ 7 คือ พ่อค้า , นักธุรกิจ
อาชีพที่ 8 คือ พยาบาล
อาชีพที่ 9 คือ นักดนตรี
อาชีพที่ 10 คือ นักโบราณคดี
อาชีพที่ 11 คือ เภสัชกร
อาชีพที่ 12 คือ นักประพันธ์
อาชีพที่ 13 คือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้
อาชีพที่ 14 คือ ทันตแพทย์
อาชีพที่ 15 คือ นักบัญชี
อาชีพที่ 16 คือ สัปเหร่อ
อาชีพที่ 17 คือ เลขานุการ
อาชีพที่ 18 คือ นักประชาสัมพันธ์
อาชีพที่ 19 คือ กรรมกร
อาชีพที่ 20 คือ นักข่าว

ตาราง O , X

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ชื่อกิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประเภทของอาชีพ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 6
เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน

ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน

ชื่อกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

เทคนิค การอภิปราย

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงผลการเรียนให้ดีขึ้นได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “ผลการเรียนของฉัน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้
   - 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน
   - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ผลการเรียนของฉัน”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
   4.1 ใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน
   4.2 ใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน
   4.3 ใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ
   4.4 สมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน
   4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงผลการเรียนในเทอมที่ผ่านมาว่าแต่ละคนมีผลการเรียนเป็นอย่างไรบ้าง

3.2.2 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ประเมินตนเองว่าเพราะเหตุใดจึงมีผลการเรียนที่ดีขึ้นหรือว่าลดลง

3.2.3 ครูให้นักเรียนกรอกระดับผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียนในชั้น ม. 1 ทั้ง 2 ภาคเรียน ลงในใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน โดยดูผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

3.2.4 ครูให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

3.2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ พร้อมทั้งหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไข

3.2.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมผลการเรียนของฉัน

3.2.7 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน

4.2 ใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ

4.4 สมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

ผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งสำหรับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับนักเรียน บางคนไม่สนใจผลการเรียนที่ตนได้รับ น้อยคนที่คิดจะนำเอาผลการเรียนมาพิจารณาว่าทำไมผลการเรียนของตนจึงปรากฏเช่นนั้น แท้จริงแล้วถ้าคนเราหมั่นวิเคราะห์ผลการเรียนจะช่วยให้ทราบถึงสาเหตุ และข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งยังช่วยให้มีข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการปรับปรุงผลการเรียนให้ดีขึ้นได้

3. สาระการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนของตนเองเป็นระยะๆ โดยการนำผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ม.1 (การสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2) มาเขียนแผนภูมิเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นภาพความสามารถในการเรียนของตนเองได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้พิจารณาว่าแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนมีผลการเรียนคงที่ ดีขึ้น หรือลดลงและนักเรียนจะมีแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้นได้อย่างไร

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงผลการเรียนในเทอมที่ผ่านมาว่าแต่ละคนมีผลการเรียนเป็นอย่างไรบ้าง

4.1.2 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ประเมินตนเองว่าเพราะเหตุใดจึงมีผลการเรียนที่ดีขึ้นหรือว่าลดลง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนกรอกระดับผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียน

ในชั้น ม. 1 ทั้ง 2 ภาคเรียน ลงในใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน โดยดูผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

4.2.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

4.2.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ พร้อมทั้งหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไข

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมผลการเรียนของฉัน

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและการร่วมกันแสดงความคิดเห็น

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน และ แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

5.3 สังเกตจากการร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมผลการเรียนของฉัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน

7.2 ใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ

7.4 สมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

7.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน โดยใช้กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับผลการเรียนในเทอมที่ผ่านมาว่าแต่ละคนมีผลการเรียนเป็นอย่างไรบ้าง
2. ให้นักเรียนประเมินตนเองว่าเพราะเหตุใดจึงมีผลการเรียนที่ดีขึ้น หรือว่าลดลง
3. ให้นักเรียนกรอกระดับผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เรียนในชั้น ม.1 ทั้ง 2 ภาคเรียน ลงในใบงาน เรื่อง ผลการเรียนของฉัน โดยดูผลการเรียนจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
4. ให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน
5. ให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ พร้อมทั้งหาแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข
6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน
7. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ ไปศึกษา
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ใบงานประกอบกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำผลการเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาใส่ลงในตาราง

ภาษาไทย						**หมายเหตุ**	**คณิตศาสตร์**					
คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน						คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4			0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1							ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2							ม.1 เทอม 2					
เฉลี่ย							เฉลี่ย					

วิทยาศาสตร์						**หมายเหตุ**	**สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**					
คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน						คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4			0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1							ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2							ม.1 เทอม 2					
เฉลี่ย							เฉลี่ย					

สุขศึกษาและพลศึกษา						**หมายเหตุ**	**ศิลปะ**					
คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน						คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4			0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1							ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2							ม.1 เทอม 2					
เฉลี่ย							เฉลี่ย					

งานอาชีพและเทคโนโลยี						**หมายเหตุ**	**ภาษาต่างประเทศ**					
คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน						คะแนน / ชั้น	ระดับคะแนน				
	0	1	2	3	4			0	1	2	3	4
ม.1 เทอม 1							ม.1 เทอม 1					
ม.1 เทอม 2							ม.1 เทอม 2					
เฉลี่ย							เฉลี่ย					

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบงาน เรื่อง แบบวิเคราะห์ผลการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ฉันมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ได้แก่
   1.1 ……..ได้ระดับคะแนน……
   1.2 ……..ได้ระดับคะแนน……
   1.3 ……..ได้ระดับคะแนน……
   1.4 ……..ได้ระดับคะแนน……
   1.5 ……..ได้ระดับคะแนน……
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ฉันมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ได้แก่
   2.1 ……..ได้ระดับคะแนน……
   สาเหตุ ……
……..
   ฉันมีแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้มีผลการเรียนดีขึ้น ดังนี้ ……
……...
……...
   2.2 ……..ได้ระดับคะแนน……
   สาเหตุ ……
……..
   ฉันมีแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้มีผลการเรียนดีขึ้น ดังนี้ ……
……...
……...
   2.3 ……..ได้ระดับคะแนน……
   สาเหตุ ……
……..
   ฉันมีแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้มีผลการเรียนดีขึ้น ดังนี้ ……
……...
……...

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบความรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนในการเรียนแต่ละกลุ่มสาระ

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- ฝึกฝนการพูดให้ชัดเจนถูกต้อง
- ฝึกหัดการฟัง การตั้งใจฟัง การจดโน้ตเวลาฟัง
- เข้าใจกฎเกณฑ์การใช้ภาษา
- ขณะอ่านหนังสือจงอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์
- หัดวิจารณ์เรื่องราวที่ได้อ่านแล้ว
- หัดพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

- ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วอย่างสม่ำเสมอ
- อ่านโจทย์ให้เข้าใจก่อนลงมือทำ
- มีความรอบคอบในการทำ
- หมั่นตั้งโจทย์เองแล้วลองทำอย่างสม่ำเสมอ

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- ศึกษาหลักวิทยาศาสตร์แต่ละสาขาให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
- ฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการใช้เหตุผล
- หมั่นทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- ฝึกหัดทดลองตามตำราที่เขียนไว้
- หมั่นสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติด้วยตนเอง
- นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ได้เรียนมาใช้ในชีวิตประจำวัน

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- ศึกษาประวัติศาสตร์มากๆ
- อ่านหนังสือหลายๆ เล่ม
- เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน
- พยายามเรียนให้เข้าใจเป็นส่วนๆ อย่าเน้นการท่องจำ
- ศึกษาและติดตามข่าวสารความเป็นไปทางสังคมจากการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือดูจากโทรทัศน์
- ฝึกหัดใช้แผนที่มากๆ

5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

- หมั่นสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างสม่ำเสมอ
- ฝึกทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ
- หมั่นศึกษาและติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตจากสื่อต่าง ๆ

6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- ฝึกทักษะทางด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ อย่างสม่ำเสมอ
- ศึกษาผลงานศิลปะ และลงมือฝึกปฏิบัติงานศิลปะตามที่สนใจและถนัด

7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- เลือกเรียนวิชาที่ถนัด สนใจ และสอดคล้องกับความสามารถของตนเอง
- ตั้งใจและอดทนในการเรียนภาคปฏิบัติ
- ขยันและมีความอุตสาหะในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
- มีเจตคติที่ดีต่องานที่ทำ
- พยายามฝึกวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

- จงเรียนด้วยความตั้งใจในชั้นเรียน
- พยายามหัดใช้ภาษาในทุกโอกาสที่ทำได้ เช่น อ่าน ฟัง พูด เขียน
- ฝึกหัดใช้พจนานุกรมของภาษานั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- หมั่นท่องศัพท์อย่างสม่ำเสมอทุกวัน
- ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วอย่างสม่ำเสมอ
- ฝึกการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียนอย่างสม่ำเสมอ

****

บรรณานุกรม

กัลญา กรีธาธร. (2545). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2547). *หลักสูตรและแผนการสอนกิจกรรมแนะแนว ม. 2*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียน ชื่อกิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการปรับปรุงผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 7
เรื่อง การเตรียมตัวสอบ

ชื่อเรื่อง การเตรียมตัวสอบ

ชื่อกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

เทคนิค การอภิปราย

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติในการเตรียมตัวสอบได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติในการสอบได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในการสอบได้อย่างเหมาะสม

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “สอบได้...ไม่ตก”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “สอบได้...ไม่ตก”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเตรียมตัวสอบโดยใช้กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ โดยใช้กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ โดยใช้กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ ดังนี้

- เหลือเวลาอีกนานเท่าไรที่นักเรียนจะต้องสอบ
- นักเรียนมีการเตรียมตัวสำหรับการสอบแล้วหรือไม่
- นักเรียนมีวิธีการเตรียมตัวสอบอย่างไรบ้าง

3.2.2 ครูเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในแต่ละวิชาสัก 4–5 คน มาพูดถึงวิธีการเตรียมตัวสอบให้เพื่อนฟัง

3.2.3 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

3.2.4 ครูสุ่มถามพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบและพฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบของนักเรียนว่าอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงปัญหาในการเตรียมตัวสอบและปัญหาที่พบระหว่างสอบ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข

3.2.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสอบได้...ไม่ตก

3.2.7 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ ให้นักเรียนนำไปศึกษา

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ โดยใช้กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

ความสำเร็จทางการศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญหลายประการ เช่น สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ทัศนคติที่มีต่อวิชาที่เรียน การตัดสินใจเลือกวิชาเรียนอย่างฉลาด และกิจนิสัยที่ดีในการเรียน ฯลฯ แต่ที่สำคัญมากที่สุดเรื่องหนึ่ง คือ การเตรียมตัวสอบวิชาต่างๆ อย่างถูกวิธี ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นประจำจนติดเป็นกิจนิสัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ และไม่ใช่ปฏิบัติเฉพาะก่อนเวลาสอบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่นักเรียนต้องเตรียมตัวมาตั้งแต่วันแรกที่มีการเรียนการสอน เพราะมิฉะนั้นอาจจะสายเกินแก้ก็เป็นได้

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติในการเตรียมตัวสอบได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติในการสอบได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนในการสอบได้อย่างเหมาะสม

3. สาระการเรียนรู้

การสอบเป็นวิธีการหนึ่งในกระบวนการวัดผล ประเมินผลการเรียนของนักเรียน การสอบเป็นการช่วยให้นักเรียนมีโอกาสทบทวนบทเรียน และรู้จักจุดบกพร่องของตนเอง ฉะนั้นนักเรียนจะต้องมีการเตรียมตัวสอบอย่างดีทั้งก่อนการสอบ และระหว่างสอบ ซึ่งมีข้อปฏิบัติหลายประการที่
นักเรียนควรพิจารณาและนำมาปฏิบัติหรือประยุกต์ให้เข้ากับความสารถ หรือความถนัดของตัวนักเรียนเอง

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ ดังนี้

- เหลือเวลาอีกนานเท่าไรที่นักเรียนจะต้องสอบ
- นักเรียนมีการเตรียมตัวสำหรับการสอบแล้วหรือไม่

- นักเรียนมีวิธีการเตรียมตัวสอบอย่างไรบ้าง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในแต่ละวิชาสัก 4–5 คน มาพูดถึงวิธีการเตรียมตัวสอบให้เพื่อนฟัง

4.2.2 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

4.2.3 ครูสุ่มถามพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบและพฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบของนักเรียนว่าอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.2.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงปัญหาในการเตรียมตัวสอบและปัญหาที่พบระหว่างสอบ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ ให้นักเรียนนำไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและการร่วมกันแสดงความคิดเห็น

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

5.3 สังเกตจากการร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ

7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ โดยใช้กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามครูเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ
2. ให้นักเรียนที่มีผลการเรียนดีในแต่ละวิชา มาพูดถึงวิธีการเตรียมตัวสอบให้เพื่อนฟัง
3. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ
4. ให้นักเรียนบอกถึงพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบและพฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบของนักเรียนว่าอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. ให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงปัญหาในการเตรียมตัวสอบและปัญหาที่พบระหว่างสอบ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข
6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก
7. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ ไปศึกษา
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การเตรียมตัวสอบ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบและระหว่างสอบของนักเรียนว่าปฏิบัติมาแล้วมากน้อยในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้

ข้อ	พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบ	ระดับความมากน้อยในการปฏิบัติ			
		3	2	1	0
1.	ดูหนังสืออย่างสม่ำเสมอตลอดภาคเรียน				
2.	รู้วันสอบ เลขที่นั่งสอบ ห้องสอบ สถานที่สอบ				
3.	จัดตารางทบทวนวิชาที่จะสอบให้เหมาะกับเนื้อหาและวันที่สอบ				
4.	ทำสรุปวิชาให้ย่อที่สุดและดูง่ายที่สุด				
5.	หัดตั้งคำถามและหาคำตอบไว้ล่วงหน้า				
6.	สอบถามอาจารย์ว่าข้อสอบออกแนวไหนและครอบคลุมเนื้อหาอะไร				
7.	วิเคราะห์การสอบครั้งที่ผ่านๆ มาว่าตนมีข้อบกพร่องตรงไหน				
8.	หาข้อสอบเก่าๆ มาหัดทำ				
9.	ชวนเพื่อนๆ มาช่วยกันติว				
10.	เตรียมอุปกรณ์ในการสอบให้พร้อม เช่น ปากกา ยางลบ ดินสอ				
ข้อ	**พฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบ**	**ระดับความมากน้อยในการปฏิบัติ**			
		3	2	1	0
1.	พยายามทำใจให้สบายปลอดโปร่งเพื่อคลายเครียด				
2.	อ่านคำสั่งและคำถามทุกข้อก่อนลงมือทำข้อสอบเสมอ				
3.	แบ่งเวลาในการทำข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสมกับคะแนน				
4.	การทำข้อสอบอัตนัยควรร่างคำตอบสั้นๆไว้ก่อน แล้วค่อยขยายความ				
5.	การทำข้อสอบอัตนัยควรเขียนหนังสือให้ผู้ตรวจข้อสอบอ่านได้สะดวก				
6.	การทำข้อสอบปรนัยข้อไหนยากควรผ่านไปก่อน				
7.	ไม่ลุกลี้ลุกลนเมื่อเห็นคนอื่นเริ่มทยอยส่งคำตอบ				
8.	ระมัดระวังมิให้ผู้เข้าสอบคนอื่นลอกคำตอบของตน				

9.	ก่อนส่งข้อสอบควรตรวจทานให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง				
10.	ผู้สอบเสร็จก่อนไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนผู้ที่ยังสอบอยู่				

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่พบจากประสบการณ์ในการเตรียมตัวสอบและในระหว่างสอบ ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาในการเตรียมตัวสอบ

☐ เวลาในการเตรียมตัวสอบน้อยเกินไป
☐ อ่านหนังสือไม่ทัน
☐ ไม่ชอบอาจารย์ผู้สอนทำให้รู้สึกเบื่อ
☐ มีความวิตกกังวลมากเกินไป
☐ ไม่มีสมาธิในการดูหนังสือ
☐ ไม่สนใจเรียนวิชานั้นๆ เท่าที่ควร
☐ เรียนไม่รู้เรื่อง
☐ อื่น .....

ข. ปัญหาในระหว่างสอบ

☐ รู้สึกเครียดในการทำข้อสอบ
☐ ผู้ควบคุมการสอบเข้มงวดมาก
☐ อ่านข้อสอบไม่เข้าใจ
☐ มาเข้าสอบสาย
☐ มัวพะวงถึงวิชาที่จะสอบต่อไป
☐ ป่วยหรือไม่สบาย
☐ บรรยากาศในห้องสอบไม่ดี
☐ อ่านคำชี้แจงไม่ละเอียดรอบคอบ
☐ ข้อสอบมากเกินไปทำไม่ทัน
☐ อุปกรณ์การสอบไม่พร้อม
☐ มีวิชาหนักๆ ในวันเดียวกัน
☐ ง่วงนอนมากจนตาลาย
☐ อื่น .....

สรุปความคิดเห็นของนักเรียน

1. การตรวจสอบพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบของนักเรียนอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

2. การตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบของนักเรียนอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าตนเองมีปัญหาในการเตรียมตัวสอบเรื่องใด และควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

4. นักเรียนคิดว่าตนเองมีปัญหาในระหว่างสอบเรื่องใด และควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การเตรียมตัวสอบ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบความรู้ เรื่อง การเตรียมตัวสอบ

แนวปฏิบัติในการเตรียมตัวสอบ

1. เมื่อเรียนวิชาหนึ่งวิชาใดในแต่ละวันไปแล้ว ควรหาเวลาทบทวนสิ่งที่ได้เรียน ในกรณีที่มีข้อสงสัยควรสอบถามจากอาจารย์ผู้สอน

2. การทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว ถ้าหัวข้อหรือเรื่องใดที่ยังไม่เข้าใจชัดเจนควรใช้เวลาให้มากหน่อย ส่วนหัวข้อหรือเรื่องที่เข้าใจแล้วไม่ควรใช้เวลามากนัก ถ้าจำแม่นยำแล้วก็ผ่านไปได้

3. ฝึกตั้งคำถามและพยายามหาคำตอบให้ได้

4. ควรหาข้อสอบเก่าๆ มาหัดทำ ก่อนจะหัดทำข้อสอบเก่านั้นควรทบทวนเนื้อหาวิชาให้แม่นยำก่อน ไม่ควรอ่านหรือทำข้อสอบเก่าแต่เพียงอย่างเดียว

5. การทบทวนวิชาต่างๆ ด้วยวิธีใดก็ตาม ต้องแบ่งเวลาให้เหมาะสม ไม่ควรทบทวนเมื่อใกล้เวลาสอบอย่างหักโหม เพราะจะทำให้สมองมึนงงและไม่สามารถทำข้อสอบได้ดีเท่าที่ควร

แนวปฏิบัติในการสอบ

1. แบ่งเวลาในการทำข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสมกับคะแนน และจะต้องมีเวลาเหลือสำหรับอ่าน ทบทวนคำตอบทั้งหมด

2. ถ้าข้อสอบเป็นแบบปรนัย (เลือกคำตอบ) ต้องพยายามทำให้เร็ว ถ้ามีข้อคำถามใดสงสัยหรือยังตอบไม่ได้ควรข้ามไปก่อน เมื่อทำข้ออื่นๆ เสร็จแล้วจึงย้อนกลับมาทำใหม่

3. ถ้าข้อสอบแบบอัตนัย (เขียนตอบ) ต้องพยายามอ่านทุกๆ คำถามให้เข้าใจ แล้วจึงค่อยลงมือตอบข้อสอบ ในการตอบข้อสอบแบบอัตนัยนี้ควรร่างหัวข้อย่อๆ ที่จะตอบก่อน เมื่อร่างหัวข้อได้แล้วค่อยขยายความในรายละเอียดต่างๆ

4. การตอบคำถามข้อสอบอัตนัยควรตอบให้ตรงประเด็นและให้ได้ใจความตามที่ผู้ออกข้อสอบต้องการ การเขียนหนังสือควรเขียนให้ผู้ตรวจข้อสอบอ่านได้สะดวก

5. อย่าดูหรือลอกคำตอบของผู้อื่น การดูหรือลอกคำตอบของผู้อื่นเป็นการทุจริตในการสอบซึ่งอาจถูกปรับตกในวิชานั้นๆ ได้ และคำตอบของผู้อื่นอาจไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้องก็ได้

6. ก่อนการส่งข้อสอบควรตรวจทานให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่งก่อน

บรรณานุกรม

บรรเทิง ชลช่วยชีพ. (2533). *กิจกรรมแนะแนว 2*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ไทยร่มเกล้า จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การเตรียมตัวสอบ ชื่อกิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตนในการเตรียมตัวสอบและในการสอบได้อย่างถูกต้อง					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบได้อย่างเหมาะสม					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเตรียมตัวสอบ					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 8 - 9
เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

เทคนิค 1. อภิปรายกลุ่ม 2. เกมการศึกษา

เวลา 2 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับได้
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพในกลุ่มสาขาวิชาแต่ละกลุ่มได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “อาชีพ...ในฝัน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์

2.3 สาระการเรียนรู้

2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “อาชีพ...ในฝัน”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน

4.2 ใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.3 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.4 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 10 หัวข้อ

4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน ตามลำดับดังนี้

<u>คาบที่ 1</u>

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับ ความหมายของอาชีพ และประเภทของอาชีพที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว

3.2.2 ครูอธิบายประกอบการซักถาม พร้อมทั้งยกตัวอย่างการจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ตามระดับความรู้ ความสามารถ 5 ระดับ

3.2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

3.2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยกำหนดกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

3.2.6 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่ได้รับกลุ่มละ 3 ข้อ

3.2.7 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝันในชั่วโมงนี้

<u>คาบที่ 2</u>

3.2.9 ครูทบทวนบทเรียนจากคาบที่ 1 โดยใช้คำถามดังนี้

- กลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ สามารถจำแนกได้กี่ระดับ และมีอะไรบ้าง
- ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว

3.2.10 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

3.2.11 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยกำหนดกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ อาชญาวิทยา การศึกษา สิ่งแวดล้อม นาวิกศาสตร์ ฯลฯ

3.2.12 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่ได้รับกลุ่มละ 3 ข้อ

3.2.13 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด

3.2.14 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

3.2.15 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน ให้นักเรียนทำ

3.2.16 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน

4.2 ใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.3 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.4 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 10 หัวข้อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

กลุ่มที่ 6 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มที่ 7 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์

กลุ่มที่ 8 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 9 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

กลุ่มที่ 10 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ อาชญาวิทยา การศึกษา สิ่งแวดล้อม นาวิกศาสตร์ ฯลฯ

4.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน ใช้เวลาเรียน 2 คาบ เท่ากับเวลา 2 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลพัฒนามาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพใดควรจะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการทำงานของแต่ละอาชีพ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับได้
2. เพื่อให้นักเรียนจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพในกลุ่มสาขาวิชาแต่ละกลุ่มได้

3. สาระการเรียนรู้

ก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจศึกษาต่อเพื่อการประกอบอาชีพใดนั้น นักเรียนควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ดังต่อไปนี้

- กลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอน
- คณะที่เปิดสอนในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา
- สาขาที่เปิดสอน
- ความรู้พื้นฐาน
- บุคลิกภาพที่เหมาะสม
- ลักษณะอาชีพ
- ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

<u>คาบที่ 1</u>

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับ ความหมายของอาชีพ และประเภทของอาชีพที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว ด้วยคำถามต่อไปนี้

- อาชีพ คือ อะไร
- อาชีพแบ่งออกเป็นกี่ประเภท มีอะไรบ้าง
- บิดา มารดา ของนักเรียนประกอบอาชีพอะไร และจัดอยู่ในประเภทใด

4.1.2 ครูอธิบายประกอบการซักถาม พร้อมทั้งยกตัวอย่างการจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ ตามระดับความรู้ ความสามารถ 5 ระดับ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

4.2.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยกำหนดกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

4.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่ได้รับกลุ่มละ 3 ข้อ

4.2.5 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด

4.2.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝันในชั่วโมงนี้

<u>คาบที่ 2</u>

4.2.7 ครูทบทวนบทเรียนจากคาบที่ 1 โดยใช้คำถามดังนี้

- กลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ สามารถจำแนกได้กี่ระดับ และมีอะไรบ้าง
- ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว

4.2.8 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน

4.2.9 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยกำหนดกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ อาชญาวิทยา การศึกษา

4.2.10 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่ได้รับกลุ่มละ 3 ข้อ

4.2.11 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

4.3.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน ให้นักเรียนทำ

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน และข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน

7.2 ใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

7.3 ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

7.4 ฉลากหัวข้อรายงาน จำนวน 10 หัวข้อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

กลุ่มที่ 2 ศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์

กลุ่มที่ 3 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์

กลุ่มที่ 4 ศึกษากลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

กลุ่มที่ 5 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

กลุ่มที่ 6 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

กลุ่มที่ 7 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์

กลุ่มที่ 8 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มที่ 9 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

กลุ่มที่ 10 ศึกษากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ อาชญาวิทยา การศึกษาสิ่งแวดล้อม นาวิกศาสตร์ ฯลฯ

7.5 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน ใช้เวลาเรียน 2 คาบ เท่ากับ 2 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

<u>คาบที่ 1</u>

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครู เกี่ยวกับความหมายของอาชีพและประเภทของอาชีพ
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน
3. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้ พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยทำลงในใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่นักเรียนได้กลุ่มละ 3 ข้อ
6. ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน ในชั่วโมงนี้

<u>คาบที่ 2</u>

8. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับการจำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ
9. ให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว
10. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม พร้อมส่งตัวแทนออกมาจับฉลากหัวข้อรายงาน
11. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาลักษณะอาชีพในใบความรู้ที่ครูแจกให้ พร้อมทั้งช่วยกันสำรวจตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยทำลงในใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
12. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามจากหัวข้อรายงานที่นักเรียนได้กลุ่มละ 3 ข้อ
13. ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มอออกมารายงานหน้าห้องเรียนและเมื่อนักเรียนรายงานจบแล้วให้นักเรียนถามคำถามที่ได้เตรียมมากับเพื่อนกลุ่มอื่น ถ้ากลุ่มใดตอบไม่ได้ต้องทำกิจกรรม 1 กิจกรรม ตามที่กลุ่มรายงานกำหนด
14. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน
15. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน
16. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....
5. ..... 6. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบงาน เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันศึกษา และแสดงความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

กลุ่มสาขาวิชา.....

1. คณะที่เปิดสอนในสาขาวิชานี้
   ได้แก่.....
   .....
2. บุคลิกภาพที่เหมาะสม ได้แก่
   1. ..... 4. .....
   2. ..... 5. .....
   3. ..... 6. .....
3. ลักษณะอาชีพของกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ .....
   .....
   .....
   .....
4. ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ได้แก่
   1. ..... 6. .....
   2. ..... 7. .....
   3. ..... 8. .....
   4. ..... 9. .....
   5. .....10. .....

คำถาม

1. .....
2. .....
3. .....

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบงาน เรื่อง อาชีพ...ในฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกข้อมูลของอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุดมา 1 อาชีพ ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. อาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือ ……..
2. เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้เพราะ ……...
   ……
   ……
   ……
3. จัดอยู่ในกลุ่มสาขาวิชา ……
4. ความรู้พื้นฐานที่สำคัญ คือ
   1. ……
   2. ……
   3. ……
   4. ……
   5. ……
5. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพนี้ ได้แก่
   1. ……
   2. ……
   3. ……
   4. ……
   5. ……
6. ลักษณะอาชีพ คือ ……
   ……
   ……
   ……
   ……

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

****

ใบความรู้ เรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ประเภทของอาชีพตามระดับความสามารถ

1. ประเภทไร้ฝีมือ (unskill) ได้แก่ ผู้ไม่มีความชำนาญหรือประสบการณ์ในอาชีพ ต้องใช้แรงกายในการทำงาน เช่น กรรมกร คนงานแบกหาม ภารโรง ฯลฯ

2. ประเภทกึ่งฝีมือ (semi skill) ได้แก่ ผู้มีความรู้ความชำนาญเพียงเล็กน้อย หรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในระยะเวลาสั้นๆ ไม่เกิน 1 ½ ปี ส่วนใหญ่จบไม่เกินระดับ ม.ปลาย เช่น ลูกจ้าง หรือคนงานรับใช้ในบริษัทห้างร้าน คนเลี้ยงเด็ก ฯลฯ

3. ประเภทช่างฝีมือ (skill) ได้แก่ ผู้มีความรู้ความชำนาญในอาชีพพอสมควร พื้นฐานการศึกษาระดับ ม.ปลาย หรือ ปวช. ซึ่งใช้เวลาศึกษาตั้งแต่ 1 ½ - 3 ปี เช่น ช่างเทคนิค ช่างก่อสร้าง พนักงานพิมพ์ดีด ผู้ช่วยทันตแพทย์ ฯลฯ

4. ประเภทกึ่งวิชาชีพ (technical) ได้แก่ ผู้มีความรู้ความชำนาญในงานมากพอสมควร สามารถแนะนำหรือควบคุมงานได้ มีความรู้ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าแต่ไม่ถึงระดับปริญญาตรี เช่น เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ เสมียน ฯลฯ

5. ประเภทวิชาชีพ (professional) ได้แก่ ผู้มีความรู้ความสามารถในงานอย่างกว้างขวาง มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป เช่น นักวิชาการ แพทย์ สถาปนิก วิศวกร ครู – อาจารย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รวบรวมข้อมูลแนวทางการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งจำแนกตาม ISCED (International Standard Classification of Education)10 กลุ่มสาขาวิชาไว้ ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ด้านภาษา สังคมศึกษา และวิชาอื่นๆ ที่ตนถนัดในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นผู้ใฝ่การศึกษา มีใจรักเป็นครู รักเด็ก มีคุณธรรม มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ลักษณะอาชีพ การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนหรือบุคคล ดูแลแนะนำให้เด็กมีคุณธรรม ประเมินผลการเรียนการสอน บริหารและบริการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อจบการศึกษา ครู อาจารย์ นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา นักแนะแนว เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม บรรณารักษ์ นักจิตวิทยา นักสันทนาการ นักดนตรี เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ฯลฯ

2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะโบราณคดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ในด้านสังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถและทักษะทางภาษา รักการอ่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มั่นใจในตนเอง ละเอียดรอบคอบ มีความพากเพียร สนใจการเปลี่ยนแปลงในศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ลักษณะอาชีพ เป็นงานที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่างๆ ของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์ วิจัยเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการศึกษา นักภาษาศาสตร์ นักประพันธ์ มัคคุเทศก์ บรรณาธิการ นักโบราณคดี บรรณารักษ์ เลขานุการ ล่าม เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ฯลฯ

3. กลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะวิจิตรศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ คณะมัณฑนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะโบราณคดี คณะมนุษยศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน มีความรู้ดีในวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และดนตรี

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถและถนัดทางศิลปะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักอิสระ ไม่ชอบเลียนแบบใคร รักความสวยงามและธรรมชาติ มีความละเอียดอ่อน

ลักษณะอาชีพ เป็นงานเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์ เสนอแนวคิดด้านศิลปะ เป็นการแสดงออกเฉพาะบุคคลในด้านศิลปะแขนงต่างๆ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ช่างศิลป์ ช่างภาพ นักแต่งเพลง นักปฏิมากร จิตรกร มัณฑนากร นักออกแบบ นักวิชาการ ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ฯลฯ

4. กลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย ภาษาต่างๆ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีลักษณะผู้นำ บุคลิกภาพดี ชอบสังคม มนุษยสัมพันธ์ดี จดจำระเบียบแม่นยำ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ รักความยุติธรรม มีเหตุผล กล้าแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในตนเอง

ลักษณะอาชีพ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคล องค์กรด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆ คดีแพ่ง คดีอาญา ให้คำแนะนำปรึกษาด้านกฎหมาย

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ทนายความ นิติกร ตำรวจ นักการเมือง เจ้าหน้าที่สรรพากร ผู้พิพากษา อัยการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้สิน เจ้าหน้าที่แรงงานสัมพันธ์ ที่ปรึกษากฎหมาย ฯลฯ

5. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

5.1 กลุ่มสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ ฯลฯ

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสนใจศึกษาชีวิตมนุษย์ สังคมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีทักษะทางภาษาทั้งการเขียนและการพูด ชอบช่วยเหลือสังคม กล้าแสดงความคิดเห็น มีจิตใจดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี โอบอ้อมอารี

ลักษณะอาชีพ วางแผนสำรวจวิจัยข้อมูลต่างๆ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจการเมือง จิตวิทยาและสังคมวิทยา เผยแพร่ความรู้และข่าวสารสู่ประชาชน ศึกษาวิจัยชีวิตของมนุษย์ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรม

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ นักบริหารงานบุคคล นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปลัดอำเภอ นักการเมือง นักการทูต นักพัฒนาสังคม ฯลฯ

5.2 กลุ่มการบริหารพาณิชยการและธุรกิจ

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์-และการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ คณะสังคมศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ สถิติ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และสังคมศึกษา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นคนคล่องตัวเชิงธุรกิจ มีความสามารถในการวางแผน มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ สนใจข่าวสารและเศรษฐกิจ มีความละเอียดรอบคอบ ขยันหมั่นเพียร กล้าตัดสินใจ ฯลฯ

ลักษณะอาชีพ วางแผนดำเนินธุรกิจ ติดต่อประสานงานด้านต่างๆ ในองค์กรด้านธุรกิจ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักธุรกิจ นายธนาคาร นักวิจัยตลาด เจ้าหน้าที่การเงิน พนักงานขาย เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่การคลัง สมุห์บัญชี ฯลฯ

5.3 กลุ่มสื่อสารมวลชนและการเอกสาร

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะอักษรศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสามารถทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีทักษะในการสื่อสาร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบการสมาคม ช่างสังเกต สนใจข่าวรอบตัว

ลักษณะอาชีพ บริหารงานเอกสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสื่อต่างๆ นำเสนอข่าวสารคดี ภาพยนตร์ ละคร ผลิตงานโฆษณา

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักโฆษณา นักประชาสัมพันธ์ นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการวิทยุ – โทรทัศน์ พิธีกร นักแสดง ผู้ผลิตภาพยนตร์ ฯลฯ

6. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะทรัพยากรธรรมชาติ

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา และภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีสติปัญญาดี สนใจงานด้านวิทยาศาสตร์ ใฝ่หาความรู้กับวิทยาการใหม่ๆ เสมอ ช่างสังเกตละเอียดรอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลอง

ลักษณะอาชีพ เป็นงานวิทยาศาสตร์ ค้นคว้า ศึกษาทดลอง วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ หรือในห้องปฏิบัติการ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักวิทยาศาสตร์ นักเคมีปฏิบัติ นักวิจัย นักฟิสิกส์ นักอุตุนิยมวิทยา เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ นักนิเวศวิทยา นักธรณีวิทยา เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ ฯลฯ

7. กลุ่มสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ความรู้พื้นฐาน ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีสติปัญญาดี ใช้เหตุผลมากกว่าการจินตนาการ กล้าตัดสินใจ มีความสามารถทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความมั่นใจในตนเอง มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ไม่พิการทางร่างกาย มีจริยธรรม ใจคอหนักแน่น

ลักษณะอาชีพ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ทดลอง ตรวจวินิจฉัย ให้บริการทางการแพทย์ และวิทยาศาสตร์ บำบัดรักษาโรคภัยของมนุษย์ ตลอดจนส่งเสริมป้องกันให้บุคคลมีสุขภาพที่ดี

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา แพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร นักจิตเวช นักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่รังสีเทคนิค เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

8. กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรม

ความรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีสติปัญญาดี มีความสามารถทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะฟิสิกส์ มีทักษะทางมิติสัมพันธ์ ชอบทำงานที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ชอบประดิษฐ์ คิดค้น อดทน ละเอียดรอบคอบ มีความมั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่ม ซื่อสัตย์

ลักษณะอาชีพ เป็นงานวิทยาศาสตร์ประยุกต์เกี่ยวข้องกับการออกแบบ วางแผนควบคุมงานก่อสร้าง ซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างและอุปกรณ์ต่างๆ

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา วิศวกร ช่างเขียนแบบ ช่างเทคนิค สถาปนิกโปรแกรมเมอร์ นักออกแบบ ฯลฯ

9. กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ คณะประมง คณะเทคโนโลยีเกษตร คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะวนศาสตร์

ความรู้พื้นฐาน ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

บุคลิกภาพที่เหมาะสม รักธรรมชาติ ชอบทำงานใช้กำลัง ทำงานกลางแจ้งได้ อารมณ์เยือกเย็น รักอิสระ ชอบการผจญภัย ไม่พิถีพิถันในการใช้ชีวิต สุขภาพแข็งแรง อดทน ขยัน

ลักษณะอาชีพ ศึกษา สังเกต วิเคราะห์ วิจัย ผลิต ป้องกัน ส่งเสริม เผยแพร่ จัดการอนุรักษ์ และแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ประมง และป่าไม้

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา เกษตรกร เจ้าหน้าที่ป่าไม้ นักการประมง นักปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่เกษตรและสหกรณ์ ฯลฯ

10. กลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ อาชญาวิทยา การศึกษาสิ่งแวดล้อม สวัสดิการสังคม นาวิกศาสตร์ ฯลฯ

คณะที่เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิชานี้ ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา

ความรู้พื้นฐาน พื้นฐานแตกต่างไปตามสาขาวิชา

บุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี กล้าหาญ อดทน เสียสละ เอาใจใส่ความเปลี่ยนแปลงรอบตัว ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นให้มีความสุข

ลักษณะอาชีพ ใช้ความรู้จากสาขาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้อง

ตำแหน่งงานหรืออาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา นักกีฬา นักสังคมสงเคราะห์ พัฒนากร นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พนักงานประกันสังคมทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ฯลฯ

****

บรรณานุกรม

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2547). *หลักสูตรและแผนการสอนกิจกรรมแนะแนว ม. 2*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ชื่อกิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้จำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับได้อย่างถูกต้อง					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED และสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 10
เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ

ชื่อเรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ

ชื่อกิจกรรม ทักษะของฉัน

เทคนิค 1. กรณีตัวอย่าง 2. การอภิปราย

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ
2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “ทักษะของฉัน”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้
   - 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน
   - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ทักษะของฉัน”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
   4.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน
   4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
   4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งสนทนาซักถามเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างที่ได้ฟัง

3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

3.2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ

3.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละคนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง

3.2.5 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉัน

3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อใน แบบสำรวจทักษะของฉัน ดังนี้

- ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ มีอะไรบ้าง
- อาชีพที่นักเรียนถนัดมากที่สุด 3 อันดับ
- การวางแผนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนมีความถนัด ควรทำอย่างไร

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉัน

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน

4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน ใช้เวลาเรียน
1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกการศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องทราบถึงทักษะพื้นฐานของตนเองในด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเดินทางไปสู่เป้าหมายในอาชีพของตนเองได้อย่างถูกต้องและประสบความสำเร็จ

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ
2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

ทักษะ หมายถึง ความสามารถ หรือความมีฝีมือ หรือความคล่องแคล่วในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการทำงานหรือการประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามปกติคนเราย่อมมีทักษะหรือความสามารถในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการมีประสบการณ์ในการทำสิ่งนั้นๆ ด้วยความขยันหมั่นเพียร และมานะอดทนอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้การตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคตก็ดี หรือการตัดสินใจเลือกทางศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพในอนาคตก็ดี ถ้านักเรียนได้พิจารณาถึงทักษะพื้นฐานของตนในด้านต่างๆ บ้างแล้ว ก็จะช่วยให้การเดินทางไปสู่เป้าหมายอาชีพเป็นไปด้วยดี และประสบความสำเร็จในที่สุด

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งสนทนาซักถาม ดังนี้

- จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง นักเรียนคิดว่าใครจะประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่ากัน เพราะเหตุใด

- ถ้านักเรียนเป็น วรชิต นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
- การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนเองไม่มีทักษะหรือความถนัด จะเกิดผลเสียอย่างไร
- การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสิ่งที่ตนเองมีทักษะหรือมีความถนัด จะเกิดผลดีอย่างไร

4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ

4.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละคนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง

4.2.3 ครูให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉัน

4.2.4 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อในแบบสำรวจทักษะของฉัน ดังนี้

- ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ มีอะไรบ้าง
- อาชีพที่นักเรียนถนัดมากที่สุด 3 อันดับ
- การวางแผนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนมีความถนัด ควรทำอย่างไร

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉัน

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน

5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทักษะของฉัน

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจทักษะของฉัน

7.2 กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ โดยใช้กิจกรรม ทักษะของฉัน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
2. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง
3. ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำว่า ทักษะ
4. ให้นักเรียนบอกทักษะหรือความสามารถของตนเองมาคนละ 1 อย่าง
5. ให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉัน
6. ให้นักเรียนออกมาสรุปความคิดตามหัวข้อใน แบบสำรวจทักษะของฉัน
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทักษะของฉัน
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทักษะของฉัน

กรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง

วรชิต และ ชญานิต เป็นพี่น้องฝาแฝดกัน ทั้งสองคนกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสองคนมีผลการเรียนอยู่ในระดับที่ดีมาก วรชิตอยากเป็นสัตวแพทย์ เขาจึงใช้เวลาหลังเลิกเรียนไปเป็นผู้ช่วยสัตวแพทย์ โดยได้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 100 บาท และในอนาคตเขาฝันว่าจะต้องมีคลินิกสัตวแพทย์เป็นของตนเอง ส่วนชญานิตนั้นอยากเป็นแอร์โฮสเตรส เพราะเธอชอบวิชาภาษาอังกฤษ และเรียนได้เกรด 4 ในวิชานี้มาโดยตลอด

วันหนึ่งครูแนะแนวได้นำแบบสำรวจทักษะทางอาชีพมาให้นักเรียนทำ ผลของการทำแบบสำรวจทักษะทางอาชีพของวรชิตและชญานิตนั้นตรงกับอาชีพที่ทั้งสองคนสนใจพอดี ดังนั้นวรชิตจึงมีความตั้งใจว่าจะเลือกเรียนสายวิทย์ – คณิต ในช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ส่วนชญานิตนั้นจะเลือกเรียนในสายศิลป์ – ภาษา เพราะการเป็นแอร์นั้นจะต้องเก่งภาษา แต่พ่อแม่ของทั้งสองคนมีอาชีพค้าขาย และมีกิจการอู่ซ่อมรถจึงอยากให้ลูกทั้งสองสืบทอดกิจการของตนเองต่อไป จึงขอให้ลูกเรียนสายอาชีพ โดยขอให้วรชิตเรียนต่อทางด้านช่างยนต์ ส่วนชญานิตนั้นให้เรียนทางด้านพาณิชยกรรม วรชิตยอมทำตามที่พ่อแม่ขอร้องทั้งๆ ที่เขาไม่มีความถนัดทางด้านนี้เลย ส่วน ชญานิตนั้นเธอคิดว่าถ้าเธอฝืนใจเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่มีความถนัดแล้วจะทำให้เรียนไม่จบและไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพเท่าที่ควร ดังนั้นเธอจึงยืนยันที่จะเรียนในสิ่งที่ตนเองมีความสามารถและความถนัดต่อไป

วันเวลาผ่านไป วรชิตมีผลการเรียนที่แย่ลงเรื่อยๆ ซึ่งตรงข้ามกับชญานิตที่มีผลการเรียนที่ดีมาก และสามารถสอบเข้าเรียนต่อในคณะอักษรศาสตร์ตามที่ตนเองตั้งใจไว้ได้ และเมื่อเรียนจบเธอก็สามารถสอบเป็นแอร์โฮสเตรสได้ ส่วนวรชิตนั้นเมื่อเรียนจบเขาก็มาดูแลกิจการอู่ซ่อมรถแทนบิดา แต่เขาก็ทำได้ไม่ดีนัก จึงทำให้ลูกค้าที่อู่ลดลงเรื่อยๆ จนต้องปิดกิจการไปในที่สุด

คำถาม

1. จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง สองพี่น้อง นักเรียนคิดว่าใครจะประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่ากัน เพราะเหตุใด
2. ถ้านักเรียนเป็น วรชิต นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
3. การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนเองไม่มีทักษะหรือความถนัด จะเกิดผลเสียอย่างไร
4. การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสิ่งที่ตนเองมีทักษะหรือมีความถนัด จะเกิดผลดีอย่างไร

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงานประกอบกิจกรรม แบบสำรวจทักษะของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำแบบสำรวจทักษะของฉัน ซึ่งมี 6 ประเภท หรือ 6 ชุด โดยการพิจารณาดูว่านักเรียนมีทักษะแต่ละข้ออยู่ในระดับใด จากมากไปหาน้อย คือ 3-2-1-0 โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับคะแนนที่ให้ไว้ เมื่อทำเสร็จแต่ละชุดให้รวมคะแนนไว้ในแต่ละช่อง และรวมคะแนนทั้ง 4 ช่องไว้ในตอนท้ายทุกชุดด้วย

ทักษะชุดที่ 1

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	เตรียมส่วนผสม ก่อสร้าง รวบรวมวัสดุ จัดตั้งเครื่องมือ				
2	ยก แบก ลาก ตั้ง หรือเคลื่อนย้ายวัสดุและสิ่งของต่างๆ				
3	ถัก ทอ ทำให้เป็นรูปร่าง ปั้น สาน เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เช่น เครื่องทอผ้า				
4	ดูแลงานที่ต้องใช้เครื่องมือขนาดใหญ่ เช่น เครื่องจักร เครื่องยนต์				
5	ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องยนต์ให้คงสภาพดี แก้ ซ่อมเครื่องมือง่ายๆ ได้				
6	สามารถเคลื่อนไหวร่างกาย และกล้ามเนื้อได้อย่างคล่องแคล่ว				
7	เล่นกีฬา กรีฑา แข่งขันกีฬาและกรีฑาประเภทต่างๆ ได้				
8	ปลูกต้นไม้ ทำสวน ตกแต่งบริเวณด้วยต้นไม้ ทำสนามหญ้าได้สวยงาม				
9	เลี้ยงสัตว์ต่างๆ ทำฟาร์ม ทำสวน ทำไร่ ทำนาได้				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางช่าง ได้แก่ อาชีพประเภทช่างทุกชนิด นักเทคนิค วิศวกร นักสำรวจ ช่างไฟฟ้า นักส่งเสริมการเกษตร ครูอุตสาหกรรม โฟร์แมน ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 1 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

……

……

……

ทักษะชุดที่ 2

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	วิเคราะห์ ตรวจสอบ จำแนกออกเป็นส่วนๆ ค้นหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล				
2	สังเกต สำรวจอย่างรอบคอบ เข้าใจรายละเอียดและส่วนประกอบของเครื่องมือ				
3	รวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ หาทางป้องกันปัญหา				
4	รวบรวม จัดเป็นกลุ่ม เสนอรายงาน ดำเนินการ รายงานจากข้อมูลที่ได้				
5	ศึกษาและสังเกตโครงสร้างการทำงาน เปรียบเทียบลักษณะของบุคคลและสิ่งของ				
6	ประเมินผลโดยการวัดและตัดสินใจเอง ทักษะในการทดสอบ				
7	มีความเป็นระเบียบ ทำตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ				
8	นำเอาข้อมูลที่วิจัยแล้วมารวบรวม ค้นพบกฎและข้อมูลใหม่ๆ แปลความหมายสิ่งวิจัยได้				
9	สำรวจ ตรวจ วิจัย ค้นคว้าเพื่อก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางการสำรวจ ค้นคว้า วิเคราะห์ ได้แก่ อาชีพประเภทนักลงทุน นักคณิตศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักการตลาด นักสถิติ แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ทันตแพทย์ นักวิจัย นักชีววิทยา นักเทคนิคการแพทย์ นักคอมพิวเตอร์ นักจิตวิทยา นักเคมี นักบิน นักรังสีเทคนิค นักกายภาพบำบัด ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 2 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 3

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำเอาความคิดใหม่ๆ มาใช้ มีจินตนาการ				
2	ประดิษฐ์ ทดลองวิธีใหม่ๆ จัดโครงการใหม่ๆ แสดงความคิดริเริ่มและนำมาปฏิบัติ				
3	ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง นำความคิดทางนามธรรมมาทำให้เป็นรูปร่างขึ้น				
4	นำเอาความคิดใหม่ๆ มาใช้ รู้ถึงความสัมพันธ์ของวัตถุและมิติต่างๆ				
5	ชักจูงให้เกิดความรู้สึกโดยไม่ใช้คำพูด แสดงออกโดยใช้สัญลักษณ์หรือท่าทาง				
6	ออกแบบเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย ใช้สีต่างๆ วาด ถ่ายภาพ				

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
7	ประดิษฐ์สิ่งของหรือวัตถุออกแสดง ปั้น แกะสลัก และตกแต่ง				
8	เรียบเรียงถ้อยคำให้สละสลวย คล้องจอง เรียบเรียงเสียงประสาน				
9	เล่นดนตรี ฟังแล้วรู้ว่าจังหวะดี ไม่ดี มีหัวทางดนตรี				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางศิลปะ ได้แก่ อาชีพประเภทศิลปะทุกชนิด นักภาษาศาสตร์ หรือ อักษรศาสตร์ ครู-อาจารย์ นักปรัชญา นักประพันธ์ นักโฆษณา นักข่าว นักแสดง สถาปนิก จิตรกร ปฏิมากร นักดนตรี นักแต่งเพลง นักประชาสัมพันธ์ ช่างภาพ นักหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 3 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

<u>ทักษะชุดที่ 4</u>

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	กระตุ้นให้คนรู้จักตนเอง ให้คำแนะนำผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น และช่วยเหลือผู้อื่น				
2	แลกเปลี่ยนความคิด ให้ความรู้แก่ชุมชน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี				
3	สอนและฝึกอบรมผู้อื่น อธิบายให้เข้าใจและถ่ายทอดความรู้				
4	สั่งงาน ควบคุมดูแลกลุ่มให้ดำเนินไปตามเป้าหมาย				
5	ทำให้ผู้อื่นสนุกสนาน ให้ความบันเทิง ทำให้เกิดบรรยากาศตลกขบขัน				
6	โน้มน้าวจิตใจผู้อื่น นำเสนอข้อมูล หรือเป็นผู้ให้ข่าว				
7	สื่อสาร พูดคุย เกี่ยวข้องกับผู้อื่นทางคำพูด ให้คำแนะนำ เปรียบเทียบ แปลข้อมูล				
8	ช่วยเหลือ รับใช้ผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความยุติธรรม ฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ				
9	จัดการดูแลรักษาบ้าน ครอบครัว เอาใจใส่ต่อกิจกรรมต่างๆ ทั้งในบ้านและในสังคม				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางด้านสังคม ได้แก่ อาชีพประเภทครู นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักแนะแนว พัฒนากร พิธีกร นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ ช่างเสริมสวย บรรณารักษ์ ทนายความ นักประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 4 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

<u>ทักษะชุดที่ 5</u>

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	ส่งเสริม ต่อรอง ประนีประนอมด้านความคิดหลากหลาย พูดให้คนเชื่อฟังแล้วคล้อยตาม				
2	สร้างความไว้วางใจเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำงานเพื่อประสานความขัดแย้ง				
3	ให้ความบันเทิงแก่ผู้อื่นด้วยความสามารถพิเศษของตน เช่น เล่นดนตรี พูดต่อหน้าชุมชน				
4	มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในด้านความคิดเห็น สามารถยุติข้อโต้แย้งได้				
5	ตัดสินใจแก้ปัญหาในภาวะตึงเครียด กล้าปลดคนงาน และยุติโครงการเมื่อถึงคราวจำเป็น				
6	ต่อเติม วางแผนโครงการ ประเมินผลจุดมุ่งหมาย และสร้างผลผลิตให้แก่กลุ่ม				
7	ควบคุมดูแลบุคคลให้ทำงานในกลุ่ม สามารถจัดการด้านบุคลากร กระบวนการทำงานและพัสดุ				
8	ร่วมมือทำกิจกรรม แต่งตั้งบุคคลและจัดแบ่งหน้าที่ จัดกำหนดการต่างๆ				
9	มั่นใจตนเอง กระตือรือร้นในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น และอยากทำงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 5 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางด้านธุรกิจหรือการจัดการ ได้แก่ อาชีพประเภทธุรกิจการค้า เช่น นักบริหารธุรกิจ ผู้จัดการ พนักงานธนาคาร นักบัญชี พนักงานขาย เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่การตลาด ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 5 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ทักษะชุดที่ 6

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	ทำงานตามคำสั่งหรือคำชี้แจงได้ดี นำกฎเกณฑ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเคร่งครัด				
2	ทำหน้าที่ธุรการได้เรียบร้อย เช่น พิมพ์ดีด ถ่ายเอกสาร จัดจำแนกหมวดหมู่				
3	กำหนดตารางเวลาในการทำงาน รับผิดชอบงานหลากหลายในเวลาเดียวกัน				
4	รอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนกับสิ่งปลีกย่อย ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้อยู่ในภาวะกดดัน				
5	รวบรวมใช้ข้อมูลที่มีอยู่ รู้วิธีกรอกข้อมูล และสร้างระบบรวบรวมข้อมูล				
6	จดจำได้แม่นยำโดยเฉพาะด้านตัวเลข สถิติ สามารถในการนับ คำนวณและทำงานกับตัวเลขจำนวนมากๆ				
7	บันทึกรายการรับจ่ายอย่างถูกต้อง วางแผนการจัดการค่าใช้จ่ายของโครงการได้				
8	มีหน้าที่ลงรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย สามารถวิเคราะห์งบประมาณต่างๆ				
9	สามารถให้เหตุผลและแก้ปัญหา เข้าใจเกี่ยวกับตัวเลข และการจัดการกับตัวเลขในรูปแบบต่างๆ				
	รวมคะแนนแต่ละช่อง				
	รวมคะแนนทั้ง 4 ช่อง				

<u>คำชี้แจง</u> ทักษะชุดที่ 6 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางด้านการควบคุมดูแลรักษาและการปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ อาชีพประเภทผู้ควบคุมเครื่องจักร ผู้ช่วยเลขานุการ พนักงานสมุห์บัญชี พนักงานพิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่ธุรการ พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ช่วยงานวิจัย ฯลฯ

<u>ข้อคิดเห็นของนักเรียน</u> ทักษะชุดที่ 6 ตรงกับทักษะพื้นฐานของนักเรียนหรือไม่เพียงใด และนักเรียนมีความสนใจในอาชีพใดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

เมื่อทำแบบสำรวจเสร็จทั้ง 6 ชุดแล้ว ให้นักเรียนพิจารณาดูว่า ชุดใดได้คะแนนสูงสุดเป็น 3 อันดับแรก

อันดับ 1 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

อันดับ 2 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

อันดับ 3 ทักษะชุดที่.....ได้.....คะแนน

สรุปความคิดเห็นของนักเรียน

1. ทักษะสำคัญๆ ที่นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ ได้แก่
    1. .....
    2. .....
    3. .....
    4. .....
    5. .....
    6. .....
2. อาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 3 อันดับ คือ
    1. .....
    2. .....
    3. .....
3. นักเรียนคิดวางแผนที่จะปฏิบัติตนเพื่อไปสู่อาชีพที่นักเรียนสนใจ ดังต่อไปนี้
    1. .....
    2. .....
    3. .....
    4. .....
    5. .....

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การสำรวจทักษะทางอาชีพ ชื่อกิจกรรม ทักษะของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสำรวจทักษะทางอาชีพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม ทักษะของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะของตนเอง					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 11
เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

ชื่อเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

ชื่อกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

เทคนิค การอภิปราย

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของบุคลิกภาพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าอาชีพใดสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “บุคลิกภาพไขอาชีพ”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “บุคลิกภาพไขอาชีพ”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

4.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

3.2.2 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

3.2.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง

3.2.4 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและสรุปให้นักเรียนเห็นว่าบุคลิกภาพจะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

3.2.5 ครูแจกใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนทำ

3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามผลจากการทำแบบสำรวจบุคลิกภาพว่านักเรียนมีบุคลิกภาพประเภทใด

3.2.7 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.8 ครูสุ่มถามนักเรียนว่าบุคลิกภาพของนักเรียน มีความสอดคล้องกับอาชีพใด

3.2.9 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

4.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การที่จะรู้ว่าตนเองมีบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยเฉพาะตนเป็นเช่นใด ควรจะมีการสำรวจบุคลิกภาพ หรือลักษณะนิสัยในการทำกิจกรรมต่างๆ ก่อน เมื่อสรุปบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยโดยส่วนรวมได้แล้วก็นำไปเปรียบเทียบดูว่าบุคลิกภาพเช่นนี้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพใด

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของบุคลิกภาพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าอาชีพใดสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่สามารถมองเห็นและสังเกตได้ ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางอนาคตของการศึกษา และการประกอบอาชีพของบุคคลนั้นๆ เพราะในการศึกษาต่อสาขาวิชาต่างๆ ส่วนใหญ่ลักษณะของวิชาจะบอกถึงลักษณะวิชาชีพนั้นๆ ไปด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิชาการหรือวิชาชีพดังกล่าวสามารถกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาได้ว่าควรมีบุคลิกภาพอย่างไร จึงจะศึกษาและประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.1.2 ครูให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

4.1.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของบุคลิกภาพและสรุปให้นักเรียนเห็นว่าบุคลิกภาพจะสัมพันธ์สอดคล้องกับการเลือกการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนทำ

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนถามผลจากการทำแบบสำรวจบุคลิกภาพว่านักเรียนมีบุคลิกภาพประเภทใด

4.2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.2.5 ครูสุ่มถามนักเรียนว่าบุคลิกภาพของนักเรียน มีความสอดคล้องกับอาชีพใด

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรมบุคลิกภาพไขอาชีพ

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.2 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

5.3 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

7.2 ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ โดยใช้กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด โดยให้นักเรียนที่เกิดวันเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร โดยทำลงในใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลการทำใบงานให้เพื่อนๆ ฟัง
4. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ
5. ให้นักเรียนคิดคะแนนจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ พร้อมทั้งเรียงลำดับจากคะแนนมากไปหาคะแนนน้อย โดยเขียนคำตอบลงใน แบบสำรวจบุคลิกภาพ
6. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ
7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....
5. ..... 6. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง บุคลิกภาพกับวันเกิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าคนที่เกิดในวันเดียวกันมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร

บุคลิกภาพของคนที่เกิดวัน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง แบบสำรวจบุคลิกภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจตนเองเกี่ยวกับความชอบ (ความสนใจ) หรือสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ตามรายการที่ปรากฏ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ***ใช่*** หรือ ***ไม่ใช่*** ช่องใดช่องหนึ่งของกิจกรรมในแต่ละหัวข้อ

1. บุคลิกภาพประเภท Realistic (R)

(บุคลิกภาพประเภทเอาจริงเอาจัง)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
1.1 ชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมและการใช้งานเครื่องยนต์กลไก เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ	……	……..
1.2 ชอบแก้ไข ซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ทั้งไม้และโลหะ	……	……..
1.3 ชอบงานทางด้านช่าง	……	……..
1.4 มีความรู้ทางคณิตศาสตร์	……	……..
1.5 ชอบกิจกรรมกลางแจ้ง	……	……..
1.6 ชอบงานประเภทที่ใช้กำลังกาย	……	……..
1.7 ชอบการเคลื่อนไหวและใช้ทักษะ	……	……..
1.8 ชอบงานประเภทที่มองเห็นปัญหาที่จะแก้ไขได้ชัดเจน	……	……..
1.9 ไม่ชอบกิจกรรมหรืองานที่ต้องใช้การอธิบาย	……	……..
1.10 ขาดทักษะทางสังคม หลีกเลี่ยงงานที่ต้องใช้การสมาคม	……	……..
รวมคะแนน	**……**	

2. บุคลิกภาพประเภท Investigative (I)

(บุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดเชิงวิชาการ)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
2.1 ชอบการวิเคราะห์ การประเมิน	……	……..
2.2 มีความอยากรู้อยากเห็น	……	……..
2.3 ชอบคิดค้น ยึดระเบียบกฎเกณฑ์	……	……..
2.4 ชอบอ่านหนังสือประเภทวิทยาศาสตร์	……	……..
2.5 ชอบทำงานในห้องทดลอง	……	……..
2.6 ชอบศึกษาวิจัยโครงการทางวิทยาศาสตร์	……	……..
2.7 ชอบแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	……	……..

2.8 ชอบทำงานในห้องปฏิบัติการทางเคมี	.....	.....
2.9 ชอบทำงานที่เกี่ยวข้องกับร่างกายมนุษย์และสัตว์	.....	.....
2.10 ชอบทำงานที่ต้องใช้เครื่องมือทางด้านเทคนิคต่างๆ เข้าช่วย	.....	.....
รวมคะแนน	**.....**	

3. บุคลิกภาพประเภท Artistic (A)

(บุคลิกภาพประเภทศิลปะ)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
3.1 ชอบแสดงออกไม่ชอบคล้อยตามผู้อื่น	.....	.....
3.2 ชอบริเริ่ม ไม่เอาอย่างใคร ทำงานอย่างอิสระ	.....	.....
3.3 ไม่ชอบสัมพันธ์ส่วนตัวโดยตรงกับใคร	.....	.....
3.4 ชอบคิดค้นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และแสดงออกทางศิลปกรรม	.....	.....
3.5 มีความสามารถทางดนตรี ชอบฟังเพลง	.....	.....
3.6 ชอบอ่านหนังสือประเภทแสดงความรู้สึกและสามารถสื่อความหมายได้	.....	.....
3.7 ชอบดูละครหรือภาพยนตร์	.....	.....
3.8 มีความสามารถในการวาดภาพ งานปั้น ได้ใกล้เคียงของจริง	.....	.....
3.9 เขียนหนังสือและแต่งกลอนได้	.....	.....
3.10 ไม่มีทักษะเกี่ยวกับงานทางสำนักงาน	.....	.....
รวมคะแนน	**.....**	

4. บุคลิกภาพประเภท Social (S)

(บุคลิกภาพประเภทชอบการคบหาสมาคม)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
4.1 ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ชอบให้ใครมาสั่ง	.....	.....
4.2 ชอบให้ความรู้โดยการพูดอธิบาย หรือการเขียน	.....	.....
4.3 ชอบพบปะสังสรรค์กับเพื่อนใหม่	.....	.....
4.4 ชอบดูกีฬา	.....	.....
4.5 ชอบร่วมกิจกรรมบันเทิง	.....	.....
4.6 ชอบเป็นสมาชิกขององค์กรหรือศูนย์	.....	.....
4.7 ชอบดูแลเด็กๆ และชอบดูแลรักษาพยาบาลผู้อื่น	.....	.....
4.8 มีความสามารถในการพูด มีทักษะในการติดต่อกับผู้อื่น	.....	.....
4.9 สามารถทำงานร่วมกับบุคคลที่มีอายุสูงกว่าได้ดี	.....	.....
4.10 ทำงานให้กับชุมชนด้วยความสมัครใจ ชอบทำงานกับคนหมู่มาก	.....	.....
รวมคะแนน	**.....**	

5. บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E)

(บุคลิกภาพประเภทกล้าคิดกล้าทำ)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
5.1 ชอบกิจกรรมที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ชอบควบคุมผู้อื่น	……	……..
5.2 ชอบใช้ทักษะทางการพูด ชอบการอธิบายให้ความรู้	……	……..
5.3 ชอบเป็นผู้นำกลุ่มในการทำกิจกรรม	……	……..
5.4 ชอบชักนำผู้อื่นให้คล้อยตาม	……	……..
5.5 ชอบดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุเป้าประสงค์	……	……..
5.6 ชอบชอบถกเถียงปัญหาการเมือง	……	……..
5.7 ชอบอภิปราย พูดจาตรงไปตรงมา	……	……..
5.8 ชอบริเริ่มและดำเนินธุรกิจส่วนตัว	……	……..
5.9 ชอบกิจกรรมชนิดที่ดำเนินการเป็นกลุ่มหรือองค์กร	……	……..
5.10 ชอบพบปะบุคคลสำคัญ	……	……..
รวมคะแนน	**……..**	

6. บุคลิกภาพประเภท Conventional (C)

(บุคลิกภาพประเภทยึดระเบียบแบบแผน)	**ใช่**	**ไม่ใช่**
6.1 ชอบทำงานเกี่ยวกับตัวเลขและการนับจำนวน	……	……..
6.2 ชอบเป็นผู้ใต้บังคับบัญชามากกว่าการเป็นผู้นำ	……	……..
6.3 พอใจที่จะคล้อยตามหรือเชื่อฟังผู้อื่น	……	……..
6.4 หลีกเลี่ยงการโต้แย้งหรือไม่ชอบถกเถียงปัญหากับผู้อื่น	……	……..
6.5 ชอบจัดเก็บบันทึกหรือจำลองแบบอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ	……	……..
6.6 ไม่ชอบงานที่ใช้ทักษะทางกาย	……	……..
6.7 มีความสามารถในการใช้เครื่องใช้ในสำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์	……	……..
6.8 ชอบจัดระเบียบงานให้เป็นหมวดหมู่	……	……..
6.9 ใช้วิชาคณิตศาสตร์ทางธุรกิจได้	……	……..
6.10 ทำบัญชีรับจ่าย เก็บประวัติ ข้อมูล ได้เรียบร้อย	……	……..
รวมคะแนน	**……..**	

เมื่อนักเรียนสำรวจความชอบ (ความสนใจ) หรือความสามารถในกิจกรรมต่างๆ ตามรายการที่ปรากฏแล้ว ในขั้นต่อไปให้นักเรียนตรวจสอบกิจกรรมในแต่ละบุคลิกภาพที่ตอบว่า ***ใช่*** ให้ 1

คะแนน ตอบ ***ไม่ใช่*** ไม่มีคะแนน

1. บุคลิกภาพประเภท Realistic (R) ได้ …… คะแนน

2. บุคลิกภาพประเภท Investigative (I) ได้ ..... คะแนน
3. บุคลิกภาพประเภท Artistic (A) ได้ ..... คะแนน
4. บุคลิกภาพประเภท Social (S) ได้ ..... คะแนน
5. บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E) ได้ ..... คะแนน
6. บุคลิกภาพประเภท Conventional (C) ได้ ..... คะแนน

ในบุคคลแต่ละคนจะมีบุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะได้หลายลักษณะ แต่จะมีลักษณะที่โดดเด่นประมาณ 2 – 3 ลักษณะ

จากการสำรวจบุคลิกภาพจากแบบสำรวจ ข้าพเจ้ามีบุคลิกภาพเรียงลำดับดังนี้

อันดับที่ 1 บุคลิกภาพประเภท.....

อันดับที่ 2 บุคลิกภาพประเภท.....

อันดับที่ 3 บุคลิกภาพประเภท.....

บุคลิกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลแต่ละคน จะเหมาะสมกับงานหรืออาชีพบางอาชีพเท่านั้น

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพประเภท Realistic (R) บุคลิกภาพประเภทเอาจริงเอาจัง

ลักษณะนิสัย

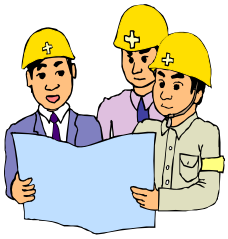

เก็บตัว ไม่ชอบสังคม เปิดเผย จริงจัง มุ่งมั่น ไม่ค่อยมีอารมณ์สุนทรีย์ อดทน จิตใจมั่นคงซื่อสัตย์ ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ มีลักษณะความเป็นชาย ประหยัด มัธยัสถ์ ไม่ชอบคิดมาก มีความพยายาม

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เป็นอาชีพในกลุ่มช่าง เช่น วิศวกรเครื่องกล วิศวกรเหมืองแร่ วิศวกรโยธา พนักงานป่าไม้ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมเครื่องบิน ครูอุตสาหกรรมศิลป์ ช่างไม้ ช่างตัดเสื้อผ้า นักเดินเรือ ผู้ช่วยทันตแพทย์ ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Investigative (I) บุคลิกภาพประเภทใช้ความคิดเชิงวิชาการ

ลักษณะนิสัย

ชอบวิเคราะห์ อยากรู้อยากเห็น มีความอดทน ชอบไตร่ตรองหาเหตุผล ช่างสังเกต อดทน ระมัดระวังตัว เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ไม่ชอบพึ่งพา ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ชอบทำงานที่สลับซับซ้อน ชอบการทดลอง

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เป็นอาชีพในกลุ่มวิทยาศาสตร์ และนักวิชาการต่างๆ เช่น แพทย์ เภสัชกร นักเคมี นักวิทยาศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักจิตวิทยา นักดาราศาสตร์ นักวิจัย จิตแพทย์ สัตวแพทย์ นักธรณีวิทยา นักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ นักนิเวศน์วิทยา นักวิเคราะห์ระบบคอมพิวเตอร์ นักฟิสิกส์ นักอุตุนิยมวิทยา ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Artistic (A) บุคลิกภาพประเภทศิลปะ

ลักษณะนิสัย

ชอบอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์อ่อนไหว มีความเป็นตัวของตัวเองมักจะทำสิ่งต่างๆ ตามที่ใจปรารถนา มีอารมณ์สุนทรีย์ ช่างคิด รักสวยงาม ช่างจินตนาการ ไม่ชอบอยู่ในกฎระเบียบ ไม่ชอบเลียนแบบ ชอบคิดหรือทำกิจกรรมต่างๆ ตามลำพัง ชอบแสดงออกอย่างเปิดเผย

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

ผู้กำกับการแสดง ผู้สื่อข่าว นักดนตรี นักแสดง ประชาสัมพันธ์ จิตรกร สถาปนิก นักโฆษณา นักเขียน นักจัดรายการวิทยุ มัณฑนากร นักแต่งเพลง นักถ่ายภาพ นักแปล นักหนังสือพิมพ์ ครูสอนการละคร ครูสอนนาฏศิลป์ นักออกแบบแฟชั่น ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Social (S) บุคลิกภาพประเภทชอบการคบหาสมาคม

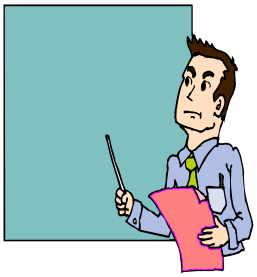

ลักษณะนิสัย

มีความเป็นมิตร ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบให้ความรู้หรือแนะนำผู้อื่น ชอบเข้าสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ชอบอยู่กับคนหมู่มาก

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

นักสังคมสงเคราะห์ นักแนะแนว ครู – อาจารย์ นักรัฐศาสตร์ พัฒนากร พยาบาล เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล มัคคุเทศก์ นักประชาสัมพันธ์ พนักงานโรงแรม นักปกครอง ล่าม บรรณารักษ์ นักจัดรายการ ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Enterprising (E) บุคลิกภาพประเภทกล้าคิดกล้าทำ

ลักษณะนิสัย

มีความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าโต้แย้ง กล้าคิด กล้าทำ กระตือรือร้น ชอบเสี่ยง ชอบผจญภัย มีความเป็นอิสระ ชอบแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ มองการณ์ไกล ชอบใช้อำนาจ ชอบมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น คล่องแคล่ว ชอบเป็นจุดเด่น ชอบความสะดวกสบาย

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

นายธนาคาร นักธุรกิจ ผู้พิพากษา ทนายความ นักการเมือง ผู้บริหาร ผู้ขายประกัน ฯลฯ

บุคลิกภาพประเภท Conventional (C) บุคลิกภาพประเภทยึดระเบียบแบบแผน

ลักษณะนิสัย

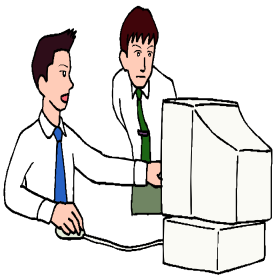

มีความรับผิดชอบ พากเพียร อดทน ชอบทำตามกฎระเบียบ ชอบเก็บความรู้สึก เป็นผู้ตามที่ดี เจ้าระเบียบ ไม่ชอบคิดอะไรที่ซับซ้อน ละเอียดถี่ถ้วน ชอบงานในสำนักงาน

อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ

เลขานุการ นักบัญชี เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ธุรการ เสมียน พนักงานตรวจสอบบัญชี พนักงานโต้ตอบจดหมาย นักวิเคราะห์สถิติ พนักงานควบคุมสินค้าในสต๊อก พนักงานพิสูจน์อักษร พนักงานในสำนักงาน พนักงานขาย เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล ฯลฯ

บรรณานุกรม

ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ. (2545). *การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรคุณ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

บรรเทิง ชลช่วยชีพ. (2543). *กิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การสำรวจบุคลิกภาพ ชื่อกิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจบุคลิกภาพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้สามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ในบุคลิกภาพของตนเอง					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 12
เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

ชื่อเรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

ชื่อกิจกรรม จะไปทางไหนดี

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้
2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “จะไปทางไหนดี”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “จะไปทางไหนดี”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี

4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม จะไปทางไหนดี

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม จะไปทางไหนดี

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม จะไปทางไหนดี ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสุ่มถามนักเรียนว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพอะไรบ้าง และเพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้

3.2.2 ครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

3.2.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละอาชีพบนกระดานนั้นควรศึกษาต่อทางด้านใด

3.2.4 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

3.2.5 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี เป็นเวลา 10 นาที

3.2.6 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่องจะไปทางไหนดี ให้เพื่อนฟัง

3.2.7 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสายการเรียนที่นักเรียนเลือก พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกข้อดีของสายการเรียนที่ตนเองเลือก

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม จะไปทางไหนดี

3.2.9 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี

4.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม จะไปทางไหนดี ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

ก่อนที่จะตัดสินใจในการวางแผนชีวิตด้านการศึกษาต่อนั้น นักเรียนควรมีโลกทัศน์อันกว้างไกล นั่นคือต้องรู้จักโลกกว้างทางการศึกษา ซึ่งครอบคลุมวิชาการหรือวิทยาการมากมายหลายระดับและหลายประเภท ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงในระดับสูงสุดทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนและในขณะเดียวกันวิทยาการต่างๆ ดังกล่าวนี้ก็เป็นหนทางที่จะนำไปสู่โลกกว้างทางอาชีพซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด ฉะนั้นการทราบข้อมูลหรือข้อสนเทศต่างๆ ในโลกว้างดังกล่าวนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำมาใช้ประกอบในการพิจารณาตัดสินใจเลือกทางศึกษาและอาชีพในอนาคตของตน เพื่อให้สอดคล้องกับสติปัญญา ความถนัด ความสามารถและบุคลิกภาพของตนต่อไป

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้
2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนการศึกษาต่อของตนเองได้

3. สาระการเรียนรู้

นักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แนวทางการศึกษาต่อที่นักเรียนควรทราบ ได้แก่ การศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสุ่มถามนักเรียนว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพอะไรบ้าง และเพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้

4.1.2 ครูจดคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละอาชีพบนกระดานนั้นควรศึกษาต่อทางด้านใด

4.2.2 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

4.2.3 ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี

4.2.4 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี ให้เพื่อนฟัง

4.2.5 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ตามสายการเรียนที่นักเรียนเลือก พร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกข้อดีของสายการเรียนที่ตนเองเลือก

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมจะไปทางไหนดี

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดที่ได้รับจากการทำกิจกรรม จะไปทางไหนดี

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี

7.2 ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3

7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้กิจกรรม จะไปทางไหนดี ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละอาชีพบนกระดานนั้น ควรศึกษาต่อทางด้านใด
3. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3
4. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี เป็นเวลา 10 นาที
5. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง จะไปทางไหนดี ให้เพื่อนฟัง
6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ตามสายการเรียนที่นักเรียนเลือกพร้อมทั้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกข้อดีของสายการเรียนที่ตนเองเลือก
7. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม จะไปทางไหนดี
8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม จะไปทางไหนดี

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงานประกอบกิจกรรม จะไปทางไหนดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียน

1. อาชีพที่นักเรียนสนใจ คือ ……...
2. เพราะเหตุใดจึงสนใจอาชีพนี้ ……
……...
3. สายการเรียนที่ต้องศึกษาต่อ คือ……...
4. สถานที่ที่ต้องการศึกษาต่อเมื่อจบชั้น ม. 3 คือ (ระบุชื่อโรงเรียน) ……
……...
5. ความตั้งใจเกี่ยวกับการศึกษาขั้นสูงสุด คือ ……
……...
6. อุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น คือ ……
……...
……..
……..
7. แนวทางแก้ไขอุปสรรค คือ ……...
……..
……..
……..

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบ ม.3

จบ ม. 3

1. ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4 – ม.6)

หลักสูตร 3 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศกว่า 3,000 แห่ง ซึ่งสังกัดอยู่ในหน่วยงานต่างๆ เช่น

- ❖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนรัฐบาล)
- ❖ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิต)
- ❖ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชน)
- ❖ โรงเรียนที่มีสถานภาพเป็นองค์กรมหาชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2. การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 3 ปี) ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และวิทยาลัยช่างศิลป์

3. ศึกษาต่อด้านทหาร - ตำรวจ

ได้แก่ โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนจ่าอากาศ โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ โรงเรียนช่างกรมอู่ทหารเรือ และโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4. ศึกษาต่อด้านอื่น ๆ

- ☙ วิทยาลัยนาฏศิลป์
- ☙ โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- ☙ วิทยาลัยในวังหญิง
- ☙ วิทยาลัยในวังชาย
- ☙ ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กระทรวงคมนาคม
- ☙ โรงเรียนราชาพาณิชยนาวี
- ☙ โรงเรียนนาวิกวาณิชย์

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง แนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 ชื่อกิจกรรม จะไปทางไหนดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม จะไปทางไหนดี มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษาเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 13
เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

ชื่อกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

เทคนิค 1. อภิปรายกลุ่ม 2. กรณีตัวอย่าง

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญได้
2. เพื่อให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม "เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร"
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   - 2.6 แหล่งความรู้
   - 2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน
   - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
   4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร
   4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ
   4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเดินที่เลือก
   4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ... สำคัญอย่างไร

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ทางเดินที่เลือก” ให้นักเรียนฟัง

3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ทางเดินที่เลือก”

3.2.3 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4–6)

3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามแผนการเรียนที่นักเรียนสนใจกลุ่มละ 4 คน

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าแผนการเรียนแต่ละแผนที่นักเรียนสนใจนั้นเรียนเน้นหนักทางด้านใด และเป้าหมายของแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อในสาขาวิชาใดได้บ้าง โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

3.2.6 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

3.2.7 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม เกี่ยวกับการศึกษาต่อในช่วงชั้นที่ 4 และการเลือกแผนการเรียน

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจาการทำกิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

3.2.9 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเดินที่เลือก

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ช่วงชั้นที่ 4) ในระบบโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้พัฒนาเชาว์ปัญญา มีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน มีทักษะในวิทยาการต่างๆ และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ ได้

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญได้
2. เพื่อให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ช่วงชั้นที่ 4) เริ่มเน้นวิชาการที่เฉพาะทางมากขึ้นกล่าวคือ มุ่งเน้นความสามารถ ความถนัด ความคิดระดับสูง และความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านอาชีพ การศึกษาเฉพาะทาง ตลอดจนการศึกษาต่อ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ทางเดินที่เลือก” ให้นักเรียนฟัง

4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ทางเดินที่เลือก”

4.1.3 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4–6) ดังหัวข้อต่อไปนี้

- ทำไมจึงต้องมีแผนการเรียนให้เลือก
- แผนการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 มีกี่แผน และมีอะไรบ้าง

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามแผนการเรียนที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน

4.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าแผนการเรียนแต่ละแผนที่นักเรียนสนใจนั้นเรียนเน้นหนักทางด้านใด และเป้าหมายของแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อในสาขาวิชาใดได้บ้าง โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

4.2.3 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

4.2.4 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม เกี่ยวกับการศึกษาต่อในช่วงชั้นที่ 4 และการเลือกแผนการเรียน

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

7.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเดินที่เลือก

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ โดยใช้กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางที่เลือก
2. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียนในช่วงชั้นที่ 4
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามแผนการเรียนที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าแผนการเรียนแต่ละแผนที่นักเรียนสนใจนั้นเรียนเน้นหนักทางด้านใด และเป้าหมายของแผนการเรียนสามารถศึกษาต่อในสาขาวิชาใดได้บ้าง โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร
5. ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน
6. ให้นักเรียนสนทนาซักถามครูเกี่ยวกับการศึกษาต่อในช่วงชั้นที่ 4 และแนวทางการเลือกแผนการเรียน
7. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร
8. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ไปศึกษา
9. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเดินที่เลือก

ปานไพลินชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษมาก ปานไพลินใฝ่ฝันว่าในอนาคตเธอจะต้องเป็นแอร์โฮสเตรสให้ได้ แต่พ่อแม่ของเธอไม่ชอบ และอยากให้เธอเป็นหมอเหมือนกับตน ทั้งๆ ที่เธอไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เลย แต่ปานไพลินจำใจต้องเลือกเรียนแผนการเรียน วิทย์ – คณิต เพื่อตามใจพ่อแม่ ปานไพลินมีเพื่อนสนิทอยู่ 2 คน คือ ชญานิศ และเปมนีย์ เธอจึงชวนเพื่อนทั้ง 2 คนให้เลือกเรียนแผนการเรียน วิทย์ – คณิต เหมือนกัน เพื่อที่จะได้เรียนด้วยกัน ชญานิศนั้นอยากเป็นนักจัดรายการวิทยุแต่ไม่กล้าที่จะปฏิเสธเพื่อน จึงตกลงที่จะเลือกแผนการเรียน วิทย์ - คณิตเหมือนปานไพลิน ส่วนเปมนีย์นั้นเธอมีจิตใจที่แน่วแน่ว่าอยากจะเป็นนักโบราณคดี และเธอก็สามารถเรียนได้ดีใน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แต่วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นวิชาที่เธอเรียนอ่อนที่สุด เธอจึงปฏิเสธที่จะเลือกเรียนแผนการเรียน วิทย์–คณิต ตามเพื่อนทั้ง 2 คน โดยที่เปมนีย์เลือกเรียนในแผนการเรียนที่ตนเองถนัดและคิดว่าจะเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้นเธอจึงเลือกแผนการเรียน ศิลป์ – ภาษา

เปมนีย์ดูมีความสุขมากเพราะเธอได้เลือกเรียนตามแผนการเรียนที่ตนเองถนัด ในขณะที่เพื่อนอีก 2 คน คือ ปานไพลินและชญานิศ นั้น ดูไม่มีความสุขเลยที่ต้องฝืนใจเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ชอบและในการสอบเธอทั้ง 2 คนก็ทำคะแนนได้ไม่ดี.

<u>คำถาม</u>

1. ถ้านักเรียนเป็นปานไพลิน นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่าพ่อแม่ของปานไพลินทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้านักเรียนเป็นพ่อแม่ของปานไพลิน นักเรียนควรทำอย่างไร
4. นักเรียนคิดว่าการตัดสินใจเลือกเรียนตามเพื่อนของชญานิศ เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. ข้อเสียของการตัดสินใจผิดพลาดในการเลือกแผนการเรียน มีอะไรบ้าง
6. จากกรณีตัวอย่างนี้ นักเรียนคิดว่าใครตัดสินใจเลือกแผนการเรียนได้ดีที่สุด เพราะเหตุใด
7. ข้อดีของการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนตามที่ตนเองสนใจและถนัด มีอะไรบ้าง

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

<u>การศึกษามัธยมปลายสายสามัญ</u> (ช่วงชั้นที่ 4)

1. แผนภูมิการศึกษาสายสามัญ

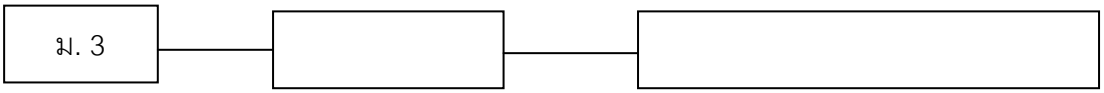

2. แผนการเรียนที่นักเรียนสนใจ คือ.....
วิชาที่สำคัญ คือ.....
บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับแผนการเรียนนี้ คือ.....
.....
.....

3. โรงเรียนที่เปิดสอนสายสามัญที่นักเรียนรู้จักและสนใจเข้าศึกษาต่อ
   1. .....
   2. .....
   3. .....

4. แผนการเรียนที่นักเรียนสนใจสามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาใดได้บ้าง ให้บอกมา 10 สาขาวิชา
   1. ..... 6. .....
   2. ..... 7. .....
   3. ..... 8. .....
   4. ..... 9. .....
   5. ..... 10. .....

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ

ทางเลือกหนึ่งสำหรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็คือ การศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 4 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) ซึ่งการศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ เป็นการศึกษาต่อเพื่อเป็นการวางรากฐานที่ดีสำหรับการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาต่างๆ ต่อไป

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) ใช้เวลาเรียน 3 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ซึ่งพอจะแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

♥ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทย์ – คณิต** ผู้ที่เลือกเรียนในกลุ่มนี้ควรมีความชอบ ความสนใจ และมีพื้นฐานความรู้ที่ดีในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพราะการเรียนในกลุ่มนี้จะเน้นหนักไปที่วิชาหลัก คือ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฟิสิกส์ เคมี และชีววิทยา) ดังนั้นนักเรียนที่สนใจเลือกเรียนในกลุ่มนี้จึงควรมีอุปนิสัยเป็นคนช่างสังเกต ชอบการศึกษาค้นคว้าทดลอง วิเคราะห์ และชอบแก้ปัญหาต่างๆ มีความถนัดในการคิดคำนวณอย่างคล่องแคล่ว

♥ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลป์ – คณิต** ควรมีพื้นความรู้ที่ดีในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา การเรียนในกลุ่มนี้จะเรียนคณิตศาสตร์ตัวเดียวกับนักเรียนกลุ่มวิทย์ – คณิต นักเรียนที่เลือกเรียนกลุ่มนี้ควรมีอุปนิสัยเป็นคนรักการอ่าน การสำรวจ การวิจัย ใส่ใจสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ชอบการวางแผน ติดตามการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

♥ **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลป์ – ภาษา** ผู้ที่สนใจเลือกเรียนในกลุ่มนี้ควรมีพื้นฐานความรู้ที่ดีในวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ฯลฯ ซึ่งนักเรียนสามารถทดสอบความชอบของตัวเองจากเรื่องที่ตนเองสนใจ เช่น การดูภาพยนตร์ ฟังเพลง หรือดาราที่ชื่นชอบ เพราะสามารถเป็นตัวช่วยได้ว่าควรเลือกเรียนภาษาใด อุปนิสัยของนักเรียนที่เลือกเรียนในกลุ่มนี้ ควรเป็นคนรักการอ่าน ชอบการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีความคล่องตัวในการเขียนหรือพูดโต้ตอบ กล้าแสดงออก ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี

แนวทางการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

เมื่อจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) และมีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้น (แผนการเรียน) จะมีคณะ / สาขาวิชาที่เลือกศึกษาต่อได้ดังนี้

- **กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทย์ – คณิต**

สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนในกลุ่มนี้ ค่อนข้างมีโอกาสในการเลือกคณะ/สาขาวิชาที่ต้องการเข้าศึกษาต่ออยู่มาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถเลือกเรียนต่อได้ทั้งกลุ่ม คณะ/สาขาวิชาที่เปิดสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์

คณะ/สาขาวิชาที่สามารถเลือกศึกษาต่อได้ เช่น แพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ เทคนิคการแพทย์/สหเวชศาสตร์ (เช่น สาขาเทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด รังสีเทคนิค เป็นต้น) ทันตแพทย์ศาสตร์ สัตวแพทย์ศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (เช่น สาขาคณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์ประยุกต์ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ สถิติ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ชีวเคมี จุลชีววิทยา สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีธรณี เทคโนโลยีอาหาร เทคโนโลยีการผลิต ฯลฯ) ประมง เกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมการเกษตร วนศาสตร์ (เช่น สาขาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ วนศาสตร์ชุมชน วิศวกรรมป่าไม้ ฯลฯ) จิตวิทยาสาธารณสุขศาสตร์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี/บริหารธุรกิจ สถาปัตยกรรม สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษาและสุขศึกษา เทคโนโลยีทางทะเล เศรษฐศาสตร์ ฯลฯ

- **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลป์ – คณิต**

สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนในกลุ่มนี้ คณะ/สาขาวิชาที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนมาก็คือ คณะวิชาที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับตัวเลข หรือการคิดวิเคราะห์ เช่น คณะเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หรือคณะบริหารธุรกิจ เป็นต้น

คณะ/สาขาวิชาที่สามารถเลือกศึกษาต่อได้ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ วิทยาการจัดการ รัฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ โบราณคดี สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มัณฑนศิลป์ ศิลปกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สาขานฤมิตศิลป์ นิเทศศิลป์ ถ่ายภาพ ภาพยนตร์ วีดีโอ) จิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ จิตวิทยา อักษรศาสตร์ สังคม-สงเคราะห์ศาสตร์ และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เป็นต้น

- **กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลป์ – ภาษา**

สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนในกลุ่มนี้ คณะ/สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนมาก็ คือ คณะวิชาที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับภาษา หรือเกี่ยวข้องกับมนุษย์ หรือสังคม รวมถึงทางด้านศิลปะต่างๆ เป็นต้น

คณะ/สาขาวิชาที่สามารถเลือกศึกษาต่อได้ เช่น คณะอักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โบราณคดี นิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ เป็นต้น

ในการสมัครเข้าศึกษาในคณะใดๆ ก็ตามนักเรียนสามารถเลือกสมัครได้แทบทุกคณะ (ยกเว้น บางคณะถ้ามีการระบุว่ารับเฉพาะผู้จบแผนใดแผนหนึ่ง เช่น รับเฉพาะผู้จบวิทย์ – คณิต เท่านั้น หากนักเรียนเรียนสายศิลป์ – คณิต มา นักเรียนก็ไม่สามารถเลือกคณะนั้นได้ เพราะถ้าเลือกไปก็จะโดนตัดสิทธิ์โดยอัตโนมัติ) แต่ทั้งนี้ในการจะเลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะใดก็ตาม ต้องคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของเราเป็นหลักก่อนว่า เรามีพื้นฐานพอที่จะเรียนได้หรือไม่ เช่น นักเรียนเรียนสายศิลป์ – คณิตมา แต่ไปสมัครเข้าศึกษาต่อในคณะวิยาศาสตร์ ถึงแม้ว่านักเรียนจะสามารถสอบเข้าไปเรียนต่อได้ก็ตามแต่โอกาสประสบความเร็จในการเรียนก็คงจะยาก หรืออาจจะเหนื่อยกว่าคนที่เรียนสายวิทย์ – คณิตมา เพราะไม่มีพื้นฐานในการเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์มาก่อน

ดังนั้น แนวทางในการเลือกคณะที่เหมาะสม คือ การเลือกให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ที่เรามี ประกอบกับความชอบ ความสนใจ และความถนัดของตัวเราให้มากที่สุด

****

บรรณานุกรม

บัณฑิตแนะแนว. (2547). *เส้นทางสู่อนาคตเมื่อจบ ม.3.* กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัทธรรมสาร จำกัด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายสามัญ ชื่อกิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายสามัญ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายสามัญ					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 14
เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

ชื่อกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

เทคนิค 1. อภิปรายกลุ่ม 2. กรณีตัวอย่าง

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาการศึกษาในสายอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้
2. คู่มือครู
   - 2.1 สาระสำคัญ
   - 2.2 จุดประสงค์
   - 2.3 สาระการเรียนรู้
   - 2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   - 2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก ให้นักเรียนฟัง

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง ทางเลือกของติ๊ก

3.2.3 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามีอะไรบ้างและแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพในแต่ละสาขาวิชา

3.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน

3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3.2.6 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

3.2.7 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการเลือกเรียนสายอาชีพ

3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

3.2.9 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.10 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

4.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

4.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

จุดหมายและหลักการสำคัญของการศึกษาต่อสายอาชีพ คือ การมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน อบรม เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรม มีค่านิยมที่ดีงาม มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริงทั้งสามารถพัฒนาตนและพัฒนางานให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ด้วย

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกแนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้
3. เพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนสาขาการศึกษาในสายอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

การจัดหลักสูตรสายอาชีพ มีจุดประสงค์ คือ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนและฝึกฝนทักษะ ตามสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ด้วยเหตุนี้หลักสูตรสายอาชีพจึงประกอบด้วยสาขาวิชาต่างๆ มากมาย ซึ่งสรุปได้ 5 ประเภท คือ

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาศิลปกรรม
3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม

ทั้ง 5 ประเภทสาขาวิชา เปิดสอนในสถาบันการศึกษาของรัฐในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเอกชน ซึ่งต้องใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี จึงจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และถ้าศึกษาต่ออีก 2 ปี จะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูเล่ากรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก ให้นักเรียนฟัง

4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้

- จากกรณีตัวอย่าง ถ้านักเรียนเป็นติ๊ก นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
- ประเภทวิชาคหกรรมจัดอยู่ในการศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามีอะไรบ้างและแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพในแต่ละสาขาวิชา

4.2.2 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน

4.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

4.2.4 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารายงานหน้าห้องเรียน

4.2.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการเลือกเรียนสายอาชีพ

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมเรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

7.2 ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

7.3 กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ โดยใช้กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก

2. ให้นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับประเภทสาขาวิชาที่เปิดสอนในสายอาชีพว่ามีอะไรบ้างและแต่ละประเภทประกอบด้วยสาขาวิชาใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพในแต่ละสาขาวิชา

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเภทสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ กลุ่มละ 4 คน

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ โดยทำลงในใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าห้องเรียน

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

7. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ไปศึกษา

8. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ทางเลือกของติ๊ก

ติ๊กกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอมีผลการเรียนปานกลาง เธอเป็นเด็กเรียบร้อย ชอบทำอาหารและทำขนม ซึ่งฝีมือการทำขนมของติ๊กเป็นที่ยอมรับในบรรดาเพื่อนๆ และครูที่สอนวิชาคหกรรมได้แนะนำติ๊กว่าเธอน่าจะเรียนทางด้านคหกรรม เพราะมีความถนัดทางด้านโภชนาการ และตัวเธอเองก็ชอบทำอาหาร เธอเคยได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดทำอาหารในงานแสดงศิลปะหัตถกรรม ดังนั้นเธอจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในระดับ ปวช. ทางด้านอาหารและโภชนาการ และเธอก็มีความตั้งใจว่าในอนาคตเธออยากจะมีร้านอาหารเป็นของตนเอง เนื่องจากครอบครัวของเธอมีฐานะอยู่ในระดับปานกลาง บิดามารดาของเธอประกอบอาชีพรับราชการทั้งคู่ จึงมีความต้องการที่จะให้เธอศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วเรียนหมอเพื่อเธอจะได้มีอาชีพที่มั่นคงในอนาคต แต่ติ๊กเบื่อการเรียนทางด้านวิชาการมาก และเธอก็รู้ด้วยว่าเธอไม่มีความถนัดและความสนใจที่จะเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทย์ – คณิตเลย ตอนนี้ติ๊กมีความทุกข์มากเพราะไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไรดี ถ้าเธอเลือกเรียนตามใจบิดามารดา เธอก็เกรงว่าจะเรียนได้ไม่ดีและเรียนไม่จบ แต่ถ้าเธอเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัดของตัวเธอเองเธอก็ไม่รู้ว่าจะบอกกับบิดามารดาอย่างไรดี เพราะไม่อยากทำให้ท่านผิดหวัง

จากกรณีตัวอย่าง ถ้านักเรียนเป็นติ๊ก นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร และเพราะเหตุใดจึงตัดสินใจ
เช่นนั้น.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ และตอบคำถามต่อไปนี้

1.

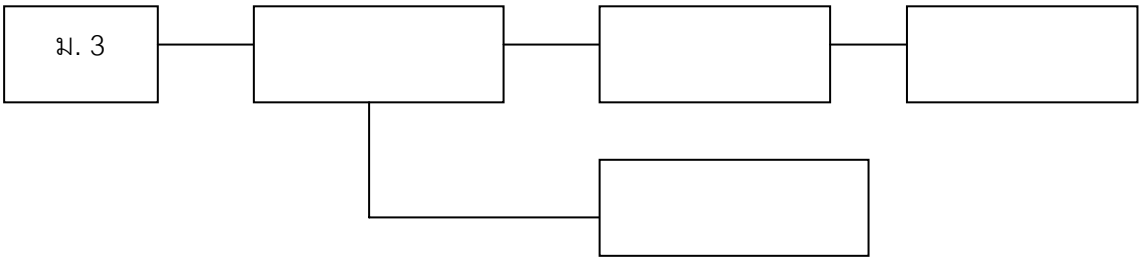

2. ประเภทสาขาวิชา.....
   สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ .....
   .....
   .....
   .....
   .....

3. คุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาประเภทสาขาวิชา.....
   ได้แก่ .....
   .....
   .....
   .....

4. โรงเรียนที่เปิดสอนสาขาวิชานี้ ที่นักเรียนรู้จัก
   1. .....
   2. .....
   3. .....

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ

แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาสายอาชีพ

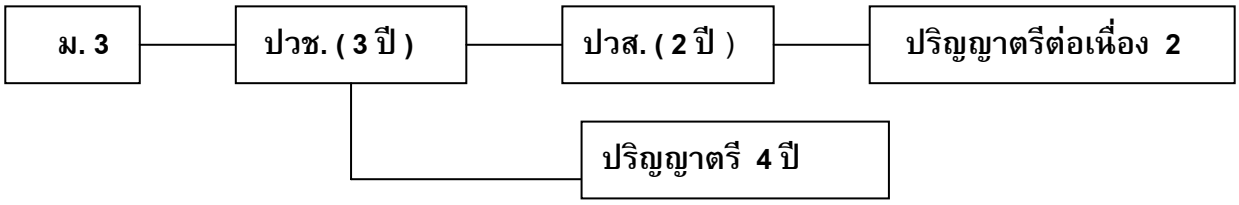

สาขาการศึกษาในสายอาชีพ

เป็นทางเลือกอีกสายหนึ่งสำหรับนักเรียนที่ประสงค์จะศึกษาต่อในด้านวิชาชีพโดยตรง ใช้เวลาศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 3 ปี เพื่อจบออกมาประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือระดับกลาง เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบเรียนด้านวิชาชีพ หรือต้องการประกอบอาชีพได้เร็วและเมื่อจบการศึกษาในระดับ ปวช. แล้วก็สามารถศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) 2 ปี หรือระดับปริญญาตรี 4 ปีก็ได้ โดยมีประเภทวิชาที่เปิดสอนทั้งในระดับ ปวช.และ ปวส. ที่พอสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นการจัดประเภทวิชาที่มุ่งให้นักเรียนนักศึกษามีทักษะวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเขียนแบบ ช่างไม้ครุภัณฑ์ การพิมพ์ ช่างสำรวจ เคมีสิ่งทอ เทคโนโลยีสิ่งทอ ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างซ่อมบำรุง การถ่ายภาพและภาพยนตร์ ช่างต่อเรือ

2. ประเภทวิชาศิลปกรรม เป็นประเภทวิชาที่มุ่งฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพด้านฝีมือ ทำให้เกิดความสุนทรียภาพในการสร้างสรรค์งานด้านฝีมือและศิลปะ ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ดุริยางคศิลป์ไทยและสากล ศิลปประยุกต์
นาฏศิลป์ไทย – สากล ศิลปหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง วิจิตรศิลป์ จิตรกรรมลายรดน้ำ ประติมากรรม เครื่องเคลือบดินเผา สถาปัตยกรรม

3. ประเภทวิชาคหกรรม วิชาที่ว่าด้วยศิลปะที่เกี่ยวกับงานบ้าน ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การตัดเย็บเสื้อผ้า การประกอบอาหาร และการตกแต่งบ้าน ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ คหกรรมธุรกิจ อุตสาหกรรมเสื้อผ้า การออกแบบแฟชั่น ดอกไม้ประดิษฐ์

4. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ เป็นการจัดประเภทวิชาด้านการค้าขาย ธุรกิจ รวมทั้งการประกอบการอื่นๆ ในเชิงธุรกิจและบริการ ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ การบัญชี การตลาด การขาย เลขานุการ คอมพิวเตอร์ การประชาสัมพันธ์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การธนาคาร ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการเงินและการจัดการ ภาษาต่างประเทศ

5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม เป็นประเภทวิชาด้านการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ การประมง
ป่าไม้ และวิชาอื่นที่เกี่ยวกับการเกษตรและผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งแยกออกเป็นแผนกหรือสาขาต่างๆ ได้แก่ สัตวศาสตร์ พืชศาสตร์ เทคโนโลยีอาหาร การจัดการธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการยาง การประมง เทคโนโลยีภูมิทัศน์

คุณสมบัติของผู้ที่จะศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ มีดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรเป็นผู้ที่สนใจและชอบทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องจักร ตรงไปตรงมา ไหวพริบดี ไม่รังเกียจความสกปรก มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพไม่ขัดต่ออาชีพช่าง เช่น ตาบอดสี มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ดี

2. ประเภทวิชาศิลปกรรม ควรเป็นผู้ที่ชอบงานศิลปะ มีแววศิลปิน มีอารมณ์สุนทรีย์ รักธรรมชาติและความอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโลกทัศน์ส่วนตัว

3. ประเภทวิชาคหกรรม ควรเป็นผู้ที่ชื่นชอบความสวยงาม ชอบประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ
มีความอดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์งาน รักความสะอาด

4. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจทำงานเกี่ยวกับตัวเลข มีความสนใจภาษา มีความละเอียดรอบคอบ เป็นผู้ฟังที่ดี ความจำดี ทำตามระเบียบแบบแผน มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตรงต่อเวลา

5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม ควรเป็นผู้ที่มีนิสัยรักธรรมชาติ ชอบการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ชอบความอิสระ อดทน ตรงต่อเวลา รอบคอบ ชอบค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับงานทางเกษตร สุขภาพแข็งแรง ไม่รังเกียจความสกปรก

บรรณานุกรม

บรรเทิง ชลช่วยชีพ. (2533). *กิจกรรมแนะแนว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ : อักษร

เจริญทัศน์.
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ พิมพ์ดี จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การศึกษาต่อสายอาชีพ ชื่อกิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายอาชีพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อในสายอาชีพ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสาขาการศึกษาในสายอาชีพ					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียน					

	อย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 15
เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่น ๆ

ชื่อเรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

ชื่อกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

เทคนิค อภิปรายกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกระเบียบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อได้

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   - 1.1 การเตรียมตัวของครู
   - 1.2 การจัดกิจกรรม “สถานศึกษาน่าสนใจ”
   - 1.3 บทบาทของครู
   - 1.4 สื่อการเรียนรู้

2. คู่มือครู
   2.1 สาระสำคัญ
   2.2 จุดประสงค์
   2.3 สาระการเรียนรู้
   2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม
   2.5 การวัดและการประเมินผลงาน
   2.6 แหล่งความรู้
   2.7 สื่อการเรียนรู้
3. คู่มือนักเรียน
   - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “สถานศึกษาน่าสนใจ”
4. สื่อและอุปกรณ์การสอน
   4.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ
   4.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ
   4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ใครคิดว่าเมื่อเรียนจบช่วงชั้นที่ 3 แล้วจะไปเรียนสถานศึกษาอื่น ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพบ้าง

3.2.2 ครูถามนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่นๆ ว่าจะเรียนสถาบันใด เพราะเหตุใด

3.2.3 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ให้นักเรียนศึกษา

3.2.4 ครูแจกใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

3.2.5 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้เพื่อนฟัง

3.2.6 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมให้สมาชิก

ทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจดีอย่างไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

3.2.8 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

4.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

4.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ใช้เวลา
เรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆ ที่น่าสนใจที่เปิดรับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาว่าสถานศึกษาเหล่านั้นสอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเองหรือไม่

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนระบุแนวทางการศึกษาสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกระเบียบการ คุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อได้

3. สาระการเรียนรู้

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆ ที่เปิดรับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนี้

1. โรงเรียนเตรียมทหาร
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
3. โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ
4. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก
5. โรงเรียนจ่าอากาศ
7. โรงเรียนช่างกรมอู่ทหารเรือ
8. วิทยาลัยนาฏศิลป์
9. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
10. วิทยาลัยในวังหญิง
11. วิทยาลัยในวังชาย

6. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ใครคิดว่าเมื่อเรียนจบช่วงชั้นที่ 3 แล้วจะไปเรียนสถานศึกษาอื่น ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพบ้าง

4.1.2 ครูถามนักเรียนที่ต้องการเรียนสถานศึกษาอื่นๆ ว่าจะเรียนสถาบันใด เพราะเหตุใด

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ให้นักเรียนศึกษา

4.2.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้นักเรียนทำเป็นเวลา 10 นาที

4.2.3 ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้รายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้เพื่อนฟัง

4.2.4 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจดีอย่างไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมสถานศึกษาน่าสนใจ

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

7.2 ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

7.3 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ

2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

3. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ เป็นเวลา 10 นาที

4. ให้นักเรียนรายงานผลการทำใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ ให้เพื่อนฟัง

5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจ พร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิดว่าสถานศึกษาที่นักเรียนสนใจดีอย่างไร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้รับความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน

6. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

7. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง สถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาต่อของนักเรียน

1. สถาบันที่นักเรียนสนใจ คือ ……...
   เพราะเหตุใดจึงสนใจ……
   ……
   ……
2. ที่ตั้ง ……
   ……
3. หลักสูตร ……
   ……...
   ……...
4. สาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ คือ……..
5. คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษา คือ ……..
   ……..
   ……
   ……
   ……
   ……
6. วิชาที่สอบ ……...
   ……

……

……

……

7. วุฒิที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา ……

8. แนวทางการประกอบอาชีพ……..

……..

……...

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง สถาบันการศึกษาอื่นๆ

นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพแล้ว ยังมีสถานศึกษาอื่นๆที่รับนักเรียนที่จบจากช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ดังนี้

1. โรงเรียนเตรียมทหาร
2. โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ทหารอากาศ และทหารบก
3. โรงเรียนจ่าอากาศ
4. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
5. โรงเรียนช่างกรมอู่ทหารเรือ
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์
7. โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
8. วิทยาลัยในวังหญิง
9. วิทยาลัยในวังชาย ฯลฯ

โรงเรียนเตรียมทหาร

ที่ตั้ง 9 หมู่ 10 ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

หลักสูตร นักเรียนเตรียมทหาร 3 ปี เป็นหลักสูตรที่จัดให้นักเรียนเตรียมทหารศึกษาต่อเนื่องจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ออีก 3 ชั้นปี เป็นหลักสูตรแนวเดียวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเน้นกลุ่มวิชาซึ่งจะเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันระดับอุดมศึกษาทั่วไป เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมสมรรถภาพและลักษณะผู้นำทางทหารและตำรวจ เน้นการผสมผสานระหว่างความรู้กับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับภารกิจหน้าที่สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม ความสามัคคี และความกล้าทางจริยธรรม โดยเน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

คุณสมบัติ

1. รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุไม่ต่ำกว่า 14 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์
2. เป็นชายโสด มีสัญชาติไทย และบิดามารดาต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. มีอวัยวะ รูปร่าง ลักษณะท่าทางเหมาะสมกับการเป็นทหาร - ตำรวจ
4. ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างตกเป็นจำเลยในคดีอาญา หรือไม่เคยต้องคำพิพากษาของศาลว่าได้ทำผิดในคดีอาญา
5. เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ไม่บกพร่องในศีลธรรม และไม่เป็นผู้เสพยาเสพติด

การสอบคัดลือก แบ่งเป็น 2 รอบ คือ

1. **รอบแรก** เป็นการสอบภาควิชาการ ได้แก่ คณิตศาสตร์ (250 คะแนน) วิทยาศาสตร์ (250 คะแนน) ภาษาอังกฤษ (100 คะแนน) ภาษาไทยและสังคม (100 คะแนน)
2. **รอบสอง** จะคัดเลือกผู้สอบภาควิชาการที่ได้คะแนนสูงไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อเข้าสอบพลศึกษา สอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย

ประโยชน์ของนักเรียนเตรียมทหาร จะได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นค่าอาหารวันละ 50 บาท พร้อมทั้งได้รับแจกตำราเรียน และได้เงินเดือน ดังนี้ **ชั้นปีที่ 1** รออนุมัติอยู่ **ชั้นปีที่ 2** ได้รับเงินเดือนเดือนละ
2,070 บาท **ชั้นปีที่ 3** ได้รับเงินเดือน เดือนละ 2,190 บาท

การเข้าศึกษา โรงเรียนเตรียมทหารมิได้เป็นผู้ดำเนินการในการสอบคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหารเอง โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจจะเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกและกำหนดจำนวนรับนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในแต่ละปีแล้วส่งมาเรียนรวมกันที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นเวลา 3 ปี

เมื่อสำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนเตรียมทหาร (หลักสูตร 3 ปี) แล้ว นักเรียนเตรียมทหารจะต้องแยกย้ายกันไปศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยทหาร – ตำรวจ ตามเหล่าที่ได้เลือกไว้ตั้งแต่ต้น

๛ โรงเรียนจ่าอากาศ ๛

ที่ตั้ง 171/1 หมู่ 10 ถนนพหลโยธิน แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ. โทรศัพท์ 0-2534-3758

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจ่าอากาศ พ.ศ. 2539 ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ในเหล่าทหารช่างอากาศ เหล่าทหารสื่อสาร และเหล่าทหารสรรพาวุธ

คุณสมบัติ

1. รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00
2. อายุไม่ต่ำกว่า 14 ปี และไม่เกิน 18 ปี
3. เป็นชายโสด มีสัญชาติไทย บิดา มารดามีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. รูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร อวัยวะ ตลอดจนลักษณะท่าทางบุคลิกภาพเหมาะสมแก่การเป็นทหารและไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย
2. ตรวจร่างกายทางการแพทย์ สอบสัมภาษณ์ และสอบพลศึกษา
3. สอบความถนัดทางทหาร

ขณะเป็นนักเรียน จะได้รับจ่ายเครื่องแบบ เครื่องใช้ต่างๆ ตามที่ทางราชการกำหนด ไม่ต้องเสียค่าบำรุงการศึกษา ได้รับเงินเดือนขณะเป็นนักเรียนจ่าอากาศ **ชั้นปีที่ 1** เดือนละ 2,010 บาท **ชั้นปีที่ 2** เดือนละ 2,260 บาท **ชั้นปีที่ 3** เดือนละ 2,380 บาท ได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 50 บาท ตลอดหลักสูตร ได้รับบริการต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล ห้องสมุด เครื่องกีฬา

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในกองทัพอากาศ แต่งตั้งยศเป็นจ่าอากาศตรี รับเงินเดือนตามอัตราที่ทางราชการกำหนด สามารถสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนทุนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ทางราชการกำหนด และเมื่อคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ทางราชการกำหนดสามารถสอบเลื่อนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร

โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ ถนนอิสรภาพ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0-2411-4547 หรือ 0-2475-5292

หลักสูตรที่เปิดสอน ดุริยางค์ทหารเรือ 6 ปี

การจัดการศึกษา โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตนายทหารชั้นประทวนพรรคพิเศษ เหล่าทหารดุริยางค์ให้แก่กองทัพเรือ โดยนักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ จะต้องเรียนวิชาหลักๆ ได้แก่ วิชาดุริยางค์ วิชาทหารที่จำเป็นแก่การเป็นทหารเรือ และวิชาสามัญตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาสายอาชีวะ

คุณสมบัติ

1. เป็นชาย – หญิงโสด อายุ 12 – 15 ปี สูงไม่น้อยกว่า 138 ซม.และว่ายน้ำเป็น
2. จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และได้รับอนุญาตจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองแล้ว
3. มีสัญชาติไทย และบิดามารดา มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็น

นักดนตรี

5. ถ้ามีความสามารถพิเศษทางดนตรี จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย
2. ภาคความเหมาะสม จะทำการสอบเมื่อสอบผ่านภาควิชาการแล้ว ประกอบด้วยการสอบสัมภาษณ์ ปัญหาเชาว์ – ดนตรีทั่วไป ท่วงทีวาจา พลศึกษา (วิ่งทน , ว่ายน้ำ) และตรวจโรค

สิทธิที่ได้รับระหว่างศึกษา กองทัพเรือจะออกค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าอาหาร ค่าเครื่องแบบ และเครื่องใช้ประจำตัวบางอย่างให้ รวมทั้งจะได้รับเบี้ยเลี้ยงและเงินเดือนตามที่ทางราชการกำหนด

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่าวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการดนตรี และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารและแต่งตั้งยศเป็นจ่าตรี

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารบก ถนนวิภาวดี แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ. 10400 โทรศัพท์ 0-2245-9378 , 0-2254-1457 ต่อ 8996 , 8995

หลักสูตรที่เปิดสอน นักเรียนดุริยางค์ทหารบก 6 ปี แบ่งเป็น 2 ตอน คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น 3 ปี และนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย 3 ปี ศึกษาวิชาการต่างๆ ตามหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ วิชาดุริยางคศาสตร์ วิชาสามัญ และวิชาทหาร

คุณสมบัติ

1. จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เป็นชาย – หญิงโสด อายุ 12 – 15 ปี
2. มีสัญชาติไทย และบิดามารดา มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. ต้องได้รับอนุญาตจากบิดามารดา และต้องเล่นดนตรีเป็น 1 อย่าง จะเป็นดนตรีไทยหรือดนตรีสากลก็ได้ และสามารถอ่านโน้ตสากลได้พอสมควร
4. มีรูปร่างเหมาะสมกับการเป็นทหาร มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อวัยวะต่างๆ ไม่ขัดต่อการเป็นนักดนตรี

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบความถนัดทางดนตรี สอบสัมภาษณ์ ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

สิทธิที่ได้รับ นักเรียนดุริยางค์ทั้งสองเหล่าเป็นนักเรียนประเภทประจำ และไป - กลับ ในระหว่างการศึกษาจะได้รับเครื่องอุปโภค บริโภค และเบี้ยเลี้ยงเป็นรายวัน วันละ 50 บาท และเงินเดือนตามชั้นปีอีก

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการทหารยศสิบตรี

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

ที่ตั้ง กองดุริยางค์ทหารอากาศ ถนนเดชะตุงคะ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ
โทรศัพท์. 0 - 2534 - 8870, 0 – 2534 – 8880, 0 – 2534 – 8890

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ (ปวช.) 3 ปี

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า
2. อายุไม่น้อยกว่า 14 ปี และไม่เกิน 19 ปี เป็นชาย
3. มีพื้นฐานความรู้ทางดนตรี ภาคทฤษฎีและปฏิบัติในระดับเบื้องต้น

วิชาที่สอบ

1. การสอบปฏิบัติเครื่องดนตรีตามความถนัด ผู้ผ่านการสอบปฏิบัติจะได้เข้าสอบภาควิชาการต่อไป
2. การสอบภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
3. การตรวจสอบร่างกายทางการแพทย์
4. สอบความถนัด สอบพลศึกษา และสอบสัมภาษณ์

เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นทหารยศจ่าอากาศ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ที่ตั้ง 3/1 ซอยพหลโยธิน 30 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ. 10900
โทรศัพท์ 0-2511-0117 , 0-2511-0618 , 0-2511-0716 , 0-2930-3480

หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี

สาขาวิชาที่เปิดสอน มี 9 สาขาวิชา ได้แก่ ช่างซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล ช่างเครื่องมือกล ช่างเชื่อมโลหะ ช่างยานยนต์ ช่างเครื่องกลอุตสาหกรรม ช่างเครื่องกลเกษตร ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเมคคาทรอนิกส์

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
2. เป็นชายโสด อายุ 15 – 18 ปี มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคที่ขัดต่อการเป็นทหาร

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย (สอบยิมนาสติก และกรีฑา)
3. สอบสัมภาษณ์ ดูลักษณะท่วงทีวาจา บุคลิกภาพ ไหวพริบ ความสมบูรณ์และความสมส่วน

ของร่างกาย

4. ตรวจร่างกาย

สิทธิระหว่างเป็นนักเรียน ได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 58 บาท ได้รับวัสดุฝึกและศึกษาตลอดหลักสูตร ตำราเรียน และบริการห้องสมุด การรักษาพยาบาล โดยไม่คิดมูลค่า

เมื่อสำเร็จการศึกษา ทางราชการจะบรรจุเข้ารับราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพเรือ กองทัพบก กองทัพอากาศ และส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับเงินเดือนอัตราขั้นต้นตามวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนช่างกรมอู่ทหารเรือ

ที่ตั้ง กองการศึกษา กรมพัฒนาการช่าง กรมอู่ทหารเรือ ถนนอรุณอัมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ โทรศัพท์. 0 – 2475 – 5419 , 0 – 2475 – 4069

หลักสูตร เปิดสอนหลักสูตร 3 ปี ประกอบด้วย 4 สาขาอาชีพ คือ ช่างต่อเรือ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า และช่างการอู่

คุณสมบัติ

1. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเทียบเท่า
2. เป็นชายโสด อายุ 15 – 18 ปี มีสัญชาติไทย และบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดต้องมีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. ไม่เป็นผู้เสพยาเสพติด เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่บกพร่องในศีลธรรม

วิชาที่สอบ

1. วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย (วิชาละ 100 คะแนน) ความรู้ทั่วไป ความถนัดทางการช่าง
2. สอบพลศึกษา (ว่ายน้ำ 50 เมตร, วิ่ง 800 เมตร, ยืดพื้น 22 ครั้ง, ลุกนั่ง 35 ครั้ง)
3. สัมภาษณ์และตรวจร่างกาย

สิทธิที่นักเรียนได้รับ เบี้ยเลี้ยงในระหว่างเรียนและฝึกงานตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ทางราชการกำหนด จะได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่ราชการกำหนด เพื่อเป็นพนักงานราชการของกองทัพเรือ

วิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดกรมศิลปากร

ที่ตั้ง ปัจจุบันมีทั้งหมด 12 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ
2. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
7. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์
8. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี

3. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
4. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช
5. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
6. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
9. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
10. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
11. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
12. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา

หลักสูตร แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. นาฏศิลป์ชั้นต้น 3 ปี รับผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อายุไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์ เข้าศึกษาจบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นต้น (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. นาฏศิลป์ชั้นกลาง 3 ปี รับผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า อายุไม่เกิน 17 ปีเข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)
3. นาฏศิลป์ชั้นสูง 2 ปี รับผู้ที่จบนาฏศิลป์ชั้นกลางเข้าศึกษา จบแล้วได้รับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง
4. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี รับผู้จบนาฏศิลป์ชั้นสูงเข้าศึกษา จบแล้วได้รับปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิตของสถาบันบัณฑิตย์พัฒนศิลป์

คุณสมบัติ

1. ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น ควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี ร่างกาย ใบหน้า กระแสเสียงเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกเรียน
2. มีศิลปนิสัย หมายความว่า ต้องรักและสนใจ มีความถนัดในวิชาศิลปะที่จะเลือก และมีพื้นฐานความรู้ในวิชาศิลปะที่เลือกพอสมควร

สาขาที่เปิดสอน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น เปิดรับ 3 สาขา คือ
   1.1 สาขานาฏศิลป์ไทย แบ่งเป็น 5 วิชา (เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง) คือ โขน (พระ), โขน (ยักษ์), โขน (ลิง), ละคร (พระ) และ ละคร (นาง)
   1.2 สาขาดุริยางค์ไทย แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ ปี่พาทย์ เครื่องสาย และ คีตศิลป์
   1.3 สาขาศิลปะสากล แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ ดุริยางค์สากล คีตศิลป์สากล และนาฏศิลป์สากล (บัลเล่ต์)
2. ระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง เปิดรับ 3 สาขา คือ นาฏศิลป์ไทย สาขาดุริยางค์ไทย และศิลปะสากล

วิชาที่สอบ

1. สอบวิชาสามัญ 40% **นาฏศิลป์ชั้นต้น** สอบวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต **นาฏศิลป์ชั้นกลาง** สอบวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ
2. สอบสัมภาษณ์ 60% ทดสอบศิลปนิสัยในด้านความพร้อม ความถนัดและความสนใจทางศิลปะ

แนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

ระดับนาฏศิลป์ชั้นต้น สามารถเรียนต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรือเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้

ระดับนาฏศิลปชั้นกลาง สามารถศึกษาต่อในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงได้ โดยไม่ต้องสอบใหม่ หรืออาจจะออกไปประกอบอาชีพ เช่น ศิลปิน นักดนตรี หรือประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ

ระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ หรือประกอบอาชีพ รับราชการครู ศิลปิน ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ หรืออาชีพอิสระอื่นๆ ได้

ระดับปริญญาตรี สามารถรับราชการ ศิลปิน นักแสดง หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้

๛ โรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๛

ที่ตั้ง 200 ถ.งามวงศ์วาน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ. 10900 โทรศัพท์ 0-2590-5598 , 0-2590-5599

หลักสูตร 3 ปี เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์ - คณิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และพร้อมทั้งได้เพิ่มบางวิชาของโรงเรียนเข้าไป เพื่อให้เหมาะกับสภาพและความต้องการของการไฟฟ้า

คุณสมบัติ

1. เป็นชายโสด อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 17 ปีบริบูรณ์
2. จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00
3. ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สายตาปกติ สูง 160 เซนติเมตร น้ำหนัก 46 กก. และไม่มากกว่า 80 กก. วัดรอบอกอย่างต่ำ 73 เซนติเมตร ว่ายน้ำเป็น ไม่กลัวความสูง สามารถปฏิบัติงานบนยอดเสาไฟฟ้าและที่สูงๆ ได้ (จะทดสอบการปีนเสาคอนกรีต เฉพาะผู้ที่ผ่านข้อเขียนแล้ว) ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และต้องผ่านการตรวจของแพทย์ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

วิชาที่สอบ

1. ภาควิชาการ สอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
2. ภาคปฏิบัติ ทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย ได้แก่ ทดสอบภาวะทางจิตใจบนเสาไฟที่ระดับความสูง 10 เมตร ดันพื้น 25 ครั้ง ลุกนั่ง 35 ครั้ง วิ่ง 1,200 เมตร ทดสอบความถนัดทางช่างและตรวจร่างกาย

เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับเข้าทำงานในการไฟฟ้าฯ และจะต้องทำงานในการไฟฟ้าฯ ไม่น้อยกว่า 3 เท่าของจำนวนปีที่เรียน มิฉะนั้นจะต้องจ่ายค่าเสียหายให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

๛ วิทยาลัยในวัง (หญิง) ๛

ที่ตั้ง ฝ่ายพระราชฐานชั้นใน พระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ
โทรศัพท์. 0 – 2224 – 9477 – 80 ต่อ 8471, 5708
หลักสูตร มี 3 หลักสูตร คือ
1. หลักสูตรดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง
2. หลักสูตรการปักสะดึง
3. หลักสูตรอาหารและขนม
ระยะเวลาในการศึกษา
ภาคเรียนที่ 1 เรียนตั้งแต่ 20 พฤษภาคม – 19 ตุลาคม ของทุกปี
ภาคเรียนที่ 2 เรียนตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน – 31 มีนาคม ของทุกปี

คุณสมบัติ เพศหญิงอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 และต้องผ่านการสัมภาษณ์
วิชาที่สอบ จะทำการสอบสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ไม่มีการสอบข้อเขียน

วิทยาลัยในวังชาย

ที่ตั้ง โรงเรียนผู้ใหญ่พระตำหนักสวนกุหลาบ (วิทยาลัยในวังชาย) อาคารหอนิเทศทักสินาในพระบรมราชวัง ถ.หน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ. 10200
โทรศัพท์ 0-2224-3308
หลักสูตร วิชาเอกละ 800 ชั่วโมง วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี วิชาละ 100 ชั่วโมง
สาขาที่เปิดสอน ให้เลือกเรียน 1 สาขาวิชา ได้แก่ สาขางานเขียน งานปั้นปูนสด งานแกะสลัก งานประดับมุก งานปักจักรอุตสาหกรรม งานเครื่องปั้นดินเผา งานลายรดน้ำ และงานเบญจรงค์ นอกจากนี้ยังต้องเรียนหลักสูตรวิชาบังคับอีก 1 สาขา และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีอีก 1 วิชา ดังนี้

หลักสูตรวิชาบังคับ ได้แก่ สาขางานดนตรีในพิธีหลวง (100 ชั่วโมง)

หลักสูตรวิชาเลือกเสรี เลือกเรียน 1 วิชา วิชาละ 100 ชั่วโมง ได้แก่ งานลงลักปิดทอง งานวาดเส้น งานสีน้ำ งานลงลายหินอ่อน และงานแทงหยวก

คุณสมบัติ
1. สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า
2. เป็นชายอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ขึ้นไป (งานปักจักรรับเฉพาะผู้หญิง)
3. มีความสนใจและถนัดทางช่างศิลปกรรมไทย

วิชาสอบ สอบสัมภาษณ์ ผู้สอบผ่านสัมภาษณ์แล้วจึงจะสอบวิชาวาดเส้น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศิลปะ และวิชาเฉพาะสาขา เช่น สาขางานเขียน งานลายรดน้ำ งานประดับมุก และงานปักจักร

สอบออกแบบลวดลายไทย สาขางานปั้น สอบออกแบบปั้น สาขางานแกะสลัก สอบออกแบบแกะสลัก เป็นต้น

บรรณานุกรม

บัณฑิตแนะแนว. (2547). *เส้นทางสู่อนาคตเมื่อจบ ม.3*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัทธรรมสาร จำกัด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ชื่อเรื่อง สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ชื่อกิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้จักแนวทางการศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจในระเบียบการและคุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					

5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพ					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 16
เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

ชื่อเรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

ชื่อกิจกรรม ทางที่เลือก

เทคนิค 1. อภิปรายกลุ่ม 2. เกมการศึกษา 3. กรณีศึกษา

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้
2. เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เหมาะสมกับตนเอง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง

1.1 การเตรียมตัวของครู

1.2 การจัดกิจกรรม “ทางที่เลือก”

1.3 บทบาทของครู

1.4 สื่อการเรียนรู้

2. คู่มือครู

2.1 สาระสำคัญ

2.2 จุดประสงค์

2.3 สาระการเรียนรู้

2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “ทางที่เลือก”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก

4.2 ใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

4.4 ตัวต่อโดมิโน จำนวน 3 กล่อง

4.5 กรณีศึกษา เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

4.6 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรมทางที่เลือก

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม ทางที่เลือก

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม ทางที่เลือก

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม ทางที่เลือก ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “สร้างคอนโด” โดยมีกติกา ดังนี้

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม
- ให้นักเรียนช่วยกันต่อโดมิโนให้ได้สูงที่สุดเท่าที่ความสามารถของนักเรียนจะทำได้ โดยให้ทำได้เพียงกลุ่มละ 1 ครั้งเท่านั้น ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที

- ถ้านักเรียนคิดว่า “คอนโด” ของนักเรียนสูงเป็นที่น่าพอใจแล้วให้หยุดทำ

- เมื่อครบเวลาที่กำหนดแล้วให้ครูและนักเรียนตรวจดูผลงานของแต่ละกลุ่มว่าเป็นอย่างไรบ้าง

3.2.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้

- เพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดว่า “การสร้างคอนโด” ของนักเรียนสูงแค่นี้ก็เป็นที่น่าพอใจแล้ว

- ถ้านักเรียนสร้าง “คอนโด” จนสูงสุดความสามารถแล้ว นักเรียนไม่ยอมหยุดพยายามที่จะทำต่อไปเรื่อยๆ จนมันล้มครืนลงมา นักเรียนคิดว่าการกระทำเช่นนี้ถูกต้องหรือไม่ และถ้าย้อนเวลากลับไปได้นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่เพราะเหตุใด

- นักเรียนคิดว่าเป็นความพ่ายแพ้หรือไม่ถ้า “คอนโด” ของนักเรียนสูงไม่เท่าเพื่อนกลุ่มอื่น และเพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น

- นักเรียนคิดว่า “การตัดสินใจ” เลือกทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเราหรือไม่ เพราะเหตุใด

- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการเล่นเกม “สร้างคอนโด”

3.2.3 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า “การตัดสินใจ” มีความจำเป็นสำหรับชีวิตและอนาคตของเราถ้าเราตัดสินใจได้ถูกต้องก็จะทำให้ชีวิตเรามีความสุข และประสบความสำเร็จในชีวิต ในทางตรงกันข้าม ถ้าเราตัดสินใจผิดพลาดก็จะทำให้เกิดความทุกข์ และความล้มเหลวในชีวิตได้เช่นกัน จากการเล่นเกมสร้างคอนโด ถ้านักเรียนสร้าง “คอนโด” โดยที่ไม่พังครืนลงมาไม่ว่าคอนโดของนักเรียนจะสูงหรือต่ำกว่าเพื่อนนั่นมันไม่ใช่สิ่งสำคัญ เพราะว่าสติปัญญาและความสามารถของคนเราไม่เท่ากัน สิ่งสำคัญคือ การตัดสินใจของเรา เมื่อเรารู้ว่าสติปัญญาและความสามารถของเรามีแค่นี้เราก็หยุดแค่นี้ ถ้าเรายังฝืนทำต่อไปในสิ่งที่มันเกินกว่าสติปัญญา ความสามารถของเราสิ่งที่ได้รับอาจจะเป็นความล้มเหลวก็ได้เปรียบได้เหมือนกับการสร้างคอนโดที่พังครืนลงมา เพราะฉะนั้นนักเรียนลองตัดสินใจเลือกดูว่านักเรียนจะเลือกสร้างคอนโดที่สูงมากจนเกินกว่าสติปัญญาความสามารถของเราจะทำได้และพร้อมที่จะพังครืนลงมาได้ตลอดเวลา หรือนักเรียนจะเลือกสร้างคอนโดที่ไม่สูงมากเกินกว่าสติปัญญา ความสามารถของเราที่จะทำได้ แต่มีความมั่นคงและแข็งแรงซึ่งก็เปรียบได้เหมือนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ถ้านักเรียนเลือกศึกษาต่อในสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจก็จะทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน แต่ถ้านักเรียนเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ถนัดหรือเลือกเรียนในสิ่งที่เกินกว่าสติปัญญาและความสามารถของเราที่จะทำได้ก็จะทำให้นักเรียนประสบกับความล้มเหลวได้เช่นกัน

3.2.4 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ให้นักเรียนศึกษา

3.2.5 ครูถามนักเรียนว่าในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักเรียนควรทำอย่างไรบ้าง

3.2.6 ครูให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

ทางที่เลือก

3.2.8 ครูแจกใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก ให้นักเรียนนำไปทำเป็นการบ้านและนำมาส่งในครั้งต่อไป

3.2.9 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางที่เลือก

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

4.2 ใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

4.4 ตัวต่อโดมิโน จำนวน 3 กล่อง

4.5 กรณีศึกษา เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

4.6 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางที่เลือก

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม ทางที่เลือก ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

การเลือกแนวทางการศึกษาต่อนับเป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางในอนาคตที่สำคัญของนักเรียน เพราะการตัดสินใจนั้นอาจใช้เวลาเพียงเล็กน้อยแต่มีความหมายและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตข้างหน้าอันยาวนาน การพิจารณาข้อมูล ทั้งข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ อย่างรอบคอบย่อมทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อบุคคลนั้นอย่างมหาศาล

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกขั้นตอนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้
2. เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เหมาะสมกับตนเอง

3. สาระการเรียนรู้

การตัดสินใจเป็นการเลือกจากจำนวนตัวเลือกที่มีมากกว่าหนึ่งตัวเลือก การตัดสินใจเป็นพฤติกรรมที่ต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลา และจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลว การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมีความหมายและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอย่างมาก เพราะหากตัดสินใจผิดพลาดอาจเกิดปัญหาตามมาได้มากมาย เช่น เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอยในการเรียน ขาดความสนใจและไม่ตั้งใจเรียน หนีเรียน ตกซ้ำชั้น

ซึ่งนับได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาอันมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศได้ แต่หากว่านักเรียนมีการพิจารณาข้อมูลส่วนตัวตลอดจนสภาพแวดล้อมต่างๆ อย่างรอบคอบแล้ว จะทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างเหมาะสมก็จะทำให้มีความสุข พอใจ และประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อ

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “สร้างคอนโด” โดยมีกติกา ดังนี้

- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม
- ให้นักเรียนช่วยกันต่อโดมิโนให้ได้สูงที่สุดเท่าที่ความสามารถของนักเรียนจะทำได้ โดยให้ทำได้เพียงกลุ่มละ 1 ครั้งเท่านั้น ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที
- ถ้านักเรียนคิดว่า “คอนโด” ของนักเรียนสูงเป็นที่น่าพอใจแล้วให้หยุดทำ
- เมื่อครบเวลาที่กำหนดแล้วให้ครูและนักเรียนตรวจดูผลงานของแต่ละกลุ่มว่าเป็นอย่างไรบ้าง

4.1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้

- เพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดว่า “การสร้างคอนโด” ของนักเรียนสูงแค่นี้ก็เป็นที่น่าพอใจแล้ว
- ถ้านักเรียนสร้าง “คอนโด” จนสูงสุดความสามารถแล้ว นักเรียนไม่ยอมหยุดพยายามที่จะทำต่อไปเรื่อยๆ จนมันล้มครืนลงมา นักเรียนคิดว่าการกระทำเช่นนี้ถูกต้องหรือไม่ และถ้าย้อนเวลากลับไปได้นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่เพราะเหตุใด
- นักเรียนคิดว่าเป็นความพ่ายแพ้หรือไม่ถ้า “คอนโด” ของนักเรียนสูงไม่เท่าเพื่อนกลุ่มอื่น และเพราะเหตุใดนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น
- นักเรียนคิดว่า “การตัดสินใจ” เลือกทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเราหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการเล่นเกม “สร้างคอนโด”

4.1.3 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า “การตัดสินใจ” มีความจำเป็นสำหรับชีวิตและอนาคตของเราถ้าเราตัดสินใจได้ถูกต้องก็จะทำให้ชีวิตเรามีความสุข และประสบความสำเร็จในชีวิต ในทางตรงกันข้ามถ้าเราตัดสินใจผิดพลาดก็จะทำให้เกิดความทุกข์ และความล้มเหลวในชีวิตได้เช่นกัน จากการเล่นเกมสร้างคอนโด ถ้านักเรียนสร้าง “คอนโด” โดยที่ไม่พังครืนลงมาไม่ว่าคอนโดของนักเรียนจะสูงหรือต่ำกว่าเพื่อนนั่นมันไม่ใช่สิ่งสำคัญ เพราะว่าสติปัญญาและความสามารถของคนเราไม่เท่ากัน สิ่งสำคัญคือ การตัดสินใจของเรา เมื่อเรารู้ว่าสติปัญญาและความสามารถของเรามีแค่นี้เราก็หยุดแค่นี้ ถ้าเรายังฝืนทำต่อไปในสิ่งที่มันเกินกว่าสติปัญญา ความสามารถของเราสิ่งที่ได้รับอาจจะเป็นความล้มเหลวก็ได้เปรียบได้เหมือนกับการสร้างคอนโดที่พังครืนลงมา

เพราะฉะนั้นนักเรียนลองตัดสินใจเลือกดูว่านักเรียนจะเลือกสร้างคอนโดที่สูงมากจนเกินกว่าสติปัญญาความสามารถของเราจะทำได้และพร้อมที่จะพังครืนลงมาได้ตลอดเวลา หรือนักเรียนจะเลือกสร้างคอนโดที่ไม่สูงมากเกินกว่าสติปัญญา ความสามารถของเราที่จะทำได้ แต่มีความมั่นคงและแข็งแรงซึ่งก็เปรียบได้เหมือนกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ถ้านักเรียนเลือกศึกษาต่อในสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจก็จะทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน แต่ถ้านักเรียนเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ถนัดหรือเลือกเรียนในสิ่งที่เกินกว่าสติปัญญาและความสามารถของเราที่จะทำได้ก็จะทำให้นักเรียนประสบกับความล้มเหลวได้เช่นกัน

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ให้นักเรียนศึกษา

4.2.2 ครูถามนักเรียนว่าในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักเรียนควรทำอย่างไรบ้าง

4.2.3 ครูให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทางที่เลือก

4.3.2 ครูแจกใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก ให้นักเรียนนำไปทำเป็นการบ้านและนำมาส่งในครั้งต่อไป

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางที่เลือก

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก และการตัดสินใจของพลอย

5.4 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมทางที่เลือก

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

7.2 ใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

7.4 ตัวต่อโดมิโน จำนวน 3 กล่อง

7.5 กรณีศึกษา เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

7.6 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม ทางที่เลือก

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ โดยใช้กิจกรรม ทางที่เลือก ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “สร้างคอนโด” โดยมีกติกา ดังนี้
   - ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม
   - ให้นักเรียนช่วยกันต่อโดมิโนให้ได้สูงที่สุดเท่าที่ความสามารถของนักเรียนจะทำได้ โดยให้ทำได้เพียงกลุ่มละ 1 ครั้งเท่านั้น ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที
   - ถ้านักเรียนคิดว่า “คอนโด” ของนักเรียนสูงเป็นที่น่าพอใจแล้วให้หยุดทำ
   - เมื่อครบเวลาที่กำหนดแล้วให้นักเรียนตรวจดูผลงานของแต่ละกลุ่มว่าเป็นอย่างไร
2. ให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับการเล่นเกม “สร้างคอนโด”
3. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และช่วยกันตอบคำถามของครูว่าในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อนักเรียนควรทำอย่างไรบ้าง
4. ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษาที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถามลงในใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย
5. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ทางที่เลือก
6. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก และนำมาส่งในครั้งต่อไป
7. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม ทางที่เลือก

กรณีศึกษา เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

บิดาของพลอยทำงานอยู่ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายสุขาภิบาลผู้ทำงานในโรงพยาบาลนั้นประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร เทคนิคการแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ซึ่งทำหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วย เนื่องจากบิดาของพลอยคลุกคลีกับงานดังกล่าวมานานหลายปี จึงเห็นว่าอาชีพแพทย์ที่ให้ความช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป

บิดาของพลอยต้องการให้บุตรสาวของตนเรียนแพทย์ ขณะที่พลอยกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการเรียนของพลอยเฉลี่ยแล้วปรากฏ ดังนี้

คณิตศาสตร์	ได้เกรดเฉลี่ย	1
วิทยาศาสตร์	ได้เกรดเฉลี่ย	2
ภาษาอังกฤษ	ได้เกรดเฉลี่ย	4
ภาษาไทย	ได้เกรดเฉลี่ย	4
สังคมศึกษา	ได้เกรดเฉลี่ย	4
ศิลปศึกษา	ได้เกรดเฉลี่ย	3
พลานามัย	ได้เกรดเฉลี่ย	3

พลอยสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกชนิดที่โรงเรียนจัด เธอมักจะได้รับการคัดเลือกจากเพื่อนให้เป็นหัวหน้ากลุ่มปฏิบัติงานเสมอ พลอยเคยเข้าแข่งขันตอบปัญหาธรรมศึกษา แข่งขันทักษะภาษาอังกฤษเคยได้รับรางวัลในการแข่งขันในระดับเขตการศึกษา นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเสมอ การเรียนของพลอยเด่นในวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา พลอยหนักใจในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาก

เหลือเวลาอีก 1 ภาคเรียน พลอยจะจบการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 ทางโรงเรียนจะพิจารณาผลการเรียนของนักเรียน เพื่อคัดเลือกแผนการเรียนต่อในช่วงชั้นที่ 4 อาจารย์แนะแนวได้อธิบาย

ให้นักเรียนทราบว่า “ทุกคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสามารถ ความถนัดต่างกัน ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพนักเรียนแต่ละคนจะต้องรู้จักตนเอง รู้ว่าตนเองมีความถนัด ความสนใจด้านไหน โดยดูได้จากผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขณะนี้ใกล้ถึงเวลาที่จะจบการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 แล้ว และต้องเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อในระดับช่วงชั้นที่ 4 หรือศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา สำหรับนักเรียนที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่ออาจออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาด้วยตนเอง โรงเรียนได้จัดบริการให้คำปรึกษาไว้พร้อมแล้วขอให้นักเรียนไปพบครูแนะแนวได้ตลอดเวลา”

พลอยรู้สึกกังวลใจกับความต้องการของบิดาที่จะให้เธอเรียนแพทย์ ซึ่งเธอรู้ว่าจะต้องเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งเมื่อโรงเรียนพิจารณาจากผลการเรียนของเธอแล้วโรงเรียนจะไม่ยอมให้เธอเรียนอย่างเด็ดขาด เพราะคะแนนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของเธอต่ำ บิดาของเธอได้เสนอให้เธอเตรียมตัว ดังนี้

1. ให้พลอยเลิกกิจกรรมทุกอย่าง
2. ให้พลอยเรียนกวดวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นอกเวลาเรียนทุกวัน
3. ถ้าพลอยไม่ได้รับการคัดเลือกให้เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จะให้พลอยออกจากโรงเรียนไปเรียนที่โรงเรียนอื่น

พลอยไปพบครูแนะแนวหลายครั้งเพื่อขอคำปรึกษา ครูแนะแนวได้ทดสอบความถนัด ความสนใจ และพิจารณาข้อมูลต่างๆ ของพลอย ปรากฏว่าพลอยไม่ได้มีความถนัดในการเรียนแพทย์ พลอยได้พยายามอธิบายให้บิดาฟัง แต่บิดาของพลอยก็ยังยืนยันความคิดเดิม พลอยจะทำอย่างไรดีกับปัญหาของตนเอง

ที่มา : กิจกรรมแนะแนว ช่วงชั้นที่ 1–3 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ.

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของพลอย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา เรื่อง การตัดสินใจของพลอย แล้วช่วยกันวิเคราะห์ตอบคำถามลงในใบงาน ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่พลอยต้องตัดสินใจภายหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ

   ……

   ……

2. ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อพิจารณาประกอบการตัดสินใจของพลอย คือ

   ……

   ……

   ……

   ……

3. ทางเลือกที่พลอยจะเลือกมี……ทาง คือ

   ทางเลือกที่ 1 ……

   ……

   ทางเลือกที่ 2 ……

   ……

4. ข้อดีและข้อเสียของทางเลือก ที่พลอยเลือกในข้อ 3 คือ

   ทางเลือกที่ 1 ……

   ข้อดี ……

   ……

ข้อเสีย .....

.....

ทางเลือกที่ 2 .....

ข้อดี .....

.....

ข้อเสีย .....

.....

5. ทางเลือกที่พลอยคิดว่าเหมาะสมมากที่สุดคือ .....

.....

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง ทางที่เลือก

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

1. สถาบันการศึกษาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ คือ .....
2. เพราะเหตุใดจึงเลือกสถาบันการศึกษาแห่งนี้.....

.....

3. ให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาแห่งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ – นามสกุล .....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

การวางแผนเลือกการศึกษาต่อ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่มุ่งจะศึกษาต่อให้ประสบความสำเร็จ

ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อ

ข้อมูลที่ควรพิจารณาในการตัดสินใจเลือกแนวทางศึกษาต่อที่จำเป็น ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจแยกกล่าวได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง การรู้จักตนเองในแง่มุมต่างๆ อย่างละเอียดลึกซึ้ง ย่อมช่วยให้การตัดสินใจสอดคล้องเป็นที่พอใจสนองความต้องการของตนได้ถูกต้องขึ้น ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อช่วยในการพิจารณาแนวทางการศึกษาต่อและอาชีพประกอบด้วย

1.1 ความสนใจ
1.2 ความถนัด
1.3 สติปัญญา
1.4 บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยใจคอ
1.5 สุขภาพและลักษณะของร่างกาย
1.6 ฐานะการเงินของผู้ปกครอง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การพิจารณาสภาพการณ์ต่างๆ ที่แวดล้อมตนและนำมาประกอบการตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสนใจในสิ่งที่ตนตัดสินใจเลือกอย่างแท้จริง สภาพแวดล้อมที่ควรพิจารณา ได้แก่

2.1 สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับสิ่งที่จะศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาที่เปิดสอน ระยะเวลาในการศึกษา ลักษณะการเรียนการสอน วุฒิที่ได้รับเมื่อจบการศึกษา ตลอดจนความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

2.2 สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ระเบียบการรับสมัคร คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา เป็นต้น

2.3 สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทและลักษณะงานในอาชีพ

2.4 สิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมการศึกษา เช่น แหล่งทุนการศึกษา

ขั้นตอนในการใช้กลยุทธ์การวางแผนอย่างรอบคอบ ของดิงค์เลจ (ทิพย์มาศย์ พิมลศักดิ์. 2530 : 8 – 9 ; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาโลหิต. 2528) มี 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นระบุปัญหา ในขั้นนี้บุคคลจะต้องทราบก่อนว่าเขาจะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใด

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจทุกเรื่องจะต้องเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ข้อมูลที่พูดถึงมิใช่ข้อมูลทั่วๆ ไป แต่จะต้องเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ ดังนั้นบุคคลจึงต้องเข้าใจว่าข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของเรา แหล่งข้อมูลจะได้มาจากไหนและจะได้ข้อมูลนั้นมาอย่างไร

ขั้นที่ 3 พิจารณาทางเลือก จากการรวบรวมข้อมูลในขั้นที่ 2 อาจทำให้บุคคลมองเห็นลู่ทางเลือกของเขาขึ้นมาบ้าง ถ้าทางเลือกมีไม่มากอาจขอให้เขาใช้ความคิดถึงทางเลือกอื่นที่น่าจะเป็นไปได้มาพิจารณาประกอบ

ขั้นที่ 4 พิจารณารายละเอียดแต่ละทางเลือก โดยพิจารณาผลดี ผลเสีย ของแต่ละทางเลือก ผลดี ผลเสียในที่นี้หมายความถึงที่เกี่ยวกับชีวิตของเรา ไม่ใช่ผลดี ผลเสียสำหรับบุคคลอื่นๆ และให้บุคคลนำผลดี ผลเสียในแต่ละตัวมาพิจารณาในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 5 ตัดสินใจเลือกทางเลือก ถ้าบุคคลใดทำขั้นที่ 4 เรียบร้อยแล้วเขาก็พร้อมที่จะตัดสินใจเลือก

ขั้นที่ 6 ดำเนินการ เมื่อได้ตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรเรียบร้อยแล้ว บุคคลก็พร้อมที่จะลงมือดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจไว้ในขั้นที่ 5

ขั้นที่ 7 ทบทวนการตัดสินใจและผลที่ได้รับ เมื่อได้ทำตามที่ตัดสินใจไปแล้ว บุคคลจะพบว่า การตัดสินใจเลือกของเขาสามารถช่วยหรือไม่ในการแก้ปัญหาจากขั้นที่ 1 หากพบว่าผลของการตัดสินใจได้ช่วยในการแก้ปัญหา เขาก็จะอยู่กับการตัดสินใจนั้น

****

บรรณานุกรม

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2543). *กิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ชื่อเรื่อง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ชื่อกิจกรรม ทางที่เลือก

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม ทางที่เลือก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง					

7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 17
เรื่อง การสอบสัมภาษณ์

ชื่อเรื่อง การสอบสัมภาษณ์

ชื่อกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

เทคนิค บทบาทสมมติ

เวลา 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างเหมาะสม

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
   1.1 การเตรียมตัวของครู
   1.2 การจัดกิจกรรม “พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์”

1.3 บทบาทของครู

1.4 สื่อการเรียนรู้

2. คู่มือครู

2.1 สาระสำคัญ

2.2 จุดประสงค์

2.3 สาระการเรียนรู้

2.4 กระบวนการจัดกิจกรรม

2.5 การวัดและการประเมินผลงาน

2.6 แหล่งความรู้

2.7 สื่อการเรียนรู้

3. คู่มือนักเรียน

- ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์”

4. สื่อและอุปกรณ์การสอน

4.1 ใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์

4.2 หัวข้อการสัมภาษณ์

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1.1 ก่อนสอนครูต้องอ่านและทำความเข้าใจคำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู และคู่มือนักเรียน

1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคู่มือ โดยยึดคู่มือครูเป็นหลักในการดำเนินการสอน

2. การจัดกิจกรรม

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ โดยใช้กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

3. บทบาทของครู

3.1 ครูชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ โดยใช้กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

3.2 ดำเนินการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ โดยใช้กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ ตามลำดับดังนี้

3.2.1 ครูให้ตัวแทนห้อง 4 คน ที่ครูเตรียมไว้ออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดู เมื่อตัวแทนทั้ง 4 คนแสดงจบแล้ว ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้

- จากการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อน นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- การสัมภาษณ์ หมายถึง อะไร
- การสอบสัมภาษณ์ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร

3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของการสอบสัมภาษณ์เพื่อการ

ศึกษาต่อ

3.2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม

3.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์ตามหัวข้อการสอบสัมภาษณ์ที่ครูแจกให้ โดยแบ่งเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ 1 คน และกรรมการสอบสัมภาษณ์ 3 คน

3.2.5 ครูให้เวลานักเรียนในการเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 5 นาที

3.2.6 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าห้องเรียน

3.2.7 ครูให้นักเรียนที่เหลือทั้ง 4 กลุ่ม เป็นผู้ประเมินการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อน ลงในใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์ และช่วยกันวิจารณ์การแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนแต่ละกลุ่ม

3.2.8 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บใบประเมินผลการสัมภาษณ์ ส่งครู

3.2.9 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมพร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

3.2.10 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ให้นักเรียนไปศึกษา

3.2.11 ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

4. สื่อการเรียนรู้

4.1 ใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์

4.2 หัวข้อการสัมภาษณ์

4.3 ใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์

4.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

คู่มือครู

สำหรับการสอนกิจกรรมแนะแนว ในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ โดยใช้กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับเวลา 1 ชั่วโมง ครูควรศึกษาเพื่อเตรียมการสอน ดังนี้

1. สาระสำคัญ

ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อนั้น สถาบันการศึกษาบางแห่งอาจจะมีการสอบสัมภาษณ์ด้วย เพื่อพิจารณาว่าผู้สมัครมีพื้นความรู้ ความสามารถมากน้อยเพียงใด มีความสนใจในวิชาการต่างๆ ที่จะศึกษาหรือไม่ และมีกิริยามารยาท อุปนิสัยใจคอเป็นแบบใด สรุปสั้นๆ ก็คือดูว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติและบุคลิกภาพเหมาะสมหรือไม่เพียงใดนั่นเอง ฉะนั้นนอกจากการเตรียมตัวในเรื่องความรู้แล้ว นักเรียนควรจะเตรียมตัวให้พร้อมในกรณีที่ต้องเข้าสอบสัมภาษณ์ด้วย

2. จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างเหมาะสม

3. สาระการเรียนรู้

ในการสอบสัมภาษณ์ นักเรียนควรมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ทางด้านวิชาการ ความรู้เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา ความสามารถพิเศษในการทำกิจกรรมต่างๆ แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ การแต่งกาย กิริยามารยาท และการควบคุมอารมณ์นับได้ว่าเป็นอีกประการหนึ่งที่ผู้สัมภาษณ์จะนำมาพิจารณาคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ดังนั้นนักเรียนควรได้รับการฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ในการสอบสัมภาษณ์

4. กระบวนการจัดกิจกรรม

4.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

4.1.1 ครูให้ตัวแทนห้อง 4 คน ที่ครูเตรียมไว้ออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดู เมื่อตัวแทนทั้ง 4 คนแสดงจบแล้ว ครูสนทนาซักถามนักเรียน ดังนี้

- จากการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อน นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- การสัมภาษณ์ หมายถึง อะไร
- การสอบสัมภาษณ์ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร

4.1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของการสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อ

4.2 ขั้นกิจกรรม

4.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม

4.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์ตามหัวข้อการสอบสัมภาษณ์ที่ครูแจกให้ โดยแบ่งเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ 1 คน และกรรมการสอบสัมภาษณ์ 3 คน

4.2.3 ครูให้เวลานักเรียนในการเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 5 นาที

4.2.4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าห้องเรียน

4.2.5 ครูให้นักเรียนที่เหลือทั้ง 4 กลุ่ม เป็นผู้ประเมินการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนลงในใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์ และช่วยกันวิจารณ์การแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนแต่ละกลุ่ม

4.2.6 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บใบประเมินผลการสัมภาษณ์ ส่งครู

4.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

4.3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

4.3.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ให้นักเรียนไปศึกษา

4.4 ขั้นประเมินชุดการสอน

ครูให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

5. การวัดและการประเมินผลงาน

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม

5.3 สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติ

5.4 ตรวจผลจากใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสอบสัมภาษณ์

5.5 สังเกตจากการอภิปรายสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

6. แหล่งความรู้

6.1 ห้องแนะแนว

6.2 ห้องสมุด

6.3 Internet

7. สื่อการเรียนรู้

7.1 ใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์

7.2 หัวข้อการสัมภาษณ์

7.3 ใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์

7.4 แบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

คู่มือนักเรียน

การเรียนกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ โดยใช้กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ ใช้เวลาเรียน 1 คาบ เท่ากับ 1 ชั่วโมง นักเรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามครูหลังจากดูบทบาทสมมติจบแล้ว
2. ให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของการสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อ
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์ตามหัวข้อการสอบสัมภาษณ์ที่ครูแจกให้ โดยแบ่งเป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ 1 คน และกรรมการสอบสัมภาษณ์ 3 คน
5. ให้เวลานักเรียนเตรียมตัวแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 5 นาที
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าห้องเรียน
7. ให้นักเรียนที่เหลือทั้ง 4 กลุ่ม เป็นผู้ประเมินผลการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนลงในใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์ และช่วยกันวิจารณ์การแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนแต่ละกลุ่ม
8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเก็บใบประเมินผลการสัมภาษณ์ ส่งครู
9. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์
10. ให้นักเรียนนำใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ไปศึกษา
11. ให้นักเรียนทำแบบประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จากกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

หัวข้อการสอบสัมภาษณ์

1. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ แนะนำตนเอง ดังนี้
   - ชื่อ - นามสกุล
   - อายุ
   - สถานที่จบการศึกษา
2. ทำไมนักเรียนถึงเลือกสอบเข้าโรงเรียนนี้
3. นักเรียนชอบเรียนและทำคะแนนได้ดีในวิชาอะไรบ้าง และทำไมถึงชอบวิชานี้
4. นักเรียนมีความสามารถพิเศษทางด้านใดบ้าง
5. ให้นักเรียนบอกข้อดี และข้อเสียของตนเอง
6. ให้นักเรียนบอกแนวทางในการปรับปรุงข้อเสียของตนเอง
7. ถ้านักเรียนสอบสัมภาษณ์ไม่ผ่าน นักเรียนจะทำอย่างไรต่อไป

ชั้น ม. ...../.....

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

1. ..... 2. .....
3. ..... 4. .....
5. ..... 6. .....
7. ..... 8. .....

ใบงานประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบงาน เรื่อง การประเมินผลการสัมภาษณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันประเมินผลการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อนเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ความคิดเห็น
1. กิริยามารยาทและท่าทางที่แสดงออก	20		
2. การแต่งกาย	10		
3. การใช้คำพูดและการตอบคำถาม	20		
4. ความรู้ ความสามารถและความคิด	20		
5. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ เช่น ความกลัว ประหม่า ตื่นเต้น	10		
6. ความสามารถในการแก้ปัญหา	20		
รวมคะแนน	**100**		☐ **ผ่าน** ☐ **ไม่ผ่าน**

<u>หมายเหตุ</u> **รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน** ผู้ถูกสัมภาษณ์คนใดได้เกิน 80 คะแนน ถือว่า **ผ่านการสอบสัมภาษณ์**

ชื่อ – นามสกุล ……..……ชั้น……..……เลขที่……

ใบความรู้ประกอบการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ

เรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

****

ใบความรู้ เรื่อง การสอบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาหรือพูดคุยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และการพูดคุยนั้นจะต้องมีจุดหมายเฉพาะเรื่อง

การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ในการสอบสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษาต่อ

1. มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
2. มีความสนใจ และความรู้เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่ต้องการเข้าศึกษาต่อ
3. ใช้เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อย และสะอาดตา
4. ใช้เชาว์ปัญญาและไหวพริบในการตอบคำถามได้อย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว
5. มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ต่างๆ เช่น ความกลัว ความประหม่า ความตื่นเต้น
6. การวางตัวด้วยกิริยามารยาทที่เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ
7. มีความสามารถพิเศษในการทำกิจกรรมต่างๆ
8. มีความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ
9. มีการวางแผนชีวิตทั้งด้านการศึกษา และการประกอบอาชีพในอนาคต
10. สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้ ถ้าประสบความผิดหวังเมื่อสอบสัมภาษณ์ไม่ผ่าน

เกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการสอบสัมภาษณ์

1. กิริยามารยาทและท่าทางที่แสดงออก มีกิริยามารยาทสุภาพ เรียบร้อย รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน
2. การใช้คำพูดหรือการตอบคำถาม ควรสำรวมตั้งใจฟังคำถามและขณะตอบคำถามควรมองหน้าผู้สัมภาษณ์ ถ้าคำถามไหนตอบไม่ได้ควรตอบว่าไม่ได้อย่างสุภาพ ไม่ควรอ้ำอึ้ง
3. การแต่งกาย ควรแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย และสะอาดตา
4. ความสามารถพิเศษ ควรกล้าแสดงความสามารถพิเศษเมื่อได้รับการร้องขอให้แสดงออก
5. การควบคุมอารมณ์ ควรควบคุมอารมณ์กลัว ประหม่า และตื่นเต้น ให้ได้

.....

บรรณานุกรม

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร และ ประหยัด ทองมาก. (2539). *สมุดปฏิบัติการกิจกรรมแนะแนวสมบูรณ์แบบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ชื่อเรื่อง การสอบสัมภาษณ์ ชื่อกิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์					
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงวิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง					
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง					
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา					
5.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น					
6.	กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง					
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย					
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย					
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา					

10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง					
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง					
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					

ภาคผนวก ข

- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนอย่างเซียน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สู้เพื่อฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทักษะของฉัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม จะไปทางไหนดี
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ... สำคัญอย่างไร
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก

ภาคผนวก ข (ต่อ)

- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนอย่างเซียน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สู้เพื่อฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทักษะของฉัน
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม จะไปทางไหนดี
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ... สำคัญอย่างไร
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

ภาคผนวก ข (ต่อ)

- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก
- แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

ตาราง 6 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการจำแนกวิชาตามโครงสร้างการเรียน หลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.60	มากที่สุด
6.	กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี มีความเข้าใจในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.00	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.20	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.40	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.20	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.80	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.38**	**มาก**
	S.D.	**0.22**	

ตาราง 7 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนอย่างเซียน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.20	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.80	มากที่สุด
6.	กิจกรรม เรียนอย่างเซียน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี และมีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างถูกต้อง	4.60	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.60	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.60	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.52**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 8 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตของตนเองได้	4.20	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้สามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่อนาคตของตนเองได้	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิต	4.00	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.00	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนได้มีการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพไว้ล่วงหน้า	4.00	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน อ่านง่าย คำสั่งชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.20	มาก
	$\overline{X}$	**4.22**	**มาก**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 9 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สู้เพื่อฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ	4.60	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.20	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม สู้เพื่อฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.60	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.60	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.60	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.47**	**มาก**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 10 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประเภทของอาชีพ	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	4.20	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.00	มาก
6.	กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.00	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.00	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.32**	**มาก**
	S.D.	**0.22**	

ตาราง 11 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการปรับปรุงผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.20	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.40	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.20	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.40	มาก
	$\bar{X}$	**4.35**	**มาก**
	S.D.	**0.10**	

ตาราง 12 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ	4.20	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตนในการเตรียมตัวสอบและในการสอบได้อย่างถูกต้อง	4.00	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบได้อย่างเหมาะสม	4.00	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.20	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	3.80	มาก
6.	กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเตรียมตัวสอบ	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.20	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.60	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.00	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.20	มาก
	$\bar{X}$	**4.18**	**มาก**
	S.D.	**0.22**	

ตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้จำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับได้อย่างถูกต้อง	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED	4.60	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.60	มากที่สุด
6.	กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED และสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.20	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.20	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.40	มาก
	$\bar{X}$	**4.40**	**มาก**
	S.D.	**0.15**	

ตาราง 14 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทักษะของฉัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจทักษะทางอาชีพ	4.20	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.20	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม ทักษะของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะของตนเอง	4.60	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.00	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.60	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.35**	**มาก**
	S.D.	**0.19**	

ตาราง 15 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจบุคลิกภาพ	4.20	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้สามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในบุคลิกภาพของตนเอง	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.60	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.40	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.60	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.42**	**มาก**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 16 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม จะไปทางไหนดี

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.20	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.60	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม จะไปทางไหนดี มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษาเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.20	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.60	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.42**	**มาก**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 17 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายสามัญ	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.60	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายสามัญ	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.60	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.60	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.40	มาก
	$\bar{X}$	**4.45**	**มาก**
	S.D.	**0.12**	

ตาราง 18 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายอาชีพ	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อในสายอาชีพ	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสาขาการศึกษาในสายอาชีพ	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.60	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ	4.60	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.40	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.48**	**มาก**
	S.D.	**0.13**	

ตาราง 19 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้จักแนวทางการศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการและคุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ	4.20	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพ	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.20	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.20	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.40	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.35**	**มาก**
	S.D.	**0.15**	

ตาราง 20 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง	4.60	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม ทางที่เลือก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง	4.60	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.40	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.60	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.50**	**มาก**
	S.D.	**0.13**	

ตาราง 21 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์	4.80	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงวิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง	4.80	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.80	มากที่สุด
6.	กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง	4.40	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.60	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.40	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.60	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.60	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.60	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.80	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.62**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.16**	

ตาราง 22 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.30	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.33	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการจำแนกวิชาตามโครงสร้างการเรียน หลักสูตรช่วงชั้นที่ 3	4.37	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.50	มาก
6.	กิจกรรม หลักสูตรดี...มีคุณค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี มีความเข้าใจในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.27	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.23	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.43	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.53	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.17	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.60	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.37**	**มาก**
	S.D.	**0.13**	

ตาราง 23 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนอย่างเซียน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.53	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม	4.57	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.70	มากที่สุด
6.	กิจกรรม เรียนอย่างเซียน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้เรียนที่ดี และมีวิธีการเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างถูกต้อง	4.63	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.73	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.53	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.70	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.67	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.67	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.67	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.62**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.10**	

ตาราง 24 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตของตนเองได้	4.17	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้สามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนเพื่อไปสู่อนาคตของตนเองได้	4.10	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการกำหนดเป้าหมายในชีวิต	4.10	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.03	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.13	มาก
6.	กิจกรรม ทางเดินแห่งฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนได้มีการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพไว้ล่วงหน้า	4.10	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.33	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.30	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.20	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.33	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.13	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.33	มาก
	$\overline{X}$	**4.19**	**มาก**
	S.D.	**0.11**	

ตาราง 25 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สู้เพื่อฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ	4.50	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการปฏิบัติตนที่นำไปสู่ความสำเร็จ	4.53	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.53	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.47	มาก
6.	กิจกรรม สู้เพื่อฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต	4.60	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.67	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.50	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.50	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.67	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.47	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.70	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.55**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.09**	

ตาราง 26 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ	4.63	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประเภทของอาชีพ	4.63	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	4.47	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.57	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.30	มาก
6.	กิจกรรม คุยเฟื่องเรื่องอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม	4.50	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.47	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.57	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.57	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.30	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.43	มาก
	$\overline{X}$	**4.48**	**มาก**
	S.D.	**0.12**	

ตาราง 27 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง	4.37	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง	4.23	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีวิธีการปรับปรุงผลการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น	4.33	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.43	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม ผลการเรียนของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีการวิเคราะห์ผลการเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.33	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.40	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.37	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.43	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.50	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.47	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.53	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.40**	**มาก**
	S.D.	**0.08**	

ตาราง 28 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ	4.27	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตนในการเตรียมตัวสอบและในการสอบได้อย่างถูกต้อง	4.20	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบได้อย่างเหมาะสม	4.23	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.33	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.00	มาก
6.	กิจกรรม สอบได้...ไม่ตก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเตรียมตัวสอบ	4.10	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.17	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.10	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.17	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.33	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.10	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.27	มาก
	$\bar{X}$	**4.19**	**มาก**
	S.D.	**0.10**	

ตาราง 29 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของอาชีพ	4.50	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้จำแนกกลุ่มของบุคคลในอาชีพต่างๆ 5 ระดับได้อย่างถูกต้อง	4.37	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED	4.53	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.47	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.57	มากที่สุด
6.	กิจกรรม อาชีพ...ในฝัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกอาชีพต่างๆ ตามกลุ่มสาขาวิชาและอาชีพตามระบบ ISCED และสามารถวางแผนเลือกอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง	4.53	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.47	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.53	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.50	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.50	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.50	มาก
	$\bar{X}$	**4.48**	**มาก**
	S.D.	**0.07**	

ตาราง 30 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทักษะของฉัน

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจทักษะทางอาชีพ	4.23	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสำรวจทักษะของตนเองจากกิจกรรมที่ชอบ	4.27	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง	4.20	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.20	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.27	มาก
6.	กิจกรรม ทักษะของฉัน มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะของตนเอง	4.47	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.47	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.33	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.43	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.73	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.70	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.67	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.41**	**มาก**
	S.D.	**0.20**	

ตาราง 31 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสำรวจบุคลิกภาพ	4.20	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกถึงลักษณะบุคลิกภาพของตนเองได้	4.27	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้สามารถเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง	4.37	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.43	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.37	มาก
6.	กิจกรรม บุคลิกภาพไขอาชีพ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในบุคลิกภาพของตนเอง	4.30	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.50	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.60	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.53	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.70	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.67	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.63	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.46**	**มาก**
	S.D.	**0.17**	

ตาราง 32 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม จะไปทางไหนดี

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.17	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.27	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.23	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.43	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.40	มาก
6.	กิจกรรม จะไปทางไหนดี มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษาเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3	4.37	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.43	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.43	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.37	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.47	มาก
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.50	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.53	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.38**	**มาก**
	S.D.	**0.11**	

ตาราง 33 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายสามัญ	4.33	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อสายสามัญ	4.33	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักเลือกแผนการเรียนได้เหมาะสมกับตนเอง	4.40	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.30	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม เรียนต่อสายสามัญ...สำคัญอย่างไร มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายสามัญ	4.30	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.33	มาก
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.50	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.53	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.47	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.57	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.38**	**มาก**
	S.D.	**0.11**	

ตาราง 34 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายอาชีพ	4.47	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงแนวทางการศึกษาต่อในสายอาชีพ	4.57	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสาขาการศึกษาในสายอาชีพ	4.50	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.63	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.43	มาก
6.	กิจกรรม เรียนสายอาชีพไว้ไม่ไร้ค่า มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ	4.67	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.63	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.67	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.53	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.67	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.53	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.70	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.58**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.09**	

ตาราง 35 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	4.40	มาก
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้จักแนวทางการศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	4.40	มาก
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการและคุณสมบัติการรับสมัครของสถานศึกษาที่รับนักเรียนที่จบช่วงชั้นที่ 3 เข้าศึกษาต่อ	4.37	มาก
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.40	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.20	มาก
6.	กิจกรรม สถานศึกษาน่าสนใจ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนในสายสามัญและสายอาชีพ	4.37	มาก
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.53	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.23	มาก
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.33	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.63	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.30	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.50	มาก
	$\bar{X}$	**4.39**	**มาก**
	S.D.	**0.12**	

ตาราง 36 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม ทางที่เลือก

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ	4.60	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้บอกขั้นตอนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้	4.60	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง	4.60	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.47	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.47	มาก
6.	กิจกรรม ทางที่เลือก มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเอง	4.63	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.54	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.57	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.37	มาก
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.57	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.43	มาก
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.57	มากที่สุด
	$\overline{X}$	**4.54**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.08**	

ตาราง 37 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์

ข้อ	ความคิดเห็น	คะแนนความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น
1.	หลังทำกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบสัมภาษณ์	4.70	มากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้รู้ถึงวิธีการเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง	4.70	มากที่สุด
3.	เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง	4.73	มากที่สุด
4.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนและเนื้อหา	4.47	มาก
5.	กิจกรรมการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น	4.77	มากที่สุด
6.	กิจกรรม พร้อมเสมอเมื่อเจอสัมภาษณ์ มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนในการสอบสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง	4.57	มากที่สุด
7.	ข้อความในใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดอ่านง่าย คำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.53	มากที่สุด
8.	สื่อต่างๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลาย	4.60	มากที่สุด
9.	ใบงานที่ให้นักเรียนทำไม่ยากเกินไป และสามารถทำได้ทันเวลา	4.53	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลเป็นการวัดจากการกระทำของนักเรียนอย่างแท้จริง	4.77	มากที่สุด
11.	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง	4.57	มากที่สุด
12.	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้	4.73	มากที่สุด
	$\bar{X}$	**4.64**	**มากที่สุด**
	S.D.	**0.11**	

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง

หนังสือราชการขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุกัลยา พรหมเอื้อ
วันเดือนปีเกิด	4 ตุลาคม พ.ศ. 2516
สถานที่เกิด	อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	34 / 87-88 หมู่บ้านบางปะอินธานี ตำบลบางกระสั้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13160
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายธุรการ และ ผู้ช่วยเลขานุการมูลนิธิฯ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คลินิกอายุรเวทแพทย์แผนไทยประยุกต์ และ มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง
พ.ศ. 2540	ครุศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยาแนะแนวและภาษาไทย) จากสถาบันราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร